

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ:
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА»
26 квітня 2024 р.

Харків 2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету:

О.С. Частник, завідувач кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат мистецтвознавства, доцент

Координатори оргкомітету:

М.О. Зайцева, докторка філологічних наук, професорка, доцентка кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

В.В. Місеньова, кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий комітет:

Д.І. Демченко, кандидатка педагогічних наук, доцентка, старша викладачка кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

М.О. Зайцева, докторка філологічних наук, професорка, доцентка кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Т.Є. Малєєва, викладачка кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

В.В. Місеньова, кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Н.А. Сорока, кандидатка психологічних наук, доцентка, доцентка кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Т.М. Щокіна, кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Культура професійного спілкування: теорія та практика: тези доповідей II Міжнародної науково-практичної студентської конференції (26 квітня 2024 року). Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2024. 211 с.

До збірника увійшли тези доповідей II Міжнародної науково-практичної студентської конференції, присвяченої сучасним тенденціям професійного спілкування та міжкультурній комунікації.

Адреса редакційної колегії:
61024, м. Харків,
вул. Григорія Сковороди, 77
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра іноземних мов

Тези розповсюджуються в електронному вигляді

Тези доповідей відтворені з авторських оригіналів.

За достовірність представлених матеріалів відповідальність несуть автори.

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2024

ЗМІСТ

Avramenko D.S. SPÉCIFICITÉS DE LA CULTURE D'AFFAIRES FRANÇAISE.....	9-11
Avramenko T.O. THE IMPORTANCE OF FOREIGN LANGUAGE PROFICIENCY FOR LAWYERS IN ENSURING THE RULE OF LAW.....	11-14
Аджиєва О.С. ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА СТРАТЕГІЇ В КОМУНІКАЦІЇ...14-16	
Білецький А.А. РОЛЬ ФІЛОЛОГІЧНОГО ТЛУМАЧЕННЯ ПРАВОВИХ АКТІВ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	16-20
Valkovska M.S. PROFESSIONAL SPEAKING AS THE FOUNDATION OF SUCCESSFUL COMMUNICATION.....	20-23
Вальчук С.Д. СУРЖИК І ЙОГО РОЛЬ У ПОРУШЕННІ МОВНИХ НОРМ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	23-26
Ватуля А.С. МІЖКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ НЕВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	27-29
Vorotylenko K.O., Kyrhizova V.S. INFORMAL COMMUNICATION METHODS IN THE PROFESSIONAL ACTIVITIES OF LAWYERS.....	30-32
Гавдзінська М.О. КОНОТАЦІЇ КОЛЬОРОПОЗНАЧЕНЬ У РІЗНИХ КУЛЬТУРАХ	32-36
Garayeva L.N. INNOVATIVE TECHNOLOGIES FOR INTERCULTURAL COMMUNICATION DEVELOPMENT.....	37-39
Горпинич Б.А. КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ВВІЧЛИВОСТІ ТА МОВНИЙ ЕТИКЕТ У ПРОФЕСІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ЮРИСТА.....	39-44
Hrynychak D.S. SOCIOCULTURAL CHANGES IN THE MODERN GLOBAL WORLD.....	44-47
Дерев'янко Є.В. ПРАВОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ В АСПЕКТІ АНГЛО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ.....	48-51

Drokina L.S. GLOBAL LANGUAGE: AN ADVANTAGE OR A THREAT	52-54
Duka S.V. CREATIVE TECHNIQUES IN PRACTICE-BASED ENGLISH LEGAL TRANSLATION	54-57
Закалюжна В.С. ПСИХОЛОГІЯ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ	57-60
Іванов Н.В. МІЖКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	60-64
Ishchuk S.O. PECULIARITIES OF INTERPRETATION OF ENGLISH-LANGUAGE LEGAL TEXTS	54-67
Kovhan K.R., Kuzmenko A.O. THE PRECISION OF LANGUAGE IN LEGAL DOCUMENTS: NAVIGATING IN THE MAZE OF LEGALESE	68-70
Ковтуненко С.Р. РОЛЬ МЕДІА У ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОДІЇ КУЛЬТУР	70-72
Ковтуненко С.Р. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ – СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИСТА	73-76
Korban A.A. FOREIGN LANGUAGES AS AN IMPORTANT COMPONENT OF PROFESSIONAL LEGAL EDUCATION	76-78
Krutko H.R. ANIMAL-ASSISTED COMMUNICATION THERAPY AS AN EFFECTIVE METHOD OF SUPPORTING MENTAL HEALTH IN MODERN SOCIETY	78-81
Kuzub P.V. LEGAL PROFESSIONAL PRACTICE: COMMUNICATIVE ASPECT	82-83
Kurylo R.S. ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF ENGLISH LAW IN THE MODERN GLOBAL WORLD	84-86
Lytvyn D.A. PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF PROFESSIONAL COMMUNICATION	87-90

Lyzohub S.V. DEVELOPING EFFECTIVE INTERCULTURAL COMMUNICATION IN GLOBAL COMMUNITY.....	90-93
Maliuk V.V. PROFESSIONAL DISCOURSE AND INTERNATIONAL COMMUNICATION.....	93-96
Maliuk V.V., Vorotylenko K.O. THE INFLUENCE OF MEDIA ON PROFESSIONAL COMMUNICATION IN THE DIGITAL AGE.....	97-99
Med D.G. PROFESSIONAL COMMUNICATION IN AN INTERCULTURAL ENVIRONMENT.....	100-104
Містюков К.О. ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	105-107
Момот К.С. МОВА ЯК ОЗНАКА ГРОМАДЯНСТВА І ФАКТОР ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ	108-110
Момот К.С. МОВНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ВІЙНИ	111-114
Morhulenko O.V. THE IMPACT OF GLOBALIZATION ON PROFESSIONAL COMMUNICATION.....	115-117
Морозова П.О. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ПРОФЕСІЙНУ КОМУНІКАЦІЮ.....	117-120
Непомняща А.О. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ.....	120-123
Nechytailo Y.O. CRITERIA FOR SELECTING AI TOOLS TO DEVELOP LISTENING SKILLS.....	123-127
Онопко А.В. THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PROFESSIONAL BROADCASTING: PROSPECTS AND CHALLENGES... ..	128-133

Павленко Н.В. ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ.....	133-136
Петрова А.О. МОВЛЕННЄВА ПОВЕДІНКА УКРАЇНЦІВ ТА АНГЛІЙЦІВ В АСПЕКТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	136-140
Pidgorodetska V.P. THE IMPORTANCE OF THE ENGLISH LANGUAGE FOR LAWYERS.....	140-142
Poberezhnyk S.I. DIE OFFIZIELLE WEBSITE DES VERTEIDIGUNGSMINISTERIUMS DER UKRAINE IN ENGLISCH-UKRAINISCHER ÜBERSETZUNG.....	142-145
Полосенко Д.О. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	145-148
Postevka M.R. PECULIARITIES OF USE OF ABBREVIATIONS AND ACRONYMS IN SOCIAL AND POLITICAL TEXTS.....	148-151
Saiko I.O. FEATURES OF INTERCULTURAL COMMUNICATION.....	152-154
Седунова В.О. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА КУЛЬТУРУ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУАННЯ.....	155-158
Семеренко І.О. РОЛЬ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ МАС-МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ.....	158-163
Smirnova P.V. IMPORTANCE OF ENGLISH IN PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF A LAWYER.....	163-166
Соломка І.Б. КОМУНІКАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ ЮРИДИЧНОГО ДИСКУРСУ.....	166-168
Stotska O.S. ENGLISH AND GERMAN LANGUAGES IN PROFESSIONAL COMMUNICATION.....	168-171

Tarab K.Kh. EXPLORING THE IMPACT OF LECTURERS' PROFESSIONAL COMMUNICATION ON STUDENTS' ACADEMIC SUCCESS IN HIGHER EDUCATION.....	171-173
Timofeuk A.I. IMPORTANCE OF LEARNING ENGLISH FOR SUCCESSFUL COMMUNICATION OF LAWYERS.....	174-176
Фетісова О.М. ІТ-ТЕХНОЛОГІЇ В АСПЕКТІ РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ПАРАДИГМА ВИКОРИСТАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	176-181
Hughes Y.I. ROLE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN DEVELOPMENT OF INTERCULTURAL COMMUNICATION.....	181-185
Cherkashina S.R. THE IMPACT OF NON-VERBAL COMMUNICATION ON PROFESSIONAL RELATIONSHIPS.....	185-187
Чжан Веньсин ТОЛЕРАНТНІСТЬ В ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОМУ СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	187-191
Чут М.В. КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ЮРИСТА: ВЕРБАЛЬНІ ТА НЕВЕРБАЛЬНІ ФОРМИ.....	192-195
Shaman A.K. PROFESSIONAL LANGUAGE AS ONE OF THE MAIN TOOLS FOR GETTING SUCCESS.....	196-197
Shvets A.V. GLOBALIZATION OF LAW ENFORCEMENT: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN UPHOLDING THE RULE OF LAW.....	198-200
Шутюк А.Є. ЕТИКА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ ЮРИСТА.....	201-202
Щербина Є.О. ПРОФЕСІЙНЕ МОВЛЕННЯ ЯК ОСНОВА УСПІШНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СУЧАСНОГО МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА.....	203-205

Yakup Yoldash

ESSENTIAL COMPONENTS OF TURKISH CULTURAL IDENTITY.....205-208

Ярема Д.М.

**ПРОФЕСІЙНЕ МОВЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СПРАВЕДЛИВОСТІ ЧЕРЕЗ СУДОВІ ДЕБАТИ ТА ПРОМОВИ.....209-211**

Avramenko D.S.,

étudiante en quatrième année

*à la Faculté de droit international et européen
de l'Université nationale de droit Yaroslav Mudryi*

Superviseur académique: Misenyova V.V.,

candidat en sciences philologiques,

*Professeur agrégé au Département des Langues Etrangères,
de l'Université nationale de droit Yaroslav Mudryi*

SPÉCIFICITÉS DE LA CULTURE D'AFFAIRES FRANÇAISE

Les négociations internationales sont considérées comme un processus organisé d'interactions interpersonnelles entre des partenaires étrangers, visant à résoudre des conflits ou à développer la coopération, ce qui implique l'adoption conjointe d'une décision qui aura une signification internationale. Aujourd'hui, de plus en plus de négociations d'affaires ont lieu et un grand nombre de contrats d'affaires internationaux sont conclus, donc la question de l'organisation des négociations devient assez pertinente.

La nécessité d'étudier les stéréotypes nationaux est confirmée par la science: certains chercheurs sont convaincus que ces derniers temps, un nombre croissant de personnes sont activement impliquées dans les affaires internationales. Et ce sont surtout les débutants dans les affaires internationales qui souvent ne possèdent pas d'expérience en communication internationale, apportant ainsi un élément significatif de spécificité nationale [1]. Le style de négociation national est caractérisé par les particularités du caractère et de la culture nationale, les traits de pensée et de comportement les plus répandus qui influent sur le processus de préparation et de conduite des négociations. Par exemple, les Français réagissent négativement à l'utilisation de l'anglais ou de l'allemand dans les affaires. Pendant longtemps, la langue française a été la langue de la diplomatie, donc lors des réunions d'affaires avec eux, il est préférable d'utiliser principalement le français. Mais en aucun cas, ne parlez français lors de réunions d'affaires si vous avez un faible niveau de maîtrise de la langue ou une

mauvaise prononciation. Il vaut mieux prendre un traducteur ou parler un mauvais anglais, ce qui ne dérangera pas du tout les Français.

Il est important de se souvenir que dans la vie des affaires en France, les relations et les connaissances jouent un rôle énorme. L'élite du monde des affaires français est limitée, ils n'approchent pas de nouvelles personnes inconnues. Il arrive que lors des discussions, les marketeurs, hommes d'affaires et entrepreneurs français interrompent leur interlocuteur, avancent des contre-arguments ou fassent des remarques critiques. Il ne faut pas prendre cela comme un manque de respect – c'est ainsi qu'ils agissent selon l'étiquette commerciale.

Beaucoup de décisions importantes sont prises par les Français non seulement dans le bureau, mais aussi autour de la table (lors de cocktails, petits déjeuners, déjeuners et dîners), bien qu'il soit de coutume de parler des affaires après le café. Les sujets appropriés pour une conversation à table incluent les livres, les expositions, les spectacles, les sites historiques de France et de Paris. Méfiez-vous des questions de nature personnelle: la religion, le poste occupé, les revenus et les dépenses; il est interdit de discuter des maladies, de l'état matrimonial, des préférences politiques.

En France, il n'est pas coutume de s'adresser à son interlocuteur par son prénom à moins qu'il ne le demande lui-même. En général, on utilise «monsieur» pour s'adresser aux hommes et «madame» pour les femmes, quel que soit leur état matrimonial. Il est considéré comme impoli de ne pas ajouter «monsieur» ou «madame» ou leurs noms aux salutations traditionnelles. Les hommes se serrent généralement la main. L'étiquette française en matière de communication d'affaires, notamment lors de négociations d'affaires, se distingue par le fait que les entrepreneurs français cherchent à éviter les discussions officielles sur des questions spécifiques en face à face. Lors des négociations, les hommes d'affaires français s'efforcent de préserver leur indépendance, mais leur attitude peut changer brusquement en fonction de la personne avec laquelle ils traitent.

On peut conclure que les négociations d'affaires avec les Français sont tout un art, mais il est important de se rappeler qu'un des principes les plus importants de toute communication d'affaires internationales est de soutenir des relations honnêtes et

respectueuses avec le partenaire. C'est pourquoi les actions et les comportements liés à l'ignorance des normes et des principes, des particularités de l'étiquette commerciale dans le pays d'accueil, peuvent entraîner une réaction émotionnelle négative et, par conséquent, avoir un impact négatif sur le résultat des relations commerciales.

La liste des références

1. Communication interculturelle: une même langue, des codes différents!
URL: <https://beelingwa.com/fr/blog/communication-interculturelle/> (accessed 11 April 2024).

Avramenko T. O.,

2nd-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Malieieva T. Y.,

Lecturer at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

THE IMPORTANCE OF FOREIGN LANGUAGE PROFICIENCY FOR LAWYERS IN ENSURING THE RULE OF LAW

Ukraine is actively pursuing the process of European integration, which provides many opportunities for Ukrainian citizens. In particular, we can talk about the visa-free regime, which ensures freedom of movement for Ukrainian citizens. Integration also has a positive impact on the right to receive education in EU member states and to exercise their right to access information. All these rights are part of a single concept – the rule of law.

The implementation of these rights requires the involvement of certain categories of factors. These include financial, legal and organizational factors. However, for the effective application of the rule of law, proficiency in English is essential. English is the common language of international communication. In practice, the effectiveness of the use of English in the rule of law is directly evident. In addition, modern globalization

makes the problem of learning foreign languages even more relevant in reality. Globalization develops and strengthens social connections and international communication between citizens of different countries. Learning foreign languages, in particular, English is one of the basic factors in the economic, social and cultural progress of society. In addition, in today's environment, we are constantly witnessing the deepening of not only social and cultural ties, but also international cooperation. This means that a specialist must not only have professional skills and an appropriate education, but also acquire language training for further work. This will help accelerate and improve their career growth, exchange experience with foreign colleagues and implement new ideas in their own country based on foreign research.

Modern jurisprudence is characterized by rapidly increasing competition in this area. This means that new legal services companies are being established on a regular basis. Globalization, as mentioned above, is facilitating the involvement of foreign partners in domestic business in various fields. This is why law firms and lawyers are expanding their range of services. In the context of attracting foreign companies and investors, it is an advantage to provide legal services in the language used by the main partners. It is generally accepted that English is the international language. As a result, most employers require candidates for positions not only to have the appropriate education, but also to have a high level of English. After all, knowledge of legislation and legal practice does not guarantee an accurate and clear understanding of legal documents written in English. Knowledge of special legal terms will help to make translation and solving tasks more efficient.

Moving away from the importance of English for a lawyer and returning to the rule of law, it should be noted that the latter has a significant impact on society. The rule of law has always been under threat in all civilized countries, especially in Ukraine, where the problem of strengthening and maintaining statehood is incredibly relevant today. A person, his or her rights and freedoms are the highest value in Ukraine and other countries. Enshrining this principle only confirms this thesis.

First of all, the rule of law is proclaimed in Article 8 of the Constitution of Ukraine [1]. It is this article that enshrines the effect of this principle in our country, as

well as the supreme legal force of the Constitution itself. Also, on the 31st of October 1995 Ukraine became a member of the Council of Europe. Accordingly, Article 3 of the Charter states that each member of the Council of Europe is obliged to accept and define the rule of law [2]. It is necessary to mention the decision of the Constitutional Court of Ukraine of 02.11.2004 in case N° 1 33/2004 [3]. This decision enshrines the essence of the rule of law, which is manifested in the dominance of law in society. In addition, one of the features of the rule of law is that this principle is not limited to the domestic legislation of a particular state. The rule of law consists of other important regulators, including morality and traditions. This is achieved through the state of cultural development of society. Such a definition does not allow for the identification of the rule of law with the law – it goes beyond the boundaries of a particular state. In view of this, it can be assumed that a lawyer's knowledge of English makes it possible to implement the rule of law more deeply and efficiently. This is manifested in the communication of lawyers from other countries to resolve specific acute issues, as the rule of law cannot be limited to domestic legislation. Knowledge of the English language ensures the correct interpretation and application of international law and the exchange of experience between legal practitioners.

Thus, today the rule of law is not only a purely declarative principle stated in international and domestic documents, but also an effective practical tool in today's realities. Globalization and European integration in the context of Ukraine make the knowledge of an international language accessible to all – English – an important factor in implementing the rule of law.

References

1. Constitution of Ukraine: N° 254k/96-BP. URL: Law of 28.06.1996 <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> .
2. Statute of the Council of Europe of 05.05.1949. Collection of current international treaties of Ukraine. 2006. N° 5. Book 2. Article 1270.
3. Decision of the Constitutional Court of Ukraine in the case on the constitutional petition of the Supreme Court of Ukraine on the compliance of Article 69 of the Criminal Code of Ukraine with the Constitution of Ukraine (constitutionality) (case on

the imposition of a lighter sentence by a court) of 02.11.2004, № 15 рр/2004 in case № 1 33/2004. Official Gazette of Ukraine. 2004. No. 45. Article 2975.

Аджиєва О. С.,

студентка I курсу

факультету економіки

Харківського національного університету

міського господарства імені О.М. Бекетова

Науковий керівник: Анісенко О. В.,

старша викладачка кафедри іноземної філології та перекладу

Харківського національного університету

міського господарства імені О.М. Бекетова

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА СТРАТЕГІЇ В КОМУНІКАЦІЇ

У сучасному світі штучний інтелект (ШІ) змінює способи нашого спілкування, особливо в різних культурах. Розгляньмо детальніше, як він впливає на комунікацію, створює розумних помічників, а також має вплив на важливі етичні аспекти, пов'язані з цими змінами.

Штучний інтелект відмінно аналізує інформацію. Коли справа доходить до розмови з людьми різних культур, він може розуміти такі речі, як мовні нюанси, культурні жести та вирази обличчя. Переглядаючи велику кількість тексту та зображень, він може виявити тонкі відмінності у тому, як спілкуються різні культури. Це не лише допомагає уникнути непорозуміння, а й дозволяє людям коригувати свій стиль спілкування у режимі реального часу.

ШІ також допомагає персоналізувати спілкування на основі індивідуальних уподобань та культурних традицій. Використовуючи машинне навчання, системи штучного інтелекту навчаються на минулих взаємодіях, тому вони можуть надавати індивідуальні поради та відповіді, що відповідають конкретним характеристикам кожної культури. Ця адаптивність робить міжкультурне спілкування ефективнішим і допомагає людям краще спілкуватися.

Ще одна цікава річ в ШІ – це розробка розумних помічників. Це свого роду цифрові помічники, які можуть сприймати та адаптуватися до різних ситуацій спілкування. Наприклад, у ділових переговорах з участю людей з різних країн помічник, керований штучним інтелектом, може аналізувати хід розмови, враховувати культурні особливості та використовувати попередні дані, щоб надіслати користувача до більш ефективного та більш врахованого культурного підходу до спілкування.

Ці розумні помічники допомагають об'єднати людей різних культур. Будь то міжнародні ділові угоди, дипломатичні переговори або співпраця, ці помічники грають вирішальну роль у забезпеченні більш гладкого та успішного спілкування. Вони швидко адаптуються до ситуації, що змінюється, що робить їх цінними інструментами сучасного спілкування.

Приймаючи ці зміни, важливо подумати про використання цієї сторони в спілкуванні. Однією з найбільших проблем є захист конфіденційності людей і забезпечення відповідного звернення з їх інформацією. Оскільки системи штучного інтелекту використовують багато даних для налаштування зв'язку, важливо зберігати ці дані в безпеці, щоб уникнути непередбачених проблем.

Нам також необхідно бути обережними щодо упередженості в алгоритмах штучного інтелекту, особливо коли ми маємо справу з різними культурами. Якщо ними не керувати належним чином, ці алгоритми можуть ненавмисно надавати перевагу певним культурним групам, що призведе до проблем зі зв'язком. Відкритість та прозорість щодо того, як працюють системи штучного інтелекту, – ще один важливий аспект, який дозволяє людям знати, як коригуються їхні комунікаційні стратегії.

Коротше кажучи, штучний інтелект змінює способи нашого спілкування, особливо у різних культурах. Від розуміння культурних особливостей до створення розумних помічників для різноманітних взаємодій він стає важливою частиною нашого комунікаційного інструментарію. Але в міру просування вперед не менш важливо думати і про етичну сторону, забезпечуючи відповідальне та справедливе використання ШІ у міжкультурній комунікації. Рішення, які ми

приймаємо зараз, визначатимуть майбутнє комунікацій за допомогою штучного інтелекту.

Список використаних джерел

1. Smith J. A. The Impact of Artificial Intelligence on Communication Strategies. *Journal of AI Studies*. 2021. 10(2). P. 45-60.

Білецький А. А.,

студент I курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Щокіна Т. М.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

РОЛЬ ФІЛОЛОГІЧНОГО ТЛУМАЧЕННЯ ПРАВОВИХ АКТІВ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Важливим та невід'ємним елементом правозастосовної діяльності є тлумачення або інтерпретація правових актів. З'ясування змісту певних норм права, закріплених в таких актах, з метою розуміння їх сутності та вимог має вирішальне значення в правовому регулюванні суспільних відносин. Постійна необхідність у кваліфікованому тлумаченні правових актів зумовлена багатьма чинниками. Так, наприклад, загальний та абстрактний характер, що є визначальною особливістю норм права романо-германської правової сім'ї (до якої належить й правова система України) спричиняє недосконалість та непристосованість вітчизняних нормативно-правових актів до регулювання різних сфер суспільного життя, і, як наслідок, появу різного роду прогалин та колізій в праві. Відповідно, діяльність, спрямована на інтерпретацію правових актів, виступає ключовим фактором вдосконалення українського законодавства, а також

покликана зробити його більш стійким до виникнення колізій, внутрішньо узгодженим, цілісним та універсальним.

Вивченню інтерпретаційної діяльності та її впливу на регулювання суспільних відносин присвятили свої роботи такі українські вчені, як Ю. Л. Власов, В. Г. Ротань, В. Я. Карабань, В. В. Гончаров, І. Л. Самсін тощо. Проте, незважаючи на численні наукові дослідження в цій сфері, залишаються питання, на які й досі не існує однозначної відповіді [1].

Об'єктом тлумачення правових актів зазвичай виступають певні юридичні правила (в даному випадку – норми права), у розкритті істинного значення та суті яких й полягає провідний зміст діяльності уповноважених на це суб'єктів. Предметом такої діяльності, тобто більш вузькою категорією, є текст певного правового акта (індивідуально- або нормативно-правового) [2].

Наступним послідовним кроком є визначення природи та сутності поняття способу тлумачення. Під цим терміном розуміється система об'єднаних за спільними рисами та певними підставами правил суті розкриття та конкретних методів, що застосовуються суб'єктом тлумачення [3].

У даному контексті М. В. Котенко наводить визначальні властивості способів (методів) тлумачення правових норм. Він вважає, що ці способи складаються з певних правил та засобів здійснення тлумачення норм права, за допомогою яких можна комплексно та всебічно тлумачити правові норми. При цьому, реалізація цих способів відбувається в розрізі діяльності суб'єктів тлумачення права. Котенко зазначає, що ці способи вдосконалюють процес правореалізації шляхом встановлення справжнього змісту норми права та доведення її змісту до відома суб'єктів правозастосування та інших суб'єктів права. Також він вказує на те, що ці способи спрямовані на результативне тлумачення, і, як наслідок, застосування норм права загалом, що виражається в наданні аргументованої відповіді щодо роз'яснення змісту волі суб'єкта правотворчості, що закріплюється в нормі права. Результат застосування таких способів відображається в кінцевому змісті акта тлумачення правових норм, який характеризується індивідуальним характером, тобто стосується конкретно визначених осіб [3].

Варто підкреслити, що підходи до класифікації основних способів тлумачення є дуже різноманітними та в сучасній теорії права не існує єдиного підходу, що був би спільним для всіх країн світу. Однак, в основному, в правовій літературі домінує підхід щодо наступної класифікації способів тлумачення правових актів, згідно з яким вони розподіляються на: філологічний, системний, функціональний, логічний, телеологічний, історичний. [4]. В контексті теми даного наукового дослідження варто більш детально зупинитися на з'ясуванні суті саме філологічного способу тлумачення.

Філологічний спосіб (він же граматичний, мовний, словесний, буквальний, лексичний) [5] – найбільш розповсюджений спосіб тлумачення правових актів шляхом граматичного аналізу, який ґрунтується на лексичних і граматичних правилах, а також припускає аналіз формулювань, слів та пропозицій юридичних норм. Філологічне тлумачення, з одного боку, полягає як у визначенні смислу вжитих у тексті правових норм понять та слів, так і у встановленні між ними так званого синтаксичного зв'язку. Використовуючи філологічне тлумачення, суб'єкт тлумачення встановлює зміст кожного слова і виразу, що були вжиті у правовому акті. Далі приступають до вивчення граматичних форм іменників, прикметників, дієприкметників, способів дієслів, і т.д. При цьому, важливим є те, що застосовуючи філологічне тлумачення, окремі слова, вирази, навіть розділові знаки трактувати як зайві і як такі, що ускладнюють зміст норми права, неприпустимо. Кінцевим результатом філологічного тлумачення є буквальний зміст правової норми. Таке тлумачення дає можливість в кожному випадку встановити точне значення і конкретний зміст термінів, понять та слів, а також смисл речення (або речень), з яких складається той чи інший правовий акт.

Здійснити філологічне тлумачення практично неможливо, якщо при цьому не враховувати лексичний рівень мови. Однією з головних проблем лексичного елемента філологічного аналізу є встановлення значення багатозначних слів, а також визначення тотожності дефініцій різноманітних слів та словосполучень, які застосовуються під час інтерпретації норм права [1].

Якщо звертатися до філологічного тлумачення національних галузей права, то тут доречно навести приклад такого тлумачення ч. 2 ст. 36 Цивільного кодексу України. Згідно з даним нормативним приписом, «суд може обмежити цивільну дієздатність фізичної особи, якщо вона зловживає спиртними напоями, наркотичними засобами, токсичними речовинами, азартними іграми тощо і тим ставить себе чи свою сім'ю, а також інших осіб, яких вона за законом зобов'язана утримувати, у скрутне матеріальне становище» [6]. Оскільки під час перелічення необхідних підстав для обмеження дієздатності за цивільним правом України були наведені конкретні випадки, то зрозуміти неважко, що для обмеження дієздатності досить одного з перерахованих випадків [6].

В міжнародно-правовому контексті застосування філологічного тлумачення слід навести приклад діяльності Суду Справедливості Європейського Союзу. Основним завданням цього Суду є тлумачення права Європейського Союзу з метою однакового застосування у всіх країнах-членах Союзу. Наприклад, у «справі Мероні» [7, с. 89]. Суд вказав на можливість використання інших способів тлумачення лише тоді, коли філологічного тлумачення буде недостатньо. Використання такого способу показує, що завдання Суду полягає не лише в усуненні мовних розбіжностей у розумінні права Європейського Союзу, а й в утвердженні спільного правопорядку.

Спираючись на вищевикладене, можна визначити, що філологічний спосіб посідає перше місце серед інших способів тлумачення. Роль цього способу в інтерпретаційній діяльності дійсно важко переоцінити. В разі недостатніх знань граматичних правил, неправильне їх трактування призводить до неточного розуміння змісту і значення правової норми, а отже, і до її порушення в процесі реалізації та застосування. Оскільки слова та речення є первинними елементами тексту будь-якого акта, тлумачення його без урахування значення слів та речень буде неможливим.

Список використаних джерел

1. Антошкіна В. К. Способи і правила тлумачення норм права та договорів. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Вип. 4(1). С. 8–14.

2. Загальна теорія держави і права: підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін. / За ред. В. Цвіка, О. В. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.
3. Котенко М.В. Спосіб тлумачення правових норм як юридична категорія. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2013. Серія: Право. Вип. 21. Ч. 2. С. 62–64.
4. Ремізова О. Сутність та способи інтерпретації права. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 3. С. 350–355.
5. Тодика Ю.М. Тлумачення законів і Конституції України: теорія і практика: монографія. Харків: Факт, 2001. 328 с.
6. Цивільний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
7. Юхимюк О. М. Використання філологічного способу тлумачення права судом справедливості Європейського союзу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2013. Серія: Право. Вип. 22. Т.1. Ч.1. С. 87–89.

Valkovska M. S.,

1st-year student,

Faculty of Investigative and Detective Activities,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Malieieva T. Y.,

Lecturer at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

PROFESSIONAL SPEAKING AS THE FOUNDATION OF SUCCESSFUL COMMUNICATION

Professional speaking serves as the cornerstone of successful communication across various domains, including business, academia, and interpersonal interactions. It encompasses the ability to convey thoughts, ideas, and information effectively, ensuring clarity, understanding, and engagement among participants.

Clear articulation of ideas and thoughts is essential for professional speaking. Speakers should strive to express themselves in a concise and coherent manner, avoiding jargon or convoluted language that may confuse the audience. Professional speakers understand the value of brevity and strive to convey their message succinctly. They focus on delivering essential information without unnecessary verbosity, respecting the audience's time and attention span. Engaging the audience is crucial for effective communication. Professional speakers employ various techniques such as storytelling, humor, visual aids, and interactive elements to captivate their audience and maintain their interest throughout the presentation or discussion. Professional speakers adapt their communication style and content based on the needs and preferences of their audience [1]. They are mindful of cultural differences, educational backgrounds, and communication preferences, ensuring that their message resonates with diverse audiences. Authenticity fosters trust and credibility in professional speaking. Genuine speakers express sincerity, passion, and confidence in their message, establishing a connection with the audience and inspiring confidence in their ideas and expertise. Preparation is the key to successful professional speaking. Speakers invest time in researching, organizing, and rehearsing their content, ensuring that they deliver a polished and impactful presentation or speech. Effective communication is a two-way process that requires active listening as well as speaking. Professional speakers listen attentively to feedback, questions, and concerns from the audience, fostering dialogue, understanding, and collaboration.

So, professional speaking serves as the foundation of successful communication by facilitating the exchange of ideas, fostering understanding, and inspiring action among participants [1]. Through clarity, engagement, adaptability, authenticity, preparation, and active listening, professional speakers create meaningful connections, drive positive change, and achieve their communication objectives effectively.

Professional speaking is not merely about conveying information; it's about making a lasting impact on the audience. Here are some additional points to consider regarding the significance of professional speaking as the foundation of successful communication: Professional speakers possess the ability to influence and persuade their

audience. Through compelling storytelling, persuasive arguments, and effective use of rhetoric, they can inspire action, change perceptions, and drive decision-making processes. Effective communication is a hallmark of strong leadership. Professional speakers command respect and authority by articulating their vision, goals, and expectations with clarity and conviction [2]. They inspire confidence in their leadership abilities and foster trust among team members, stakeholders, and followers. Professional speakers play a crucial role in resolving conflicts and facilitating constructive dialogue. By promoting active listening, empathy, and understanding, they help to bridge differences, build consensus, and find mutually beneficial solutions to complex problems [3]. Professional speaking enhances personal and professional development. By honing their communication skills, individuals can advance their careers, build professional networks, and seize opportunities for growth and advancement in their chosen fields. Professional speakers represent themselves, their organizations, and their brands in public forums and interactions. They understand the importance of maintaining a positive image and reputation through consistent messaging, ethical behavior, and effective communication practices. Professional speaking is a lifelong learning process. Even the most seasoned speakers continually seek opportunities to refine their skills, expand their knowledge, and adapt to evolving communication trends and technologies. In an increasingly interconnected world, professional speaking transcends geographical and cultural boundaries. Through virtual platforms, multilingual communication, and cross-cultural understanding, professional speakers can reach diverse audiences and make a global impact. Professional speaking has the power to expand opportunities and inspire individuals to achieve their full potential. By sharing personal stories, triumphs, and lessons learned, speakers motivate others to overcome challenges, pursue their dreams, and make a positive difference in the world.

In conclusion, it should be noted that professional speaking is a multifaceted skill that encompasses influence, leadership, conflict resolution, professional development, brand building, continuous improvement, global impact, empowerment, and inspiration. By embracing the principles and practices of effective communication,

individuals can unlock opportunities for personal growth, professional success, and meaningful connections with others.

References

1. Camp Jim. Start with NO: The Negotiating Tools that the Pros Don't Want You to Know. Primento, 2014. 288 p.
2. Берестенко О. Г. Культура професійноспілкування: навч.-метод. посіб. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 299 с.
3. Радомський І. П. Професійне спілкування в юридичній діяльності. Вісник Національного технічного університету України. Київський політехнічний інститут. *Філософія. Психологія. Педагогіка: Зб. наук. праць.* № 2 (17). Київ: ІВЦ Політехніка, 2006. С. 30-134.

Вальчук С. Д.,

студентка II курсу

юридичного факультету

Хмельницького університету управління

та права імені Леоніда Юзькова

Науковий керівник: Подолянчук О. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри мовознавства

Хмельницького університету управління

та права імені Леоніда Юзькова

СУРЖИК І ЙОГО РОЛЬ У ПОРУШЕННІ МОВНИХ НОРМ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Проблема мовної культури існує вже давно, але вона стала ще більш актуальною в контексті сучасних подій. Наш спосіб висловлювання має відповідати загальноприйнятим нормам. Певною мірою спосіб, яким ми виражаємо наші думки за допомогою мовлення, є своєрідною візиткою, яка вказує на рівень освіченості, культури не лише окремої особи, а також і суспільства.

Тому цілком природно, що кожен народ прагне вдосконалити та зберегти свою мову від суржику.

Суржик – це штучно створена, змішана мова, яка містить у своєму складі дві мови. У нашому випадку ми будемо говорити про так званий «гідрид» української та російської. Це, без сумніву, становить загрозу для існування рідної мови та є соціальним злом. Назва цього сучасного терміна має метафоричне значення, оскільки первинне значення слова «суржик» – це суміш зерна різних злаків та борошна з такої суміші, яке мало низьку якість і використовувалося в тяжкі голодні роки. Цікаво, що подібне мовне явище (суміш білоруської та російської мов) існує у Білорусі. Воно має назву «трасянка», що було назвою низькоякісного корму для худоби, до якого додавали («натрушували») соломку. Єдина спільна риса – ці змішані субмови є низькоцінними [4, с. 8].

Більшість українців використовує мову, яка є штучною сумішшю української, російської та іноді англійської мов. Ця мовна проблема давно вийшла за рамки локальних проблем і стала загальнонаціональною. На жаль, у наших реаліях правильну, чисту українську мову ми часто чуємо лише від учених-філологів, письменників, а також частково на радіо та телебаченні.

Найвагоміші причини, які обмежили сферу застосування української мови, включають історичні та політичні фактори. Після декількох століть бездержавності та спроб знищити культуру нашого народу, українська мова стала менше вживаною. Загарбники намагалися заборонити її використання та впроваджували фальсифікації та репресії. Навіть намагалися довести, що української мови ніколи не було. Що стосується українсько-англійського суржику, то його популярність пов'язана з глобальною тенденцією вивчення та використання англійської мови в повсякденному житті [3].

Київський міжнародний інститут соціології провів детальне дослідження мовної ситуації в Україні за останні роки. Вперше в рамках соціологічного дослідження було враховано не тільки українську та російську мови, але й суржик. Згідно з результатами, суржик найчастіше використовують у південних та східно-центральних регіонах (12,4 % та 21,7 % відповідно), тоді як у західних

регіонах його використовують найменше (2,5 %) [1, с. 24].

Суржик впливає на всі аспекти мови, але найбільше він вражає усне українське мовлення та вимову слів. За словами мовознавця Л. Масенко, 90% слів у цій змішаній мові – це російські слова, які вимовляються українською. М. Лесюк вказує, що цей відсоток є більш характерним для мовлення східних українців, тоді як у Галичині він може становити лише 30 – 40%. На фонетичному рівні ці «незапрошені гості» відрізняються від справжніх українських своїм звучанням, запозиченим наголосом, порушують словотворчі закони і мають російські граматичні форми. Є багато лексичних кальок. Іноді людина навіть не підозрює, що вона використовує суржик, хоча вже довгий час ним користується. Часто це свідчить про байдужість, адже людина, яка вживає слова, як-от: «тіпа», «ладно», «кашмар», «вообще», «привіткі», «ужас», – добре розуміє, що це неправильно. Як вказує О. Сербенська, ми повинні сприймати наш суржик не як нашу провину, а як нашу слабкість, хворобу, яку потрібно лікувати. Можливо, нашою провиною, моральною помилкою є загальне лінь, крутість та лизунство (згідно з І. Франком) і, як неодноразово підкреслював І. Огієнко, небажання старанно і постійно навчитися рідної мови, невизнання того, що існує складна наука рідної мови [4, с. 8-9].

Суржик особливо помітний у лексиці. Нерідко ми замінюємо українські слова русизмами або англіцизмами. Це найчастіше відбувається у повсякденному мовленні.

Ми провели дослідження серед студентів і виявили такі найпоширеніші русизми: *наоборот (навпаки), понятно (зрозуміло), всьо (все), новості (новини), канешно (звичайно), тіпа (на кшталт), тоже (теж), интересно (цікаво), ладно (добре), важно (важливо), мусор (сміття), ссилка (посилання), вопше (взагалі)* та багато інших.

Також серед студентів поширена мода на англіцизми, наприклад, *дедлайн (крайдата або крайчас), ріал (дійсно), сорі (пробач), лук (образ), лайки (вподобайки), хай (привіт), крейзі (божевільний), трек (пісня)* тощо.

Варто зазначити те, що часто спостерігається некоректне використання

міжмовних омонімів. Ці слова можуть викликати плутанину, оскільки вони мають однаковий вигляд або звучання, але різні значення. Використання російських слів замість українських може призвести до неправильного розуміння. Наприклад, *являється* (*є*), *мішати* (*заважати*), *борг* (*долг, обов'язок*), *другий* (*інший*), *показалося* (*здалося*), *брак* (*шлюб*), *відказати* (*відмовити*), *брак* (*шлюб*), *час* (*година*), *вірно* (*правильно*), *неділя* (*тиждень*), *установити* (*втомлюватися*) мають зовсім інше значення в українській мові, ніж у російській, і часто мають кілька значень [2, с. 70].

Використання лексичних комбінацій, для яких українська мова має одне слово, можна пояснити через інтерференцію. Наприклад, *залізна дорога* замість *залізниця*, *книжковий магазин* замість *книгарня*, або *шахова дошка* замість *шахівниця* [2, с. 72].

Отже, необхідно усвідомити, що розмовляти суржиком – це ознака мовно-мислинневого примітивізму, недостатньої освіти, провінційності, байдужості до власної мовної поведінки, а також це свідчить про нешанобливе ставлення до української мови та неможливість професійного розвитку.

Список використаних джерел

1. Гентшель Г., Тараненко О. Двомовність чи трикодовість: українська мова, російська мова і суржик в Україні: аналіз і лінгвістично-географічне картографування. *Мовознавство*. 2022. № 1. С. 21–50.
2. Мельничайко В. Порушення лексичних норм – найхарактерніша ознака суржику. *Українська мова та література*. 2017. № 7/8. С. 66–74.
3. Петришин А. Суржик як порушення мовних норм. *Магістерський науковий вісник*. 2023. № 40. С. 66–67.
4. Царик О. Культура мовлення в англomовному, німецькомовному та україномовному соціумі: конспект лекцій. Тернопіль, 2023. 110 с.

Ватуля А. С.,

студентка I курсу

факультету слідчої та детективної діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

МІЖКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ НЕВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У світі, насиченому різноманітністю культур, міжкультурна комунікація стає не лише необхідністю, але й важливим фактором успішного спілкування. Однак, усвідомлення впливу невербальних сигналів на сприйняття та розуміння повідомлень в міжкультурному контексті є важливою складовою ефективного взаємодії. Невербальна комунікація, включаючи жести, міміку, тон голосу та інші аспекти, не менш важлива, ніж слова, адже вона нерідко визначає загальну атмосферу та успішність спілкування. У цьому контексті важливо досліджувати міжкультурні особливості невербальної комунікації для збагачення нашого розуміння різноманітності культур та ефективного взаєморозуміння. В даному науковому дослідженні ми спробуємо розглянути основні аспекти та виклики міжкультурної невербальної комунікації з метою покращення міжнародного спілкування та сприяння культурній гармонії.

Щоб зрозуміти основні особливості невербальної комунікації, необхідно визначити дефініції основних понять нашого дослідження, а саме: міжкультурна комунікація – основний спосіб людського спілкування, найактивніша форма людської життєдіяльності. Це явний і водночас «латентний процес налагодження різних типів відносин між окремими мовцями, групами людей та цілими народами» [1, с. 7]. В свою чергу, комунікація невербальна – взаємодія між учасниками спілкування за допомогою невербальних і паравербальних (паралінгвістичних) засобів [2].

Міжкультурні особливості невербальної комунікації є ключовим аспектом в контексті глобалізації та міжнародного спілкування. Вони відображають культурні відмінності у способах вираження емоцій, управління простором, встановлення контактів та регулювання взаємин між людьми. Дослідження цієї теми відкриває широкий простір для розуміння та вдосконалення міжкультурних взаємодій. Почати слід з розгляду різних аспектів невербальної комунікації, які включають жести, міміку, вираз обличчя, тон голосу, використання простору тощо. Кожен з цих елементів варіюється в залежності від культурного контексту. Наприклад, той же жест може мати різне тлумачення в різних культурах: у одній країні він може вважатися ознакою згоди, у іншій – протесту. Однією з ключових особливостей міжкультурної невербальної комунікації є інтерпретація особливостей виразу обличчя. Видимі вирази емоцій можуть мати різну інтерпретацію в залежності від культурного контексту. Наприклад, у деяких культурах показувати виразний емоційний вираз може бути вважатися неприйнятним [3]. Також важливим аспектом є використання простору під час спілкування. У багатьох культурах існують різні стандарти щодо особистого простору та взаємодії між співрозмовниками. Наприклад, у деяких культурах люди можуть вважати недопустимими наближення під час спілкування, тоді як у інших це може розглядатися як знак доброзичливості.

Вивчення міжкультурних відмінностей у невербальній комунікації є важливим завданням, оскільки воно сприяє розумінню та зменшенню конфліктів між різними культурами. Подальше дослідження цієї теми допоможе поглибити наше розуміння культурного різноманіття та сприятиме ефективнішій міжнародній взаємодії.

Крім того, розуміння міжкультурних особливостей невербальної комунікації відкриває шлях до покращення міжнародних відносин у різних сферах, включаючи бізнес, політику, освіту та міжособистісні відносини. Наприклад, у бізнесі правильне розуміння культурних нюансів у невербальній комунікації може визначити успіх або невдачу у веденні переговорів, укладенні контрактів та побудові партнерських відносин.

Особливу увагу варто звернути на нюанси сприйняття жестів та міміки, оскільки вони можуть мати суттєвий вплив на розуміння співрозмовником інтенцій та емоційної стати співбесіди. Діалог між культурами може стати більш продуктивним, якщо кожна сторона навчиться розпізнавати та поважати невербальні сигнали, що надсилають їй партнери [4].

Також, дослідження міжкультурних відмінностей у невербальній комунікації має значення для побудови більш інклюзивного суспільства. Розуміння та прийняття культурних різниць у способах вираження емоцій та інших невербальних сигналів сприяє створенню атмосфери толерантності та взаєморозуміння між різними групами людей.

Отже, розвиток наукових досліджень у галузі міжкультурної невербальної комунікації відкриває нові горизонти для пізнання та вдосконалення способів взаємодії між людьми з різних культурних та соціальних середовищ. Це сприяє побудові відкритого, різноманітного та злагодженого світу, де кожна культура має можливість бути почутою та зрозумілою.

Список використаних джерел

1. Овсянко О. Л. Європейські мови в міжкультурній комунікації: конспект лекцій. Суми: Сумський державний університет, 2021. 49 с.
2. Марченко О.В. Комунікативна культура юриста: навч. посібник. Дніпропетровськ: «Інновація», 2015. 200 с.
3. Intercultural Communication and Science and Technology Studies / edited by Luis Reyes-Galindo, Tiago Ribeiro Duarte. 1st ed. XV. Cham: Springer International Publishing, 2017. 238 p.
4. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2012. 288 с.

Vorotylenko K.O.,

4th-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Kyrhizova V.S.,

4th-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific adviser: Zaitseva M.O.,

Doctor of Philological Sciences, Professor,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

INFORMAL COMMUNICATION METHODS

IN THE PROFESSIONAL ACTIVITIES OF LAWYERS

In the modern world, rapid changes in technology and communication culture present new challenges and opportunities for lawyers. One of the key aspects of successful professional activity for a lawyer is the ability to interact effectively with clients, colleagues, and judicial bodies. This article examines the role of informal communication methods in enhancing the efficiency of a lawyer's work.

The question of whether informal methods and means of communication should be used has been debated among lawyers and scholars for a long time. In our opinion, yes, they should, and there are a number of reasons for this.

First of all, it is a kind of client-oriented approach. It is unlikely that people who do not interact with and are not interested in law in their everyday lives will understand and be well versed in legal jargon. In this case, it is more appropriate to use common phrases in a conversation with a client, and save legalese for official documentation and for the court.

Secondly, it will help to retain and gain new clients. Word of mouth remains effective even today. When buying something, most of us look at reviews first. The

legal sector is a bit similar in this regard. Clients are more likely to share with their contacts a lawyer who spoke to them in a language they understand.

Thirdly, for self-promotion, creating and promoting your own social media pages is a must-have for any lawyer these days. A lawyer is more likely to be noticed on social media than in newspapers. In addition, social networks are most often used for communication with clients.

Fourth, participating in and holding webinars and conferences is quite useful. They are open not only to lawyers but, in addition, provide an opportunity to make useful contacts.

Furthermore, we cannot help but mention several advantages of using informal communication methods for a lawyer that should be highlighted.

1. *Building trust-based relationships.* Informal communication methods help a lawyer establish more trusting and closer relationships with clients. Discussing important matters in an informal setting can make clients more open and willing to share information.

2. *Faster problem-solving.* Thanks to rapid messaging exchange via messengers or email, a lawyer can promptly respond to urgent questions and issues from clients or colleagues.

3. *Improving teamwork.* Using informal communication methods contributes to more effective teamwork. Brief and clear messages in Messenger or email help to coordinate actions faster and make collective decisions.

4. *Ease of information perception.* The use of emojis and smileys can help improve information perception and make communication more enjoyable. This is particularly important when working with clients, whose emotional states can significantly influence the interaction process.

It is important to note that using informal communication methods in a lawyer's professional activities requires special attention to ethical and legal aspects. It is crucial to maintain the confidentiality of information, not violate professional standards, and adhere to ethical rules.

In conclusion, based on all the above, it can be concluded that informal

communication methods play a significant role in enhancing the efficiency of a lawyer's professional activities. Understanding and skillfully using such methods help establish trusting relationships with clients, solve problems more quickly, and improve teamwork. However, it is important to remember to adhere to ethical and legal norms to avoid negative consequences.

Гавдзінська М.О.,

студентка I курсу

факультету слідчої та детективної діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В.В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

КОНОТАЦІЇ КОЛЬОРОПОЗНАЧЕНЬ У РІЗНИХ КУЛЬТУРАХ

З давніх-давен знання значення кольорів мало особливе значення для того, щоб вміти чітко і красномовно висловлювати свої почуття, думки та емоції. Незалежно від того, що людина намагається висловити, без використання колірних характеристик таке мовлення буде неповним, а отже, співрозмовник не зможе чіткіше зрозуміти інформацію про предмет висловлювання. Колір впливає не лише на зір, але й на інші органи чуття, такі як слух, нюх, дотик і смак. Він може нагадувати нам як про найприємніші та найяскравіші спогади нашого життя, так і про смуток та страждання. Формування та закріплення колірних асоціацій у нашій свідомості – це той самий процес, що й формування та закріплення умовних рефлексів у корі головного мозку.

Відомо, що в різних культурах символічний аспект функції назв кольорів набуває специфічних національно-культурних конотацій, пов'язаних із психологією сприйняття кольору та історико-культурними традиціями певного етносу. У різних мовах світу лексичні конотації залежать від структури самої

мови та рівня суспільного розвитку.

Залежно від національно-культурних конотацій, пов'язаних зі сприйняттям, кольори веселки в різних мовах називаються по-різному. Наприклад, в українській сім кольорів, в англійській та німецькій – шість, в мові шона в Зімбабве – чотири, а в мові басса в Ліберії – два. У кожній культурі один і той самий колір може мати різні значення. Наприклад, у мовах ескімоських народів Гренландії та регіону від Нунавута (Канада) до Аляски (США) існує до 100 різних відтінків, що відповідають різним станам снігу. Символіка позначень кольору в окремих культурах іноді не тільки не збігається, але часто має абсолютно різні і протилежні значення. Наприклад, в європейських культурах одне значення чорного кольору асоціюється з трауром, а білого – з життям, чистотою, чесністю, радістю і шлюбом. У східних культурах, на відміну від європейських, білий, а не чорний колір вважається кольором жалоби і плачу [3]. В умовах повномасштабного вторгнення для українського народу вкрай необхідним є відстоювання власної самобутності через збереження національних ознак, що включає привернення уваги до синього та жовтого, червоного та чорного кольору як національної символіки патріотичної свідомості.

Фабер Біррен у своєму екстралінгвістичному дослідженні значень кольору виділяє чотири типи асоціацій: 1) загальне уявлення; 2) розумові асоціації; 3) об'єктивні асоціації та 4) суб'єктивні асоціації. Під розумовими асоціаціями мається на увазі асоціації у формі іменників. Під об'єктивними та суб'єктивними – ситуації, коли колір співвідноситься із зовнішнім об'єктом чи внутрішнім душевним станом [5, с.141].

Символіка синього кольору походить від очевидного фізичного факту синього кольору безхмарного неба. Його використовували для зображення об'єктів божественного поклоніння в Єгипті, Стародавній Греції та Римі, а також одягу первосвященника у шкіні. У християнській традиції це колір неба, вічності, віри і вірності, цнотливості, безсмертя, вірності і справедливості. На думку дослідників, цей колір також вказує на негативні ознаки, через свою близькість до чорного. Також вірно, що кольори мають психологічний вплив на підсвідомість

людини. Так, у німецькій лінгвокультурі він символізує невпевненість, брехню, обман і удавання; у Китаї – це колір злого диявола; в Японії – лиходіїв і демонів; а в мусульманській Індії – скорботи і жалоби. «Сині панчохи» – це складний термін, що виник у Венеції в 15 столітті, прізвисько жінок, які займалися науками, тоді як вираз «синя спідниця» в середньовічній Європі означав приналежність жінок до перших стародавніх професій. З психологічної точки зору, синій колір має розслаблюючу та пригнічуючу дію на нервову систему, а після такого тривалого процесу він може навіть спричинити зниження працездатності. В англійському словнику він має такі значення: «похмурість, меланхолія», «меланхолійний настрій» [2, с.65-67]. В українській культурі синій символізує чисте небо, а система *Pantone* дала цьому відтінку прапора назву *Freedom Blue*. Ця розшифровка дуже проста, але має глибокий зміст.

З усіх основних кольорів жовтий є найбільш суперечливим і посідає особливе місце як атрибут, що є біполярним і має як позитивну, так і негативну символіку. Наприклад, жовтий – це символ сонця, що дарує тепло, життєву силу та енергію. У язичництві жовтий був атрибутом бога Велеса, покровителя худоби і врожаю, і асоціювався з візуальними образами сонця, пшениці і золота, символізуючи спочатку процвітання, але з приходом християнства його характеристики змінилися з позитивних на негативні. Так, на Русі та в Європі жовтий колір асоціювався насамперед з негативними конотаціями, кольором зради та боягузтва. Зрадника Юду часто зображували в жовтому, а в Середньовіччі єретики були зобов'язані носити жовтий одяг. Під час епідемій чуми жовтими хрестами позначали заражені території, що породило звичай вважати жовтий колір кольором інфекції. На Сході ж жовтий колір був символом королівської влади, гідності та зосередженості, а також кольором оптимістичного шлюбу, який уособлював молодість, цноту, щастя і процвітання, любов, співчуття і милосердя [4]. В українській культурі жовтий колір присутній у національній символіці. Він є компонентом українського прапора і символізує пшеницю, а отже, врожай і процвітання. Він є складовою українського прапора і символізує пшеницю, а отже, врожай і процвітання. Як і у випадку з синім, цей відтінок

отримав назву *energizing yellow* – спонукаючий до дії.

В еволюційній схемі колірної символіки червоний займає другий рівень. У багатьох мовах він має спільне фонетичне позначення, яке часто символізує все прекрасне. У Полінезії «червоний» і «коханий» є синонімами. У Китаї кажуть, що серце чесної та відвертої людини – червоне, а серце зрадника – чорне. В африканських, американських та австралійських племенах воїни розфарбовували свої тіла в червоний колір, готуючись до бою, що позначало силу та велич. У Візантії імператори підписували свої імена пурпуровим чорнилом і сиділи на пурпурових тронах. В українському просторі червоний колір може символізувати точність і правильність висловлювань, з одного боку, і недоречність, безглуздість і неправду – з іншого [1].

Чорний колір зазвичай характеризує негативні риси предметів, явищ і людських якостей. Він асоціюється з відсутністю світла, темними злими силами. У позитивному значенні він відображає добродішність, постійність, розсудливість і мудрість, чистоту, відданість, відмову (від пропозицій), пам'ять і захист. Він також може означати анонімність, глибину і стиль, а також смуток, жаль і гнів. У європейських культурах чорний колір має негативні значення: смерть, втрата, траур, жалоба, плач, горе, зло, розбрат, розгубленість, відверта непокоря, нехтування, небажаність, прохолода (похоронне вбрання); позитивні значення: спокій, офіційність, грація, витонченість. В азійських культурах (Китай, Гонконг, Тайвань) чорний колір є символом води, життя, стабільності, невідомості та молодості, і прояви цієї символіки використовуються в одязі та фарбах. У північноамериканських культурах чорний колір має багато значень, включаючи смерть, зло, гріх, небуття, бізнес, дорослість, формальність, шпигунство, таємний агент, і часто використовується на одязі. В українській культурі є символом темряви, затемнення, усіх злих сил, смерті та корупції. Він приховує і уподібнює правду і брехню, красу і потворність, добро і зло в рівній мірі [3]. Червоно-чорний прапор символізує кров української землі та воїнів, які боролися за свободу і незалежність України. Ці кольори також часто використовуються в українській історії та зображуються на одязі та писанках.

Таким чином, кожен народ по-різному аналізує та інтегрує навколишній світ і сприймає інформацію про кольори, виходячи зі свого досвіду, національної культури та освіти. Усвідомлення основних відмінностей у символічному значенні кольорів у різних країнах і народах є запорукою зрозумілої, цікавої та змістовної комунікації без створення інцидентів.

Список використаних джерел

1. Клименко О., Горанова Ю. Національно-культурна специфіка вербалізації колірної картини світу. *Нова філологія: збірник наукових праць*. № 55. Запоріжжя: ЗНУ, 2013. С. 73–77.
2. Топчий О. Національна специфіка символіки колоративу синій. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. *Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2020. Том 31 (70), № 1, Ч. 3. С. 64-68.
3. Веклич Ю. Порівняльна семантика лексем позначення білого та чорного кольорів у культурах країн світу. *Вісник психології і педагогіки*. Випуск 16. К.: Педагогічний інститут Київського університету імені Бориса Грінченка, 2014.
4. Гуменюк І. Лінгвістичні та екстралінгвістичні дослідження номінації жовтого кольору (на матеріалі фразеології англійської та української мов) [Електронний ресурс]. Код доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/1723/1/46.pdf> (дата звернення: 16.04.2024).
5. Birren F. *Color psychology and color therapy: A factual study of the influence of color on human life*. N.Y.: Putnam press, 1961. 302 p.

Garayeva L. N.,

1st-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Shchokina T. M.,

PhD in Philology,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages,

Yaroslav Mudryi National Law University

INNOVATIVE TECHNOLOGIES FOR INTERCULTURAL COMMUNICATION DEVELOPMENT

The increasing significance of global connections and cultural variety demands that upcoming experts not only master languages but also acquire sociocultural understanding and abilities. Hence, it becomes essential to explore novel methodologies, notably employing project-based technologies, to enhance the development of sociolinguistic proficiency (and not only it) more efficiently.

In today's rapidly globalizing world, effective intercultural communication stands as a basic element for successful cross-cultural understanding and cooperation. My research is devoted to innovative technologies that contribute to the development of intercultural communication. It explores the significance of digital platforms, multimedia communication tools, and innovative approaches to training and education in fostering cultural awareness and bridging intercultural gaps.

The global cultural climate is transforming at a rapid pace. The situation requires organizing behaviour in multicultural environments that contribute to the prevention of intercultural conflicts in society. It must form a willingness to find the best ways to overcome the unpredictable situations arising from the clash of cultures. Communication and stability are extremely controversial phenomena. However, in the modern multicultural community, there is an inextricable relationship between them.

The first thing I would like to mention is that in recent years, virtual reality (VR) has emerged as a groundbreaking technology with the potential to revolutionize various

aspects of human interaction and experience. One of its most promising applications lies in its ability to bridge the gap between different cultures, offering immersive experiences that transcend geographical boundaries. One of the most powerful aspects of virtual reality is its ability to evoke empathy and promote perspective-taking. By putting users in the shoes of individuals from different cultural backgrounds, VR experiences can foster a deeper understanding of the challenges, joys, and perspectives unique to those cultures. For example, platforms like «Alchemy VR» enable users to attend virtual events, workshops, and conferences where they can interact with participants from diverse cultural backgrounds, fostering collaboration and knowledge-sharing on a global scale. But nothing can exist without some negative consequences.

The term virtual reality (VR) has problems such a term conflates too many elements. People frequently jump between different levels of the technology, as they discuss its prospects. Some are talking about a piece of the interface hardware (e.g. *head-mounted displays*), an application (e.g. *medical imaging*), a VR industry (e.g. *the VR entertainment industry*), or the cultural environment emerging around the use of VR technologies (e.g. *cyberfiction, cyberspace, cyberpunks, etc.*). The phrase, virtual reality, increasingly refers not to a piece of technology but to an emerging communication system [1].

Nowadays, almost all people have mobile phones and they can't imagine their lives without these gadgets. Our phones have everything we need. If we talk about our topic, we are more interested in mobile applications that are useful for Intercultural Communication. One of the most significant advantages of mobile apps for language learning is their convenience and accessibility. Unlike traditional language learning methods, which may require attending classes or purchasing expensive textbooks, mobile apps allow learners to access language lessons anytime, anywhere, with just a few taps on their smartphones or tablets. For example, popular apps like Duolingo, Babbel, and Rosetta Stone offer a wide range of language courses that users can access at their own pace, fitting language learning seamlessly into their busy lifestyles [2]. As mobile apps continue to evolve and innovate, they will play an increasingly important role in empowering language learners around the world to communicate, and thrive in

our multilingual and multicultural world.

In conclusion, innovative technologies are transforming intercultural communication development by breaking down barriers, fostering empathy, and promoting cultural exchange. Machine translation technology, virtual reality and social media platforms are just a few examples of the cutting-edge tools and platforms that are shaping the future of intercultural communication. As technology continues to evolve, it is essential to harness these innovations to build bridges between cultures and promote global understanding and cooperation.

References

1. Communication in the age of virtual reality / edited by Frank Biocca, Mark R. Levy. New Jersey, 1995. 395 p.
2. Joni Bungai, Indra Perdana, Wardani Dwi W, Saiful Marhaban. Mobile-assisted language learning: Duolingo and its' relevance for English young learners. *International Journal of Latest Research in Humanities and Social Science (IJLRHSS)*. Volume 06, Issue 04. 2023. P. 97-104. <http://www.ijlrhss.com/paper/volume-6-issue-4/12-HSS-1808.pdf>

Горпинич Б. А.,

студентка I курсу

факультету слідчої та детективної діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ВВІЧЛИВОСТІ ТА

МОВНИЙ ЕТИКЕТ У ПРОФЕСІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ЮРИСТА

Актуальність питання професійної етики юристів у сучасному суспільстві пов'язана зі змінами в житті української держави.

Людина, яка вирішує долі інших людей, повинна мати розвинене почуття відповідальності за свої рішення і вчинки.

Етикет у суспільних відносинах є узагальненням і розвитком духовної культури людства, логічним вираженням кращих норм і правил поведінки [2].

Етикет визначає повсякденні обов'язки поваги до людей. Ввічливе поводження з жінками, повага до старших, дотримання форм вітання, правил ведення бесіди, поведінки за столом, одягу – всі ці форми етикету вбирають в себе загальні уявлення про людську гідність і норми міжособистісних відносин у публічній сфері.

Повноцінне розуміння юристами етичних особливостей юридичної діяльності та засвоєння ними етичних знань необхідне для вирішення завдань забезпечення неухильного дотримання законності та правопорядку, розбудови основ демократичної правової держави, зрештою, у складній сфері життєдіяльності суспільства і людини, бажаного і дозволеного. Це необхідно для того, щоб розуміти межі дозволеного і недозволеного.

Головним етичним правилом для юристів є те, що закон не забороняє їм робити для своїх клієнтів те, що вони самі могли б зробити, маючи необхідні знання та навички, притаманні професії юриста.

Від рівня етичної культури юриста залежить якість та ефективність виконання ним своїх обов'язків, честь, гідність та ділова репутація осіб, які отримують правову допомогу, а також престиж самого юриста, його колег та правничої професії в цілому.

Діяльність юриста характеризується щоденним спілкуванням з різними людьми, які йому довіряють, що вимагає від нього тактовності та вміння правильно реагувати [1].

Про етичну культуру юриста можна говорити лише за наявності високого рівня моральної свідомості, зумовленої моральними знаннями, переконаннями, потребами та дійсно високоморальною поведінкою. Недотримання норм етичної культури може призвести до санкцій, аж до звільнення. Іншими словами, етична культура стосується етичних зобов'язань та відповідальності, притаманних

юридичній практиці.

Зрештою, поведінка юриста – це об'єктивна демонстрація його моральних якостей та морального образу. Вона виражається через низку морально значущих вчинків. Тому проти моральних і правових норм спрямовані дії слідчого, який примушує підзахисного до зізнання. Такі дії є аморальними.

Моральні знання, почуття, переконання і потреби повинні ґрунтуватися на таких моральних цінностях, як добра воля, обов'язок, честь і совість, як під час виконання адвокатом своїх обов'язків, так і в повсякденному житті. Етична культура юриста передбачає, що юрист природно дотримується загальноприйнятих моральних норм і принципів під час виконання своїх службових обов'язків, реалізує їх у своїй юридичній практиці, долає помилки та моральні деформації. Юристи досягають морального задоволення лише тоді, коли діють професійно та відповідно до моральних принципів і норм. Така діяльність називається моральною.

Якщо професійна юридична етика – це жива функція моралі в процесі юридичної діяльності, то етична культура юристів, яка є основою юридичної етики, – це внутрішня (природна) заповідь дотримуватися встановлених у суспільстві моральних принципів і норм.

Успіх людини в житті та стосунках з іншими залежить від її вміння спілкуватися. Щоб досягти бажаного в спілкуванні, потрібно добре володіти словом, особливо юристу. Одним з головних інструментів професії юриста є вміння добре вимовляти, грамотно і чітко висловлювати свої думки.

Мовленнєвий етикет професійних юристів характеризується стабільністю та консервативністю і загалом відповідає офіційно-діловому стилю. Адже офіційно-діловий стиль – це те, що залишається з людиною протягом усього її життя. Коли народжується дитина, першим документом, який видається, є свідоцтво про народження. За ним слідує паспорт, свідоцтва про освіту та багато інших довідок. Навіть найурочистіші моменти законного шлюбу підтверджуються офіційним документом – свідоцтвом про шлюб. Юристи зобов'язані об'єктивно оцінити ці факти, прийняти правильне рішення і запевнити кожного, хто

звернеться, що їх рішення є юридично правильним.

Державною мовою України є українська мова. Тому вкрай важливо правильно володіти українською мовою. Особливо це стосується юристів, які займаються адвокатською діяльністю. Юристи повинні мати чітку позицію щодо мови спілкування і розмовляти державною мовою. Звичайно, це вибір кожного. Однак для юристів, особливо якщо вони виконують державні обов'язки, українська мова є обов'язковою.

Якщо юрист працює в приватному секторі, то мовне питання є внутрішньою політикою компанії. Однак знання державної мови є необхідним у судових справах та судочинстві.

Юристи, як і всі ділові люди, які беруть участь у комунікації, повинні:

- з повагою ставитись до всіх контрагентів;
- усвідомлювати, що їхня професійна репутація має першорядне значення;
- пам'ятати, що плутанина лише наражає на ризик;
- бути толерантним до недоліків іншої людини;
- завжди запитувати себе: «Що б я зробив на його місці?» і контролювати свої емоції.

Не менш важливим є вміння юриста слухати іншу сторону. Це передбачає відмову від абстрактних ідей, зосередженість лише на фактах, терплячість, не потрібно перебивати і не квапити оратора. Подібних тез можна навести багато, але всі юристи повинні пам'ятати, що вони, перш за все, люди і повинні бути гуманними, доброзичливими і чесними, незалежно від обставин.

В юридичній професії має бути якомога менше помилок, адже від юристів часто залежать долі людей.

Мова є ключовою частиною людського спілкування. Одним із головних інструментів роботи юриста є вміння нормативно використовувати мову в контексті мовлення та грамотно і чітко висловлювати свої думки. Оскільки юристи є правниками, то мова і мовлення посідають важливе місце у професійній діяльності юристів.

Право – це загальнообов'язкове, формально визначене, встановлене або

санкціоноване державою правило, що визначає права та обов'язки учасників правовідносин і виступає регулятором суспільних відносин [3]. Воно визначається як система гарантованих державою обов'язків. Вивчаючи правові норми та захищаючи їх у різноманітних численних процесуальних актах, юристи повинні досконало володіти мовою та захищати їх.

Культура мовлення - це володіння основами мови; користування мовою – це використання засобів, які відповідають змісту і меті мовлення в конкретній ситуації, вживання тільки тих слів і конструкцій, які необхідні в кожному конкретному випадку.

Професія юриста вимагає широкого кругозору та високого рівня мовного етикету. Юристи готують юридичні проекти, ведуть діловодство, складають протоколи допитів і звіти з місць злочинів, ухвалюють різні постанови, рішення і ухвали, складають проекти договорів і угод.

Юристам доводиться зустрічатися з людьми різних професій і різного культурного походження, і кожного разу їм доводиться вибирати тон розмови, аргументувати свою позицію і формулювати свої думки відповідно до мовних норм.

Погано написані заяви про визнання вини та клішовані, сухі, нецікаві та непереконливі промови прокурорів та адвокатів не допомагають судам виконувати свої високі функції. Мовні помилки, яких припускаються юристи, шкодять їхній репутації як представників судової влади. Якщо помилки залишаються непоміченими, юрист стає посередником мовної некомпетентності. Таким чином, мовна культура не є проблемою окремого юриста.

Ясність і зрозумілість є одними з характеристик мовної культури, які залежать від нормативного використання лексичного складу мови і передбачають глибоке розуміння змісту і мети мовлення.

Для підвищення мовленнєвої культури юристам варто користуватися юридичними словниками, звертатися до художньої літератури, спілкуватися державною мовою з колегами та громадянами, читати фахову літературу та звертати особливу увагу на лексику офіційно-ділового та наукового стилів.

Таким чином, уникнення лексичних помилок є показником високої мовної культури правників і допомагає їм демонструвати більшу компетентність у своїй професійній сфері. Необхідно використовувати фахові знання для підтримки українського писемного мовлення, особливо важливо уникати помилок у мовленні та процесуальних документах.

Список використаних джерел

1. Керецман В. Ю., Семерак О. С. Правознавство: навч. посіб. Київ: Атіка, 2002. 400 с.
2. Климова К. Я., Голубовська І. В., Охріменко Н. Д. Інформаційно-методичні матеріали з питань культури професійного спілкування: для працівників органів влади, органів місцевого самоврядування державних підприємств, установ і організацій. Житомир, 2014. 63 с.
3. Шевчук С. О. Українське ділове мовлення: навч. посіб. Київ: Літера, 2000. 480 с.

Hrynychak D.S.,

1st-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Shchokina T.M.,

PhD in Philology,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages,

Yaroslav Mudryi National Law University

SOCIOCULTURAL CHANGES IN THE MODERN GLOBAL WORLD

It is obvious that the emergence of the global world affected almost all aspects of our everyday life: relationships between individuals, economic relations, cultural identities – all these and other areas began to undergo certain changes. However, the most noticeable feature that can significantly influence certain beliefs and lead to changes is the primacy of publicity, which is interpreted in the research as the

dependence of citizens' beliefs on the information that comes from the public space.

I will begin my report with the fact that the modern world is experiencing rapid sociocultural changes that affect all aspects of our life. These changes, generated by a complex of interrelated factors, have a significant impact on values, norms of behavior, the structure of society and people's ways of life. Globalization as one of the key factors contributes to the spread of ideas, values and cultural practices. The world is becoming increasingly ethnically and culturally diverse, which leads to a rethinking of traditional values and the formation of new forms of identity.

Technological innovations are revolutionizing the ways of communication, information exchange and access to knowledge. The Internet and social networks make information more accessible and communication faster and more seamless. This is leading to changes in the way people acquire knowledge, form opinions and interact with each other.

Migration is becoming an increasingly common phenomenon, which has a significant impact on the ethnic and cultural composition of societies. The growth of multiculturalism leads to the enrichment of cultural life, but it can also create challenges related to the adaptation and integration of migrants.

Demographic changes, such as population growth and aging in some countries, as well as declining birth rates in others, affect the structure of society and the social security system. These changes generate new challenges for the economy and social policy.

It is important to note that sociocultural changes are not always unambiguous. On the one hand, they can open new opportunities for development, generate innovations and enrich cultural life. On the other hand, they can lead to increased inequality, alienation, and conflict.

These factors generate a number of sociocultural changes, such as:

- increasing cultural diversity: the world is becoming more ethnically and culturally diverse, leading to the need for tolerance and mutual understanding;
- changing values: traditional values and norms of behavior are challenged and reinterpreted;

- individualization: people are becoming more autonomous and independent in their choices and lifestyles;
- growing role of information: information is becoming more accessible and important, affecting all areas of life;
- changing in social stratification: the structure of society is becoming more complex and dynamic.

It is important to understand and adapt to these changes in order to build a just and inclusive society. This requires: firstly, supporting cultural diversity: different cultures and ethnic groups should be respected and valued. Secondly, the development of tolerance and mutual understanding: people should learn to live and cooperate with people from different cultural backgrounds. Thirdly, investing in education and information literacy people must have access to quality education and know how to critically evaluate information. Fourthly, creating a fair and inclusive economy, economic benefits should be available to all, not just privileged groups.

Having come to a conclusion, I want to note that by directing global economic development to a qualitative, new level: economic, political, social, ecological, scientific and technological and other transformations, globalization as a process of all-absorption led to a reorientation of society's ideas about the conditions and prospects of safe life. Opening up huge new opportunities in scientifically-technological progress, education, exchange of cultural values, globalization at the same time creates serious sociocultural threats.

The inconsistency of modern sociocultural processes is manifested in the formation of multidirectional trends-integration and differentiation, which, in turn, determines the two-vector nature of civilizational processes – unification and preservation of ethnocultural features. A new global world order is being established, which has signs of a society of asymmetric interdependence.

Globalization, which is understood as humanity's desire to achieve civilizational synthesis under the conditions of preservation of the diversity of peoples and cultures, cannot effectively realize its positive effects without changing the general paradigm of the development of the qualitative filling of the system of universal human values and

sociocultural practices of cultures. The current geopolitical order in its institutional content corresponds to modern challenges and the nature of global processes needs updating.

The modern world in all its diversity is one, and its parts are closely interconnected. The influence of globalization processes on the cultural and spiritual climate of the era is enormous. Rapid change in all spheres of human activity leads to sociocultural shifts, and formation of planetary thinking as a new cultural phenomenon leads to the transformation of the worldview and identity of the subjects. Sociocultural changes in today's global world are complex and multifaceted. Their understanding and acceptance is the key to building a better future both for us and the next generations.

References

1. Robert K. Schaeffer. Understanding Globalization: The Social Consequences of Political, Economic, and Environmental Change. Edition «Rowma & Littlefield», 2016. 280 p.
2. Соціокультурна динаміка в процесі глобальних трансформацій [Електронний ресурс]. URL: http://iepjournal.com/journals/8-9/2008_6_Veremienko.pdf
3. Cultural Changes in Modern World [E-resource]. URL: <https://ijert.org/papers/IJCRT2101594.pdf>
4. Socio-cultural Transformations in Traditional Societies in the Context of Globalization [E-resource]. URL: <https://knepublishing.com/index.php/Kne-Social/article/view/4477/9158>
5. Соціологія: глобалізаційні процеси в сучасному світі [Електронний ресурс]. URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/sociology/30077/>

Дервянко Є. В.,

студентка I курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРАВОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ

В АСПЕКТІ АНГЛО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ

Юридична комунікація в сучасному світі є ключовим елементом взаємодії учасників правовідносин. Це складна система, що включає специфічні мовні засоби та правові норми. Важливість вивчення специфіки правового спілкування англійською полягає у зростаючому попиті на професіоналів, які володіють цими навичками для успішної роботи в міжнародно-правовому середовищі та в глобалізованому світі.

Англійська правова комунікація є вузькоспеціалізованою формою спілкування, яка вимагає певних мовних навичок та техніки. Використання англійської мови в правових комунікаціях вимагає високого ступеня точності. Юридичні документи, такі як контракти, статuti та судові документи, повинні містити максимальну ясність і зрозумілість, щоб гарантувати, що передбачуване значення передається без непорозуміння або двозначності. Це вимагає глибокого розуміння англійської граматики, синтаксису та лексики, а також здатності чітко та лаконічно висловлювати складні юридичні поняття.

Мова права, як і інші спеціальні мови, процвітає завдяки точним термінам. Кожне слово виступає основою, позначаючи певне правове поняття. Численні терміни, що використовуються в юридичному дискурсі, отримують своє загальне значення від звичайної мови, але кожна правова система присвоює спеціальне юридичне значення (так звані загальні слова з незвичайним значенням). Однак,

просто включення цих звичайних слів у юридичні визначення не надає автоматично їм юридичної ваги. Їх справжнє значення «залежить від тлумачень судів у системі загального права» [1, с.10]. Ця опора на судове тлумачення створює динамічне середовище. Юридичні терміни можуть розвиватися та адаптуватися з часом, коли суди стикаються з новими ситуаціями. Хоча ця гнучкість дозволяє закону залишатися актуальним, вона також підкреслює потенціал двозначності. На відміну від словникового визначення, значення юридичного терміна може змінюватися залежно від конкретного контексту та судового прецеденту. Наприклад, поняття «contract» у повсякденній мові може використовуватися для опису будь-якої угоди. Однак, за юридичним визначенням «contract» це угода між двома або більше сторонами, яка створює певні юридичні права та обов'язки. Звичайна мова забезпечує основу («угоду»), але юридична термінологія додає рівень можливості виконання («юридичне зобов'язання»). Це створює точну концепцію, відмінну від повсякденного використання. Або ж поняття «furnish» у звичайній англійській мові відноситься до облаштування кімнати і асоціюється з поняттям «меблі». Тоді як в юридичній англійській мові часто використовується для позначення процесу надання/надіслання документів або інформації. Наприклад, «*Please furnish us with the title deeds*» («Будь ласка, надайте нам правовстановлюючі документи») [2, с. 10] Розглянемо докладніше, як контекст впливає на переклад та тлумачення нетермінологічної системи слів. У реченні «*The company solicitor examined the contract very carefully, and eventually declared it irreconcilable*» контекст підказує про необхідність уникати використання загальновідомого значення нетермінологічного дієслова «to examine» – «дослідити» – у прямому сенсі, доцільніше тлумачити його як «вивчити» [5, с. 63]. Іншим прикладом може слугувати речення: «*The lawyer drafted the will in accordance with the client's wishes*». Дієслово «drafted» використовується відповідно до контексту складання юридичного документа, тому його не можна перекладати як «написав» у прямому сенсі.

Ще важливою особливістю англійської юридичної мови можна вважати фразеологізми. Їх використання є необхідною частиною професійної мови

юриста, що значно впливає на чіткість, авторитетність та юридичну силу тексту. Такі фразеологізми як *force majeure*, *money laundering* та *beyond a reasonable doubt* мають чіткі юридичні значення, що зменшують ризик двозначності та непорозумінь. Використання цих виразів формує чіткий юридичний контекст, відображаючи заковані в них правові принципи та норми. Майстерне володіння фразеологізмами свідчить про глибокі знання юриста та підсилює авторитетність тексту в очах інших учасників правових відносин. Це також демонструє системний та ретельний підхід до вирішення юридичних питань, що є важливим аспектом професійної діяльності. Досить розповсюдженим в юриспруденції англійської мови є фразеологізм *Miranda rule / warning*, що перекладається як право людини не давати показання за відсутності адвоката. Його походження пов'язане з судовим процесом 1966 року у Верховному суді штату Арізона, коли обвинувачення Міранди було визнано протиправним через відсутність адвоката під час опитування правоохоронцями. Це привело до утвердження в американській правовій системі «*Miranda rule*», яке застосовується в будь-якому судовому процесі [3, с.163].

Слід також зазначити, що, окрім термінів та термінологічних словосполучень, у юридичній терміносистемі присутня велика кількість акронімів. Вміле вживання скорочень та аббревіатур: 1) дозволяють економити час та місце, роблячи текст більш читабельним; 2) сприяє швидкій та точній передачі інформації, що особливо важливо в динамічному середовищі юридичної практики. Одним з найпоширеніших типів скорочень в юридичній мові є акроніми та скорочення для позначення назв організацій, установ та юридичних термінів. Наприклад, *CIA* (*Central Intelligence Agency*), *UN* (*United Nations*), *Ltd* (*Limited*), *Inc* (*Incorporated*) або *LLC* (*Limited Liability Company*) часто використовуються в судових документах і контрактах. Крім цього, існують змішані терміни – ті, які частково складаються з аббревіатури, а частково – з повного слова чи слів, і такі терміни переважно зустрічаються в американському дискурсі: *DUI charge*, *FBI investigator*, *DEA search warrant*, *NSA surveillance* [4, с. 21].

Отже, можна стверджувати, що в сучасному глобалізованому світі англійська мова стала основною мовою спілкування в сфері права та міжнародних відносин. Знання особливостей юридичної комунікації англійською є необхідним для фахівців у цій галузі, оскільки вона включає в себе специфічні фразеологізми, усталені терміни та використання скорочень. Це допомагає зробити текст більш зрозумілим та авторитетним. Володіння юридичною англійською мовою розширює можливості фахівців у цій галузі та сприяє їх конкурентоспроможності на світовому ринку праці. Вивчення юридичної комунікації англійською мовою не лише підвищує рівень мовної компетентності, а й розкриває особливості правової системи та культури інших країн, що сприяє розвитку міжнародної співпраці та відносин.

Список використаних джерел

1. Stanisław G.-R., Iwona W.-P. Editorial to Special Issue on Legal Terminology. *Research in Language*. 2011. 9 (1). 198 p. URL: <http://doi.org/10.2478/v10015-011-0015-z> (accessed 26 March 2024).
2. Haigh R. *Legal English*. 3rd ed. New York: Routledge, 2012.
3. Loginova L., Ivanischenko O. Particulars of translation of legal texts in English. *International Humanitarian University Herald. Philology*. 2021. Vol. 2, no. 49. P. 162-165. URL: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.49-2.37> (accessed 26 March 2024).
4. Тихоненкова Д. В. Переклад англійських юридичних терміносполучень українською мовою. Київ: Національний авіаційний університет, 2021. 93 с.
5. Корягіна Т. М. Особливості юридичної термінології англійської мови та проблеми її перекладу (на матеріалі кінофільму «The Judge»): кваліфікаційна робота магістра, Запоріжжя, 2022. 71 с.

Drokina L. S.,

4th-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Misenyova V. V.,

PhD in Philology,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

GLOBAL LANGUAGE: AN ADVANTAGE OR A THREAT

Undoubtedly globalization became a widely discussed phenomenon in the aspect of its influence on different socio-economic processes all around the globe. Therefore, language, being recognized as one of the cultural forms of globalization, has a well-deserved place in the spotlight of debates.

In modern society, English language most certainly can be given a standing of today`s world global language. It is hard to argue that the mentioned fact leads to a massive impact on various aspects of people's lives through their language skills.

The professional environment is developing more and more diversity that is benefiting both employees and businesses. People from all over the world are fulfilling their potential, being able to contribute to the teamwork of one of the best world-known companies, which in turn are able to extend their trading opportunities due to the international employees` profound knowledge of multiple cultural aspects that are essential for successful negotiations. Less and less defined language barriers are also viewed to have a positive impact on communication as a crucial part of both personal and professional development.

However, the progressing influence of a global language is shown to carry some significant challenges alongside the earlier-mentioned benefits.

The tendency shows that those individuals, whose English language skills can be described as proficient, are more likely to get social benefits compared to those whose language skills are limited to their native language. An issue occurs when employment

in the native country becomes a challenge due to insufficient knowledge of English language. The existence of this requirement at most workplaces is putting potential employees in unequal conditions. It should be mentioned that language requirements that are directly connected to job expertise are just and must not be viewed as rights limitations. However, it is now a common case to set extremely high language requirements for unskilled jobs, such as janitor, driver, or security guard. Another aspect that should be addressed is the lack of opportunities for professional language development at workplaces, particularly in Ukraine. The reason for which is that setting extremely high language knowledge expectations for their potential employees, employers themselves do not provide any options for language skills improvement.

A threat to minority languages and, as a consequence, cultures should be considered to be a major issue as well. The tendency of an increasing number of languages becoming extinct has the development of global language as an underlying cause. Representatives of local communities are getting distant from their native languages, deciding in favor of greater career and education opportunities that come with speaking a global language. Being under pressure of more influential cultural flows minority cultures are left with no chance of preserving their unique cultural code.

Ultimately English language will proceed to gain authority in the international arena alongside the increasing cultural, political, and economical influence of the United States. That most definitely positively affects the range of educational and employment opportunities, nevertheless the balance between global language and local languages should be restored in order to ensure equal conditions for development for local communities.

References

1. Alexandre Chemla. The advantages and disadvantages of a global language [E-resource]. 2021. Available at: <https://www.noslangues-ourlanguages.gc.ca/en/blogue-blog/langue-internationale-global-language-eng>. (accessed 10 April 2024).
2. Makarenko Mariia, Sydorenko Arina, Shpak Oleksii, Pivnenko Volodymyr. Advantages and disadvantages of globalization of the English language for Ukrainian people. *LANGUAGE: Codification Competence Communication*. 2023. P. 56–70.

3. Johnny Wood. 1,500 endangered languages could disappear by the end of the century. World Economic Forum [E-resource]. 2022. Available at: <https://www.weforum.org/agenda/2022/01/languages-endangered-diversity-loss-spoken/> (accessed 10 April 2024).

Duka S.V.,

1st -year student,

Faculty of Investigative and Detective Activities,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Misenyova V. V.,

PhD in Philology,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

CREATIVE TECHNIQUES

IN PRACTICE-BASED ENGLISH LEGAL TRANSLATION

In the process of rapid development of international communication, translation as one of the most important factors in the aspect of communication plays far a significant role. Various techniques have been used by society to improve the texts they translate from other languages. The translators do not consider translation a plain method of replacing a certain text. In their opinion, translation is a multi-purpose process aimed at different audiences. For example, the same text can have different translation techniques in which the content can be totally different [1].

The translation techniques of English legal texts require considerable knowledge of the original and target language intricacies. Both Ukrainian and English have their own abbreviations and slang that can hardly be understood even by a person with a sufficient level of English.

Undoubtedly, the specifics of translating some legal texts depend on the translator, but the rules must be followed. The general rules include the following principles: translate the meaning, but not the word itself; do not forget about the proper

word order, because when the word order is standard (subject, predicate, other members of the sentence) in English, it can be changed in Ukrainian; follow written rules (spelling, punctuation, grammar, as well as the rules for separating the text into paragraphs, etc); reproduce the original style of the author, whether it is colloquial or scientific language; use synonym, spelling, and explanation dictionaries [2].

The particular requirements for translation of legal texts differ slightly from the general requirements. For example, if the original text that reflects the legal system of Ukraine contains appropriate wording, and is referred to the court system in France, it should be translated taking into account the legal norms and wording in accordance with French legislation. The difficulty of translating legal texts is also determined by the fact that it is not always possible to rely on legal dictionaries. They may give an example without specifying a branch of law or may not be relevant to the legal issue [3].

Lexical features of legal texts require separate consideration.

Firstly, the specifics of terminology lie in its conciseness and accuracy. Terms represent a brief description of particular phenomenon. However, legal concepts should not be left without a clear statement of their meaning. Most of legal terms are words of international vocabulary with Latin roots [4].

Secondly, latinisms are a prominent feature of English legal vocabulary. It was inevitable for English law to avoid the influence of Latin, which had been supported by the Roman church all the time, as well as the widespread use of Latin in education.

Thirdly, English legal vocabulary is largely composed of archaisms. This tendency towards outdated vocabulary conveys that legal languages are formal and naturally tends to be archaic. This conservatism of legal texts is reliable and convenient.

Both Ukrainian and English legal texts are characterised by abbreviations, slang, acronyms etc. We can distinguish such types of synonyms as *legal doubles* – two synonyms of almost identical meaning, united by a conjunction, which are used together as one term. And *legal triplet* – three synonyms with almost identical meanings used together as one term [5].

Slang in English legal texts and vocabulary is used more orally between lawyers. If, for example, someone uses legal slang at the meeting, all his colleagues with

naturally understand the speaker. Slang is simply integral to lawyer`s professional work. In Ukraine, it is always used between law enforcement officers and the judiciary. Even in some documents, you can find professional legal slang, which can save a lot of time in explaining a term.

Abbreviations can also be added to this list. They are common in legal discourse [6]. Legal terms forms by abbreviation most fully represent a significant fragment of the scientific picture of the word – «LAW». In modern English legal terminology, abbreviated terms occupy a significant place, acting with other terms [7].

Looking at the decisions of foreign courts, and in particular the US Supreme Court, whose decisions are available to the public, one can notice in almost every document such abbreviations as *CID* – *civil investigative demand*; *C.C.J.* – *Circuit Courte Judge*; *B.L.A.* – *bilateral agreement* [8].

To sum everything up, English legal vocabulary is archaic in most cases, but history shows that everything is changeable. So we should be ready for new challenges in the field of adaptation to innovations in English legal terminology and in the sphere of legal translation as well.

References

1. Бобрівник С. Л. Використання практичних креативних технік перекладу англomовної економічної літератури. К.: Київський Національний Економічний Університет імені Вадима Гетьмана, 2017. 138 с.
2. Як перекладати англійською правильно – 14 дієвих порад для початківців. Green Forest. URL: <https://greenforest.com.ua/journal/read/yak-perekladati-anglijskoju-pravilno-14-divih-porad-dlya-rochatkivciv> (дата звернення: 15.04.2024).
3. Логінова Л.В. Особливості перекладу юридичних текстів англійською мовою. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2021. № 49, том 2. Р. 162-165.
4. Корчинська Л.Ф. Лексико-граматичні особливості юридичних англomовних текстів. Київ: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2021. 38 с. URL: <https://ktpam.kpi.ua/sites/default/files/img/%20%D0%9B%D1%8E%D0%B1%D0%B>

[E%D0%B2%20%D0%A4%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0.pdf](#) (дата звернення: 17.04.2024).

5. Учасники проєктів Вікімедіа. Юридичний факт – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Юридичний_факт (дата звернення: 17.04.2024).

6. Учасники проєктів Вікімедіа. Аббревіатура – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Аббревіатура> (дата звернення: 17.04.2024).

7. Савченко Є. О. Перекладацький аспект англomовних юридичних текстів. Master's thesis, Сумський державний університет, 2021. 66 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua> (дата звернення: 19.04.2024).

8. Opinions – Supreme Court of the United States. Home – Supreme Court of the United States. URL: <https://www.supremecourt.gov/opinions/opinions.aspx> (date of access: 19.04.2024).

Закалюжна В. С.,

студентка 1 курсу

факультету слідчої та детективної діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Малєєва Т. Є.,

викладачка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПСИХОЛОГІЯ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ

Тема психології буде актуальною завжди, а тим паче у діловому спілкуванні, де потрібно вибудовувати комунікацію з потенційним клієнтом. Розуміння психології людини, навички переконання, вміння швидко змінювати напрямок діалогу, а також оперування емоціями клієнта – все це є запорукою успішних переговорів та формування партнерських відносин.

Ділове спілкування – це спілкування, яке має на меті співпрацю або досягнення конкретної домовленості. Найчастіше такий вид спілкування виникає в підприємницькій, юридичній, трудовій сферах, а також у сферах, завданням

яких є розвиток кооперації між сторонами. Для побудови успішної комунікації варто враховувати психологію ділового спілкування. Психологія ділового спілкування – це психологія, що вивчає взаємовідносини людей у професійному середовищі. Вона досліджує різні аспекти комунікації, такі як сприйняття, вираження, мовні та вербальні засоби спілкування. Також до психології можна віднести встановлення контакту під час зустрічі, управління емоціями, розуміння мови тіла.

Під час ділової зустрічі, головним етапом є встановлення контакту. Контакт – це сполучення, взаємодія або зв'язок між людьми, що може включати фізичний дотик, а також емоційне, психологічне та духовне спілкування. Найчастіше контакт починається із «зустрічі поглядів» [2, с. 29]. Помітна дуже легка усмішка, нахил корпусу та голови у бік співрозмовника, а також вираз очей, що свідчить про зацікавленість – все це є показниками позитивного ставлення до співрозмовника. Після встановлення контакту очей рекомендується привітатися і зробити коротку паузу, для того щоб інша особа приєдналася до діалогу. Відсутність паузи, може, призвести до утворення враження про односторонній характер комунікації та відсутність зацікавленості у ініціатора діалогу до розвитку продуктивного діалогу.

Після початку діалогу, варто звертати увагу на емоції співрозмовника. Саме за допомогою емоцій ми можемо розпізнати настрій та наміри особи, з якою відбувається діалог. На важливості емоцій, а також їх розпізнанні, наполягав всесвітньо відомий американський психолог Деніел Гоулман, автор книг «Емоційний інтелект» та «Емоційний інтелект у бізнесі», які стали бестселерами [3]. Таку емоцію, як посмішка під час спілкування зазвичай трактують як прояв доброзичливості, але не всі здогадуються, які мотиви можуть за нею приховуватися. Наприклад, експресивна посмішка може вказувати на внутрішню потребу у схваленні, посмішка з постійним розширенням очей без їх закривання, може, свідчити про небезпеку, а посмішка з опущеними бровами – виявлення переваги. Також якщо більш детально розбиратися в емоціях, то можна дійти висновку, що у разі виявлення повторного відводу погляду співрозмовника

від вашої особи під час взаємодії, це свідчить про наявність нервового напруження, нудьги або незацікавленості.

Під час ділового спілкування, не треба забувати й про мову тіла співрозмовника. Мова тіла є формою невербальної комунікації, що містить у собі передачу інформації через застосування жестів, рухів та інших фізичних виразів. Як зазначав відомий австрійський психолог Аллан Піз, розуміння мови тіла має велике значення для розвитку вміння сприймати емоційний стан та наміри опонента. Знання про внутрішні механізми та виявлення прихованих емоцій у вашого співрозмовника, може, сприяти більш ефективному встановленню контакту з ним і переконанню його в доцільності вашої точки зору. У намаганні продемонструвати свою відкритість та чесність люди часто використовують жест розкриття однієї або обох долонь у напрямку співрозмовника. Цей жест може супроводжуватися фразою «Я цього не робив!». Коли людина хоче бути щирою, вона підсвідомо розкриває долоні перед співрозмовником. Подібно до більшості сигналів мови рухів тіла, такий жест є абсолютно несвідомим [5]. Навіть положення голови, може, багато розповісти про враження співрозмовника від спілкування. Наприклад, голова піднята догори – характерна для осіб, що мають нейтральне ставлення до подій і висловленого. Нахил голови у бік інтерпретується як вираз покірності. Знижене підборіддя є індикатором негативного настрою.

Можна зробити висновок, що психологія відіграє величезну роль під час ділового спілкування. Наведені вище аспекти сприяють оптимізації комунікаційних процесів, формуванню ефективних відносин з колегами, клієнтами та партнерами, а також досягненню більш вдалих результатів у сфері ділової діяльності. Особа, яка розуміє і вивчає психологію, має набагато більші шанси дійти до бажаного результату, аніж та, що не цікавиться.

Список використаних джерел

1. Фармацевтична енциклопедія [Електронний ресурс].
URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua>

2. Количева Т.В. Психологія ділового спілкування: Конспект лекцій. Харків: УкрДАЗТ, 2012. 106 с.
3. Гоулман Д. Емоційний інтелект. / пер. з англ. С.-Л. Гумецької. Х.: Віват, 2020. 512 с.
4. Гоулман Д. Емоційний інтелект у бізнесі. / пер. з англ. Ю. Шекет. Х.: Віват, 2021. 528с.
5. Піз А., Піз.Б. Нова мова рухів тіла. Розширене видання. К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2022. 416 с.

Іванов Н. В.,

студент I курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Демченко Д. І.,

кандидатка педагогічних наук, доцентка,

старша викладачка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

МІЖКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

В останні десятиліття ХХ століття процес глобалізації набув особливого темпу свого розвитку. Він стосувався багатьох процесів у суспільстві: економічних, культурних, політичних. Саме через великий масштаб прояву цього явища, суспільство змінюється та з'являються нові потреби в міжнародній комунікації.

Мета полягає у дослідженні становлення терміну «міжкультурна комунікація», надання характеристики та практичному аналізі професійної міжкультурної комунікації.

Одним із перших науковців, хто почав розвивати термін «міжкультурна комунікація», є Е. Холл з працею «Німа мова» («The Silent Language») у 1959 році. Автор вводить читача в розгляд окремих вимірів міжкультурної комунікації,

зосереджуючись на важливості висвітлення пріоритетів контексту та сенсі атрибутивного параметру при дослідженні цього явища. Це обумовлено тим, що комунікативні системи мають приховані, непридатні для вербального передавання значення та правила, розуміння яких є вирішальним для успішної комунікації [1].

Після публікації Холлом своїх робіт виникли нові наукові напрями у сфері міжкультурної комунікації. Один із цих напрямів розробили американські вчені К. Клахон і Ф. Стродбек, які представили власну методологію вивчення культур різних народів. Відповідно до їхнього підходу, основні відмінності між культурами можна визначити за їхнім відношенням до таких понять, як оцінка людської природи, відносини з природою, ідея часу та оцінка активності чи пасивності [2].

У 70-Х роках ХХ століття терміном «міжкультурна комунікація» у вузькому значенні почали цікавитися науковці Сполучених Штатів Америки, де суспільство було неоднорідним та була необхідність вивчення комунікації між різними расовими та етнічними групами. Учені успішно обґрунтували складність феномену людського спілкування взагалі, а також відмінності в стандартах, цінностях, ідеях, моделях мислення та поведінці представників різних культур [3].

Поняття «міжкультурна комунікація», під яким розуміють взаємодію людей із різними культурними переконаннями, освітою, цінностями та способами поведінки, не має чіткого визначення, що створюватиме підґрунтя для синтезу двох слів «культура» і «комунікація».

Термін «міжкультурна комунікація» включає всі форми спілкування між представниками різних груп і включає не тільки широкий спектр взаємодій між різними культурами, а й вузько визначені форми спілкування всередині конкретних культур. Міжкультурна комунікація об'єднує різні групи взаємодій, наприклад, міжрасова комунікація, міжетнічна комунікація, релігійна комунікація тощо.

Міжкультурна комунікація завжди відбувається тоді, коли представник однієї культури передає інформацію, і ця інформація зрозуміла представнику іншої культури. Це означає спілкування між людьми, що належать до різних культур.

Важливою особливістю міжкультурного спілкування є те, що хоча б один із учасників повинен використовувати іншу мову, яка не обов'язково може бути його власною [4].

Ігнатова Олена виділила три основні чинники, які впливають на ефективність міжкультурної комунікації: навички, ставлення та знання. Спостереження, слухання, аналіз, оцінка та інтерпретація є важливими навичками, які використовуються для обробки набутих знань. Також для розвитку міжкультурної компетентності важливо активно займатися критичною саморефлексією. Успішна міжкультурна комунікація потребує ключових ставлень, таких, як повага, відкритість і цікавість. Зосередження на інших, активне прослуховування та виявлення цінності інших людей має особливе значення для установа стійких відносин з тими, хто має дещо інші переконання та цінності. Бути відкритим та цікавитися – означає готовність виходити за межі власної зони комфорту. Коли ми розмовляємо про культуру, яку визначаємо як сукупність переконань, цінностей і норм групи людей, що впливають на їхню поведінку у взаємодії, можна сказати, що важливі глибокі специфічні знання про ту культуру, носієм якої є людина [6].

Можна виділити основні рекомендації задля досягнення ефективної комунікації в професійній сфері:

1. Мова: лексика повинна бути зрозумілою для партнера/клієнта, без професійних термінів, не забувати про вічливість та не піднімати питань стосовно політики, релігії тощо.
2. Поведінка: не допускати занадто активних жестів та міміки, слухати співрозмовника та слідкувати за своєю позою. Бути чесними та відкритими, не приховувати важливу інформацію.
3. Зовнішній вигляд: підбирати одяг стримано та відповідно до професії. Слідкувати за гігієною та дотримуватися базових правил.

Володіння іноземною мовою в сучасному світі надає великі переваги в професійній діяльності, але знання культури суспільства, з яким тобі потрібно буде комунікувати, теж є важливим фактором. До прикладу, туристичний менеджер, який орієнтований на міжнародне співробітництво, повинен не лише

спілкуватися на міжнародному рівні, що потребує знання кількох іноземних мов, а й ознайомлювати туристів з усіма аспектами релігії, звичаїв, культури, історії країни, яку вони відвідають. Крім того, фахівці з туризму змушені працювати з іноземними партнерами під час розробки та планування поїздок. Необхідність щоденного вирішення професійних завдань, пов'язаних із міжкультурним спілкуванням, потребує всебічного розвитку фахівців у сфері гостинності, знання культурних, історичних та релігійних особливостей різних етносів та країн, а також високої культури поведінки та толерантності [5].

Отже, поняття «міжкультурна комунікація» як явище на сьогоднішній час існує в багатьох професіях. Ефективність міжкультурної комунікації залежить від різних чинників. Одного володіння мовою буде замало, дуже важливим є особисте ставлення, знання й навички. Також важливим фактором є знання тієї культури, до якої відносить себе співрозмовник. Завданням комунікації можна визначити досягнення консенсусу між представниками різних культур, бо це дає змогу поєднувати різні цінності, традиції, світогляди та вирішувати професійні проблеми.

Список використаних джерел

1. Максимович О. В. Міжкультурна комунікація як предмет міждисциплінарного теоретизування. *Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи*. 2017. № 39. С. 85–89.
2. Шербина В. М. Міжкультурна комунікація у сучасному соціокультурному просторі. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. 2013. № 2 (18). С. 70–75.
3. Галицька М. М. Міжкультурна комунікація та її значення для професійної діяльності майбутніх фахівців. *Освітній дискурс*. 2014. Вип. 2 (6). С. 23–32.
4. Тур О. М. Міжкультурна комунікація як складова професійної діяльності майбутнього спеціаліста. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2014. № 16. С. 201–205.
5. Шестель О. Г., Куракін О. Б. Специфіка міжкультурної комунікації в професійній діяльності фахівців сфери послуг: колективна монографія / ред.

Г. М. Чепурди. Харків : Харків : Новий курс, 2021. С. 189.

б. Ігнатова О. М. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ «Друк плюс», 2023. Вип. 68. 190 с.

Ishchuk S. O.,

1st-year student,

Faculty of Investigative and Detective Activities,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Misenyova V. V.,

PhD in Philology,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

PECULIARITIES OF INTERPRETATION OF ENGLISH-LANGUAGE LEGAL TEXTS

Legal linguistics is currently acting as a new promising direction of interdisciplinary research, which is gaining special relevance and a kind of publicity in the conditions of the development of the rule of law, the activation of the codification and legislative process including the reform of the legal system in Ukraine. Legal linguistics functions in the spheres of law-making and law enforcement, judiciary, jurisprudence both in the narrower and broader senses, and legal journalism.

Legal linguistics defines the functions and specifics of the language of law, its main varieties and genres, the system of rules for the creation and interpretation of legal texts. Special attention is paid to the linguistic problems of lawmaking and law enforcement, in connection with which he develops such applied areas of scientific and linguistic analysis of legal categories as legislative stylistics, legislative technique, textology, legal terminology, syntax of legislative text, legal hermeneutics, linguistic examination of draft laws, expert assessment of conflicting texts, in particular in documentation and information disputes [1].

Any set of basic and special functions of legal linguistics and their relevance depends on the purpose, content and form, genre and style of text. The language of law is one of the objects of study of a number of related sciences such as general theory of the state and law, linguistics with all its subdivisions, legal logic, etc. It is important to realize the special role of language in the law-making process and the need for in-depth study of linguistics means of expressing legal opinion, to develop linguistic principles of normative design in order to improve the rules and techniques of legislative technique as a result. All this has contributed and will contribute to the formation and development of specialized areas of research in the following areas: legislative stylistics, legal terminology, textology, and syntax of legal texts.

The classification aims to determine the category based on the relationship between the legal text and that category. It has been investigated with the help of various natural language processing strategies. For example, scholars have already identified argumentative judgments, function and structure from the legal text of the European Court of Human Rights. Scientist Guido Bella has classified the Italian legal text in its respective field. Also, later the resolution, areas of law and the date of the ruling of the ECHR legal document are provided. Most of the existing research focuses on international legal texts, such as Chinese, European and Australian cases. Few studies have examined text classification for US legal texts. Since a classification model that works well in one legal language may not achieve similar results in other legal languages. More research in this area is needed to test the applicability of the proposed methods. In addition, existing studies on classification of legal texts are more focused on short texts with small sets of labels-binary or about five labels. They may not be as effective for long texts and large scale text classification in the legal field [2].

- Primarily prescriptive-regulatory instruments or normative texts. For example: legal acts, codes, regulations, contracts, treaties, statutes.
- Primarily descriptive but prescriptive as well-judicial decisions and instruments used to carry on judicial and administrative proceedings. For example: appeals, requests, powers of attorney, action pleadings.

- Purely Descriptive-this type not used in the mechanism of law but has indirect impact on the law written by legal scholars. For example: legal opinions, law text.

The processing of legal texts is more complex compared to other fields due to the complexity of legal sources and language. Firstly, the amount of vocabulary in the legal field is very extensive. It includes legal expressions that are specific and unique to the jurisprudence, such as accused or plaintiff. Some of which may have an internal structure, for example: «without prejudice to any claim». Such expressions are mostly standardized or codified in dictionaries of legal language. Secondly, there are legal sub-branches, such as family, criminal and contract law, each of which codifies different terminology, from specific lexical units to sub-areas, as these are essential for the processing of legal documents. Thirdly, terminology in legal texts is often mixed with industry dictionaries or ordinary vocabulary. For example, a legal text on cyber law will discuss how legal concepts, such as duties or rights are related to domain-specific terminology for aspects of computers and communication technologies, such as Wi-Fi or passwords, which are neither legally defined nor legal concepts [3].

English legal texts were created throughout the existence of the Anglo-Saxon legal system, but at the same time there were problems in the aspect of translation. Legal terminology is very difficult and sometimes inaccessible because of the knowledge of jurisprudence terms. Many scientists consider the legal language to be a separate one or a separate section of terminology, because in order to understand and work on it. Legal terminology requires specific definitions and wording, it is important to know the exact meaning of each term, even if it already seems familiar, because often one term can have several meanings.

The current state of the English juridical field is characterized by a high level of clichés, contextuality and even some separation from traditional norms. Talking about clichéd nature of English legal texts, it should be noticed that a phrase or sentence is actually an integral lexical unit. Therefore, it is unacceptable to change it by omitting some elements. The translator transfers the cliché using unique equivalents: *to adjudicate in disputes* but not *make decisions*; *at the discretion of the court* instead of *at the consideration*; *formation process* but not *the process of making a contract*.

The English commercial and business spheres are also characterized by fixed «subject-object» pairs, where the main semantic distinguisher isn't the word root, but the suffix, for example: *drawer* – the person writing a cheque to tell the bank to pay some amount of money to somebody, *drawee* – the person or company that accepts and pays the amount of money written on a bill of exchange.

Legal terminology is a unique object of research because it is characterized by many applications compared to another system of terminology. The basic for legal terminology is made up of basic regulations and legal acts including the Constitution which is the main source of basic legal terminology. With regard to classifications of legal texts, from the point of view of different scientists who put forward the divisions of texts into prescriptive, descriptive-prescriptive and descriptive are the most general, coherent, expedient classifications.

In the outcome, it can be said that English texts in the field of law are characterized by a tendency towards conservatism and formality. It proves that for its competent interpretation and application, person must be well-versed in the field of law in order to be competent in interpretation of various terms and language means.

References

1. Haihua Chen, Lei Wu, Jiangping Chen, Wei Lu, Junhua Ding. A comparative study of automated legal text classification using random forests and deep learning. *Information Processing and Management*. 2022. Volume 59. Issue 2. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0306457321002764> (accessed 25 March 2024).
2. Marcus Galdia. Conceptual origins of legal linguistics. *Comparative Linguistics*. 2021. Vol. 47. URL: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/cl/article/view/25205> (accessed 25 March 2024).
3. Marcus Galdia. Foundations of pragmatic legal linguistics. *Comparative Linguistics*. 2022. Vol. 52. URL: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/cl/article/view/32805> (accessed 25 March 2024).

Kovhan K.R.,

4th-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Kuzmenko A.O.,

4th-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific adviser: Zaitseva M.O.,

Doctor of Philological Sciences, Professor,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

THE PRECISION OF LANGUAGE IN LEGAL DOCUMENTS:

NAVIGATING IN THE MAZE OF LEGALESE

The essence of legal documents lies in their meticulous wording, structured phrases, and the precise use of language, which together form the backbone of legal communication and contractual agreements. The precision of language in these documents is paramount, not only for the sake of clarity but also to ensure enforceability, uphold justice, and prevent potential disputes. «Our law is a law of words. Words are also a lawyer's most essential tools» [2, p.1].

Legal documents, ranging from contracts to statutes, wield the power to dictate rights, responsibilities, and relationships between individuals, entities, and the state. Despite its importance, the precision of language in legal documents often leads to complex legalese, characterized by specialized terminology, long-winded sentences, and intricate structures. This complexity can create a barrier to understanding for those not versed in legal jargon, potentially alienating non-specialist readers and obscuring the very rights and obligations the documents aim to clarify. The consequences of misinterpretation or ignorance due to complex legal language can be significant, leading to disputes, litigation, and injustice.

The challenge, therefore, lies in striking a balance between the need for precision and the necessity for accessibility. This balance involves simplifying language without sacrificing legal accuracy. Innovations in legal drafting, including the use of plain language, visual aids, and structured design, have shown promise in making legal documents more accessible while maintaining the precision required for legal efficacy. These approaches not only enhance understanding among non-specialists but also contribute to the efficiency of legal processes by reducing the time and resources spent on clarifying ambiguities. Moreover, it can not be mentioned «discussion of various translation methods, including formal correspondence and functional equivalence, as well as the use of borrowing and descriptive paraphrases» [3, p.19-22].

Legal professionals play a crucial role in achieving this balance. They are tasked with the responsibility of drafting documents that are both legally sound and comprehensible to laypersons. This requires a deep understanding of the law, an appreciation for clear communication, and a commitment to ethical practice [1, p. 277-293]. Moreover, legal education and continuing professional development should emphasize the importance of clarity and accessibility, equipping new generations of lawyers with the skills needed to communicate legal concepts effectively.

The precision of language in legal documents is a double-edged sword, capable of ensuring clarity and certainty but also of creating barriers to understanding. As the legal profession continues to evolve, there is a growing recognition of the need to make legal documents not just precise but also accessible. By embracing plain language and innovative drafting techniques, legal professionals can bridge the gap between complexity and comprehension, ensuring that legal documents serve their purpose of guiding, protecting, and resolving disputes among parties. In doing so, they uphold the principles of justice and equity, making the law a tool for empowerment rather than a maze of confusion.

References

1. Sarcevic S. Conceptual dictionaries for translation in the field of law. *International Journal of Lexicography*, 2(4). 1989
2. Tiersma P. *Legal Language*. Paperback. Chicago: The University of Chicago Press.

2000.

3. Zhao Y. Legal translation in the legislative genre. *Journal of Translation Studies*. 2000.

Ковтуненко С. Р.,

студент I курсу

факультету слідчої та детективної діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов,

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

РОЛЬ МЕДІА У ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОДІЇ КУЛЬТУР

У наш час неможливо уявити життя без медіа. Засоби передачі інформації назавжди закріпились у суспільному ладі кожної держави, тому важливо дослідити як саме вони взаємодіють з її цінностями, а саме їх зв'язок з культурою.

Медіа створювались задля швидшої передачі інформації та мали вертикальну структуру – транслявання новин через різні засоби зв'язку. З розвитком технологій та появою Інтернету все ускладнилось , а найголовніше – з'явилися соціальні мережі . Через їх появу відбулися кардинальні зміни, а саме споживач продукту став його творцем, а завдяки поширеності до створення контенту долучається величезна кількість індивідів, які, маючи свої погляди, проблеми та переконання, формують матеріал, цікавий для аудиторії [1]. Як приклад можна навести платформу «Тік ток», де будь-яка особистість може отримати популярність, а поява нових «трендів» є надзвичайно стрімкою. Внаслідок цього культура поповнюється новими темами та ідеями, напрямами досліджень і дискусій.

Варто було б зазначити, що міжкультурна комунікація – це спілкування і зв'язок між різними культурами, що може виражатися як особистими, так і

опосередкованими формами контакту (ЗМІ, письмо) [4]. Яскравим прикладом описаних процесів може слугувати проведення II Міжнародної науково-практичної конференції на базі Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, у якій можуть брати участь представники різноманітних освітніх закладів та держав. Завдяки такому заходу освітяни мають змогу обговорити актуальні питання, що стосуються сучасного розвитку філології, міжкультурної комунікації в Україні та світі. Ця подія була б неможлива без використання розвинених медіа-ресурсів, таких як Інтернет.

Невід'ємною складовою міжкультурної взаємодії, відкритості та вільного доступу до мережі є можливість втручання в інформаційне поле держав. Такі наративи прослідковуються у політиці росії, яка десятки років просувала в ефіри українських та телеканалів інших країн, які були у складі СРСР, свої фільми, серіали та програми, події котрих ніби «застигли» в 1990-х роках, а романтизація бандитизму й журба за давно розваленим союзом у цих стрічках зведені в абсолют [3].

З огляду на вищенаведені факти можна визначити позитивні аспекти міжкультурної взаємодії за допомогою медіа:

- зменшення бар'єрів між людьми завдяки процесам глобалізації та розвитку сучасних технологій;
- сприяння поширенню інформації щодо різних культур та їхніх цінностей [2];
- існування великої кількості форумів, симпозіумів, до яких кожен може доєднатися з метою отримання інформації щодо полікультурної та поліетнічної взаємодії.
- функціонування цифрових діаспор, створених представниками певної культури, де люди можуть знаходити своїх однодумців і спілкуватися з ними [2].

Негативними аспектами даного явища є:

- можливість поширення ЗМІ інформації може бути й негативним явищем, якщо вона використовується для піднесення в суспільстві шовіністських,

загарбницьких та інших настроїв, що мають на меті знецінення і знищення якоїсь культури чи нації;

- поширення хибних стереотипів чи нерозуміння звичаїв і традицій певної нації в Інтернеті може призвести до конфлікту [2];

- відкритість інформаційного поля будь-якої держави може сприяти поширенню культури іншої країни (серіали українського виробництва, які озвучені російською, що мають велику аудиторію на території нашої держави) [3].

Враховуючи вищезазначене, слід зробити висновок, що у інформаційному просторі медіа перебуває кожна людина, яка має доступ до Інтернет-ресурсів. Вплив ЗМІ на культуру може бути як негативним, так і позитивним, а те, яким саме він буде визначається як особою, що є учасником мережі, так і політикою держави.

Список використаних джерел

1. Дениско Л. М., Мошинська О. Ю., Пилипенко С. Г. Медіа і сучасна культура. *Філософія спілкування: Філософія. Психологія. Соціальна комунікація*. 2012. № 5. С. 98-103.
2. Трик Я. О. Міжкультурні комунікації в інфопросторі. Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір: матеріали VII Всеукр. наук. конф. молод. вч., 2023. С. 33-34.
3. Лашкіна М., Христокін Г., Васильченко В. Крос-культурні комунікації в цифрову епоху: актуальність в журналістській діяльності. *Obraz*, 2023. Vol. 2 (42). Р. 86-96. URL: https://obraz.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/10_LashkinaKhrystokinVasylychenko_2023_2_42.pdf (дата звернення: 22.03.2024).
4. Птащенко О. В., Родіонов С. О., Куц Я. М. Вплив інформаційних технологій на процес міжкультурної комунікації в аспекті розвитку міжнародного маркетингу та глобалізаційних процесів. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки*. 2018. № 4. С. 92-101.

Ковтуненко С. Р.,

студент I курсу

факультету слідчої та детективної діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Суходубова І. В.,

кандидатка юридичних наук,

асистентка кафедри теорії права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ – СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИСТА

Розв'язання актуальних проблем державотворчого процесу та євроінтеграції залежить від професіоналізму юристів. Держава потребує кваліфікованих фахівців, які володіють не лише спеціально-юридичними знаннями, а й комунікативною компетентністю.

Як зазначає Ценко М. Б., вимоги, які висуваються сьогодні роботодавцями до молодих юристів, можна поділити на дві великі групи: перша – вимоги щодо загальної та спеціальної юридичної освіченості юриста, друга – соціокультурна характеристикою фахівця, що відображає соціальну поведінку юриста у суспільстві, колективі, взаємодії із суб'єктами правових відносин на моральному, етикетному та раціонально-професійному рівнях, уміння налагоджувати стосунки, рівень сформованості комунікативної свідомості, настанов, навичок та вмінь адаптуватися у спілкуванні тощо [2].

Вимоги щодо навичок з комунікативної компетентності закріплені у документах, пов'язаних з професійною діяльністю правника, зокрема, у Правилах етичної поведінки поліцейських («Під час виконання службових обов'язків поліцейський повинен: дотримуватися норм ділового мовлення, не допускати використання ненормативної лексики») [5], Правилах адвокатської етики (відповідно до статті 11: «Зважаючи на суспільну значущість і складність професійних обов'язків адвоката, від нього вимагається високий рівень

професійної підготовки, ґрунтовне знання чинного законодавства, практики його застосування, опанування тактики, методів і прийомів адвокатської діяльності, ораторського мистецтва») [3], Правилах поведінки працівника суду («Працівник апарату суду повинен проявляти професійний підхід у своїй діяльності через ефективну роботу, позитивну мотивацію, сумлінне виконання посадових обов'язків, гарні навички письмового та усного спілкування, пунктуальність, дотримання вимог ділового етикету, культуру телефонних розмов, ...») [4]. Також у Законі України Про державну службу (згідно з ч.1 п. 5 статті 8: «Державний службовець зобов'язаний: обов'язково використовувати державну мову під час виконання своїх посадових обов'язків, не допускати дискримінацію державної мови і протидіяти можливим спробам її дискримінації») [6].

Комунікативна компетентність має місце у раніше перелічених документах через те, що вона надає майже невичерпний список навичок правнику. Шестакова С. О. відзначає такі з них: уміння виступити з публічною промовою на задану тему; уміння регулювати свій емоційний стан під час публічного виступу; уміння оцінювати аудиторію, взаємодіяти з нею, моделювати мовлення залежно від реакції аудиторії; володіння функціональними стилями, уміння їх застосовувати залежно від мовленнєвої ситуації; уміння на підставі асоціативних зв'язків творчо інтерпретувати вихідні тексти; уміння будувати функціональний діалог (вести ділову бесіду, переговори, спілкуватися телефоном); уміння вести дискусію, застосовувати аргументацію; уміння правильно спланувати свою роль; уміння знаходити адекватні засоби для передачі цього змісту; уміння забезпечувати зворотний зв'язок [1].

Тому, комунікативна компетентність насправді важлива у професійній діяльності. Проте для розуміння з чого вона складається, що надасть можливість юристу розвинути необхідні якості, доцільно розкласти це поняття на структурні елементи.

Комунікативна компетентність складається з:

1. Моральна та етична компетентності – наявність у людини моральних орієнтирів та настанов та розуміння принципів етики, які виражаються при

спілкуванні [2].

2. Мовна компетентність – знання лексикону національної мови, розуміння граматики та правил спілкування [2].

3. Мовленнєва компетентність – знання професійного словнику, вміння використовувати офіційно-діловий стиль та дотримання мовних норм, що виключає вживання ненормативної лексики та грубих висловлювань. Проявляється як в усній так і в письмовій формах [2].

4. Здатність до соціально-психологічної взаємодії – розуміння психології комунікації між людьми. Вона виявляється у розумінні своєї мети, адекватній оцінці ситуації, розпізнаванні можливих конфліктів та шляхів їх запобігання чи вирішення [2].

5. Етикетна компетентність – розуміння й використання етикетних норм в процесі спілкування [2].

Отже, комунікативна компетентність є необхідною складовою, котрою повинен володіти кожен фахівець. Розуміння того, як правильно нею користуватися надасть юристу навички, які є потрібними в професійній діяльності. Також варто відзначити, що комунікативна компетентність є комплексною складовою, тому для досягнення високого рівня професійної кваліфікації у сфері права необхідно приділяти належну увагу її вивченню та опануванню.

Список використаних джерел

1. Шестакова С.О. Лінгвориторична компетентність як запорука професійного успіху юриста. *Приватне та публічне право*. 2020. Вип. 2. С. 32-35.
2. Ценко М. Б. Формування комунікативної компетентності майбутніх юристів. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Вип. 4. 2014. С. 41-50.
3. Правила адвокатської етики. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0003418-12#Text>

4. Про затвердження Правил поведінки працівника суду: рішення Ради суддів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr033414-09#Text>
5. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: наказ Міністерства внутрішніх справ України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text>
6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2016. № 4, ст.43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

Korban A. A.

1st-year student,

Faculty of Investigative and Detective Activities,

Yaroslav Mydryi National Law University

Scientific advisor: Malieieva T. Y.

Lecturer at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

FOREIGN LANGUAGES AS AN IMPORTANT COMPONENT OF PROFESSIONAL LEGAL EDUCATION

The professionalism of a lawyer implies that when solving problems with different levels of complexity, a lawyer should always be guided by law and strive to find a fair solution. However, it is possible to achieve a high level of professionalism only if his speech, which should ensure the accuracy of definitions, clarity of judgments, justifications and correct understanding of the opinions expressed, is perfect. However, the world is constantly developing and, therefore, today the study of foreign languages is an important component of the development of a modern person, and knowledge of at least two languages is a certain basis. Especially the ability to communicate in one of the international foreign languages is very important for professional activities, in particular for legal ones. Since lawyers are key figures in ensuring the protection of human rights and civil liberties not only at the national but also at the international

level [1]. It is also worth mentioning that today foreign language proficiency is also an integral part of the professional training of a modern lawyer.

Speaking a foreign language is an important advantage for a lawyer for a number of reasons:

- Knowledge of a foreign language provides access to international legal resources, including laws, court decisions, and legal literature.
- Speaking a foreign language opens up wide opportunities for professional growth and successful work in the field of law.
- Knowledge of an international foreign language contributes to a better understanding of the cultural characteristics and, respectively, legal systems of different countries.
- Proficiency in one of the international foreign languages will enable a lawyer to participate in international conferences and, accordingly, exchange experience with colleagues.
- One of the international languages will open up the opportunity for a lawyer to provide legal assistance in the international arena and, accordingly, effectively protect the interests of his or her clients in international legal institutions.

Special attention should be paid to the English language. Among approximately 7.8 billion inhabitants of the Earth, 1.35 billion speak English. Besides the fact that English is widely spoken, today it is the most studied foreign language in the world. Based on the fact that English is the language of the international legal community and international relations, good command of it opens up wide opportunities for professional growth and successful activity in the field of law [2]. Also, the argument in favor of English is that in the modern world, many international treaties, agreements, as well as legal acts and decisions are drawn up and adopted in this language. In addition, legal English helps to realize and understand the difference between different legal systems, since legal principles are interpreted precisely in accordance with a specific legal system. Thus, English is the main component of legal training today.

In conclusion, a foreign language is necessary for a lawyer during negotiations with foreign partners, when demonstrating presentations to a foreign audience, for the

exchange of experience and professionally oriented communication with foreign colleagues. In the modern world, the legal profession is very popular and necessary, but, undoubtedly, the greatest demand is for those specialists who are fluent in a foreign language in their fields of law.

References

1. Сароян Р.М. Роль іноземної мови в професійній підготовці сучасного юриста // Мова і право: матеріали наук.-практ. семінару (м. Дніпро, 15 листопада 2017 р.). Дніпро: ДДУВС, 2018. С. 163-165. URL: <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/3547>
2. Семьонкіна І. А., Ходаковська О. О. What does the future hold for legalese. *Problems of Legality*, (131). 2016. P. 176-183. URL: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.131.59057>

Krutko H. R.,

1st-year student,

Educational and Scientific Institute of Economics and Management,

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Scientific advisor: Nikiforova S. M.,

PhD in Philology, Associate Professor,

Department of Foreign Philology and Translation,

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

ANIMAL-ASSISTED COMMUNICATION THERAPY AS AN EFFECTIVE METHOD OF SUPPORTING MENTAL HEALTH IN MODERN SOCIETY

Human relations with animals at all times attracted the attention of scientists around the world. Mental health and its impact on overall well-being are increasingly becoming topics of discussion in modern society. In light of this growing attention, there is a need for effective methods of supporting mental health, particularly in conditions of stress and anxiety that often arise in everyday life. One such method

gaining popularity and recognition is animal therapy. This method involves interacting with animals to achieve positive changes in a person's mental state.

The research aims to explore the advantages and limitations of this method, identify its potential for further development and application in practice, and investigate the impact of animal therapy on the mental well-being and quality of life of people in contemporary conditions.

Animal-assisted communication therapy is a targeted intervention in which the animal is a full participant in the healing process, upon which the therapeutic effect depends. For this treatment, not only specially trained animals are needed but also trained personnel. Ideally, this includes a trainer, a physician (or at least one nurse with intermediate medical education), and a psychologist.

Animal-assisted therapy is a complex of methods and approaches that utilize human-animal interaction to improve physical, psychological, or social well-being. Methods vary depending on the specific therapy goals, the type of animal, and the patient's needs. The main approaches include direct interaction with animals (such as petting, feeding, playing) and observing them.

The overview of main animal-assisted communication therapy involves the following techniques:

1. *Dog-assisted therapy*: Dogs help increase physical activity levels, improve social skills, and enhance the overall emotional state of patients. Dog therapy is used to assist children with autism, patients with post-traumatic stress disorder (PTSD), the elderly, and many others.

2. *Equine-assisted therapy*: Equine therapy helps improve balance and coordination, strengthen muscles, develop social skills, and enhance self-esteem.

3. *Cat-assisted therapy*: Cats are typically used in animal therapy to create a calming and relaxing atmosphere. They are particularly beneficial for people with depression or anxiety.

4. *Dolphin-assisted therapy*: Despite being more specialized and requiring special conditions, dolphin therapy is beneficial for children with various psychological and physical disorders, including autism and cerebral palsy.

5. *Bird and small animal-assisted therapy:* These animals help improve motor skills, increase attention span, and improve overall emotional state.

Advantages of animal-assisted communication therapy:

Animal-assisted therapy has proven benefits based on modern scientific research. Researchers have found a direct correlation between animal interaction and health benefits. These benefits include mental health, physical health, and skill enhancement.

Mental Health: Children with neurological disorders, such as autism, often improve their language and social skills when they have an animal to interact with. For most people, the presence of animals stimulates the body to release serotonin, prolactin, and oxytocin. According to UCLA Health, these hormones induce relaxation and a stress-reducing response. This hormone can alleviate symptoms of depression and sadness, helping to maintain good mental health.

Physical Health: Animal-assisted therapy has a positive impact on physical health. In a 2007 study published in the American Journal of Critical Care, visits with therapy dogs improved cardiovascular health by reducing blood pressure and stress hormone levels. Regular visits from therapy animals can reduce the amount of medication needed for treatment, especially for anxious patients. Oxytocin release boosts the immune system and promotes faster recovery.

Disadvantages of animal-assisted communication therapy:

Allergy risk: Some people may be allergic to animals, limiting their ability to participate in animal therapy.

Accessibility: Not all medical facilities may offer animal therapy services, creating accessibility issues for some patients.

Zoophobia.

Examples of when animal therapy was more effective:

- *Depression and Anxiety:*

A 2016 study published in «BMC Psychiatry» found that patients with schizophrenia who participated in pet therapy showed improved overall mental state and reduced stress levels.

- *Recovery after injuries or surgeries:*

In 2017, a study conducted at the British Royal Hospital for Children showed that using animal therapy helped reduce children's fear before surgeries and alleviate pain after surgical interventions.

- PTSD
- Autism Spectrum Disorder (ASD)
- Dementia
- Alzheimer's Disease

In conclusion it should be specified that animal-assisted communication therapy has proven its effectiveness in treating various conditions, including depression, anxiety disorders, and even autism or dementia. It can complement or even replace traditional treatment methods. However, like any other therapy, it has its limitations and risks, such as allergies and the possibility of animal bites. Advances in science and technology are opening up new possibilities for animal therapy. Better understanding of the interaction between humans and animals can contribute to the development of new treatment methods and approaches in animal-assisted therapy. Additionally, the potential of animal-assisted therapy in treating new mental illnesses and disorders may be important in the future. Overall, the future of animal therapy looks promising, given the increasingly widespread recognition of its benefits and ongoing scientific research in this field. It may become an important part of integrative medicine, encompassing both traditional and alternative treatment methods.

References

1. Анімалотерапія як напрямок психотерапевтичної допомоги під час пандемії COVID-19 [Електронний ресурс]. URL: [https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4568/1/Дубенська %28Овчар%29 О.Ю. Кваліфікаційна робота.pdf](https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4568/1/Дубенська_%28Овчар%29_О.Ю._Кваліфікаційна_робота.pdf) (дата звернення: 18.04.2024).
2. The Healing Power of Animals: Benefits of Animal-Assisted Therapy [E-resource]. URL: <https://www.husson.edu/online/blog/2022/07/benefits-of-animal-assisted-therapy> (accessed 18 April 2024).

Kuzub P. V.,

1st-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Zaitseva M. O.,

Doctor of Philology, Professor,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

LEGAL PROFESSIONAL PRACTICE: COMMUNICATIVE ASPECT

In Latin, «communicare» signifies the act of sharing or dividing. The ancient Roman philosopher Seneca wrote: «Sed ne soli mihi hodie didicerim, communicabo tecum quae occurrunt mihi egregie dicta circa eundem fere sensum tria...» that can be translated as «But in order not to learn for myself today, I will share with you three excellent sayings that occur to me about the same meaning...» [1, p. 285]. In simpler terms, communication denotes the sharing of knowledge or information. Effective communication includes listening, understanding, imagination, attention development, and memory retention.

Communication forms the cornerstone of a lawyer's successful professional practice. A lawyer must excel as a communicator and orator, with language serving as their primary tool to achieve desired outcomes. Proficiency in communication skills is imperative, directly impacting work quality and case outcomes. Mastery of both written and oral communication, along with an understanding of intercultural communication nuances, are crucial for success in the legal domain. In the contemporary landscape, where information is most important, a lawyer's ability to communicate clearly and comprehensibly becomes indispensable.

Communication in law begins with active listening and comprehension of others' perspectives. For instance, to accurately grasp a client's issue, a lawyer must attentively listen, considering all details, including nonverbal cues. The ability to shed light on knotty legal concepts in layman's terms is crucial. A proficient lawyer can articulate

complex legal notions clearly and succinctly to clients lacking legal expertise. Effective communication also entails adapting language from legal jargon to simpler terms when engaging with non-legal audiences. Furthermore, conflict resolution and negotiation skills are as critical as legal knowledge, fostering amicable problem-solving without severing relationships.

Written communication assumes equal importance in legal practice, frequently employed by lawyers in drafting legal documents like lawsuits, contracts, and appeals. Clarity and conciseness in language are of greatest importance to prevent misinterpretations and refute erroneous interpretations.

Nowadays, lawyers play a pivotal role in society, struggling with complex socio-political, economic, and international matters. Proficiency in multiple languages, particularly English, confers a significant advantage, facilitating effective intercultural communication. Familiarity with the nuances of such communication diminishes misunderstandings, ensuring fruitful interactions with foreigners [2].

Legal English, a specialized language taught to legal professionals, is indispensable in today's global society. Language acquisition forms an integral component of legal education, essential for professional practice encompassing document drafting, courtroom advocacy, and business negotiations.

In conclusion, communication skills constitute an integral facet of a lawyer's professional practice, transcending mere speaking proficiency. Effective communication, both verbal and written, coupled with intercultural understanding, underpin success in this field. Cultivating professional speech is an ongoing attempt, necessitating continual refinement through practical application.

References

1. Морозов С.М., Шкарапута Л.М. Словник іншомовних слів. Київ: Наук. думка, 2000. 680 с.
2. The Importance of Learning Legal English in the 21st Century: A Guide for Non-Native Speakers [E-resource]. URL: <https://4legalenglish.com/legal-english/the-importance-of-learning-legal-english-in-the-21st-century-a-guide-for-non-native-speakers/>

Kurylo R.S.,

1st-year student,

Faculty of Investigative and Detective Activities,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Malieieva T.Y.,

Lecturer at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF ENGLISH LAW IN THE MODERN GLOBAL WORLD

The modern global world is changing every second and not only opens up new opportunities for humanity qualitative growth, but also brings a multitude of unpredictable problems, obstacles, and threats.

Certainly, English Law, or Common Law, in the global world requires constant attention, evokes genuine enthusiasm and interest. After all, it can meet the changing needs of society while preserving continuity with the past as Oliver Wendell Holmes, Jr. claimed in his seminal work «The Common Law» [3].

English Law holds historical significance due to the British Empire. Meanwhile, many countries that were formerly British colonies retain the common law system and may look to decisions of the higher courts of England and Wales. Similarly, decisions of courts in other common law jurisdictions may also assist English courts in addressing issues arising elsewhere.

In fact, Common Law is the best governing law for business operations worldwide, even for those countries which have no ties with the United Kingdom. And to be honest, there are several reasons for this, one of the main ones being that English law has a well-known, well-developed, and authoritative judicial practice.

Therefore, due to its historical heritage and development, Common Law has become a recognized standard of justice, influencing the legal systems of many countries around the world. However, along with its advantages, it also faces a number of challenges and issues that require attention and resolution.

A particularly notable advantage is that English law is one of the most influential legal systems in the world, as evidenced by its widespread recognition and usage in many countries, especially in former British colonies or territories. According to Lord Bingham of Cornhill, «English law is the most valuable export this country has ever made to the entire world» [1, p. 113-132]. This quote underscores the significance of English law as a crucial product that impacts everyone worldwide.

Another advantage is the existence of a system of precedent law, which ensures stability and predictability in legal decisions, making English law attractive to international businesses and investors.

It is also important to note that English law has a long tradition of protecting individual rights and freedoms, including the right to a fair trial, freedom of expression, and property rights, which enhances trust in the legal system. This was clearly emphasized by Baroness Hale of Richmond, the renowned English human rights advocate and lawyer, in her speech delivered in 2009 at the annual dinner of the Law Society. «English law stands as a guardian of our liberties» – this quote underscores the role of English law as a guardian of our freedoms [2].

However, despite all the advantages, there are also disadvantages.

Common law does not always provide clear and unambiguous answers to legal questions. This can lead to ambiguity, disputes, and the risk of unfair court decisions.

The complexity of the English legal system can hinder access to justice for individuals without legal expertise, creating barriers, especially for marginalized groups. Karl Marx, a German philosopher, criticized English law for its protection of the property rights of the rich and exploitation of the poor. He believed that English law was a «tool of class oppression» [4].

The dominance of English law on the world stage may overlook or underestimate diverse legal traditions and perspectives, creating problems in addressing complex international legal issues that require a more inclusive approach.

In conclusion, while the modern English legal system offers significant advantages such as flexibility, precedent, and rights protection, it also faces important challenges related to complexity, ambiguity, and limited diversity. Addressing these challenges is

crucial to enhancing the effectiveness and relevance of the system in the modern global world.

Indeed, addressing these challenges is not only essential for the effectiveness and relevance of the English legal system in the modern global world but also for the future of humanity. By striving for a legal system that is more inclusive, accessible, and responsive to diverse needs and perspectives, we can contribute to a fairer society for future generations. It is imperative to continuously assess and adapt legal frameworks to ensure they evolve in harmony with the changing dynamics of society and the global landscape, ultimately fostering greater equality, justice, and human rights for all.

References

1. Bingham Tom. The Rule Of Law. 2011. 189 p.
URL: https://archive.org/details/tom_bingham_the_rule_of_law/page/n131/mode/2up
2. Hale Brenda. There's absolutely no need to scrap the Human Rights Act. The Guardian. 24 July 2022. URL: <https://www.theguardian.com/law/2022/jul/24/brenda-hale-theres-absolutely-no-need-to-scrap-the-human-rights-act>
3. Holmes Oliver Wendell Jr. The Common Law. New York: Routledge, 2019. 440 p.
URL: <https://www.routledge.com/The-Common-Law/Holmes/p/book/9780765808271>
4. Marx Karl. Capital. A Critique of Political Economy.
URL: <https://www.marxists.org/archive/marx/works/1867-c1/index.htm>

Lytvyn D. A.,

1st-year student,

Educational and Scientific Institute of Economics and Management,

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Scientific advisor: Nikiforova S. M.,

PhD in Philology, Associate Professor,

Department of Foreign Philology and Translation,

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF PROFESSIONAL COMMUNICATION

In today's world, professional communication is becoming a key success factor in any field of activity. Communication allows you to exchange professionally relevant information and professional experience. For professions that require communication, communication is generally a condition for successful professional activity. This is explained by the fact that its effectiveness depends on professional communication. However, its effectiveness is closely related to psychological aspects that affect perception, understanding and interaction between people in a professional environment. This paper examines psychological aspects and their impact on professional communication [1].

Professional communication is a specific form of interaction between people, which involves their communication, exchange of thoughts, facts, ideas in the process of working in a certain field. Professional communication is a process of establishing and maintaining communication, which can be both direct and indirect using various means. This process is determined by professionally significant goals that involve responsibility for their achievement. In a broad sense, professional communication is considered a set of communicative skills, abilities and qualities that are characteristic of a specialist. In other words, professional communication is communication built into the process of professional activity.

In a broad sense, professional communication is considered as communicative

skills, abilities and qualities characteristic of a professional. In general, professional communication is understood as communication that is included in the activity and serves it.

The general psychological structure of communication includes:

- communicative (exchange of information);
- perceptual (perception and mutual understanding);
- interactive (interaction as a form of organizing joint activities) components.

All three parties interact in their own way in professional communication.

Psychological aspects of professional communication can be divided into three groups:

1. Individual and psychological aspects:

- Personality traits (temperament, character, emotionality, sociability);
- Motivation and values;
- Level of knowledge and competence;
- Personal characteristics (self-esteem, self-confidence, stress resistance).

2. Socio-psychological aspects:

- Social norms and roles;
- Group dynamics;
- Leadership;
- Interpersonal relationships;
- Psychological climate in the team.

3. Cognitive and psychological aspects:

- Perception and understanding of information;
- Thinking and decision-making;
- Memory and attention;
- Imagination and creativity.

So, psychological aspects of professional communication include:

- Inextricable connection with activity: communication in a professional context is always related to a specific activity. It serves as a condition for information transfer, mutual understanding and coordination of actions.

- The content of information: the content aspect of communication includes the transfer of information necessary to perform a certain activity, learning certain skills and abilities, as well as perceiving and understanding the emotional experiences of the interlocutor.
- Mutual understanding and perception: in interaction, mutual understanding is important, based on the perception of the other person, as well as on the awareness of how the partner sees himself. Empathy and identification play a key role in understanding others.
- Functions of professional communication: instrumental, integrative, self-expression, translational, social control, socialization, and expressive functions are distinguished among the functions of professional communication.
- The content of professional communication includes moral and ethical norms, universal human values, and the ability to convince a partner and influence him in order to achieve a positive result.

In conclusion, I would like to add that future specialists must have high cognitive activity. This means that they must be interested in learning, have their own interest in learning new material, be independent and responsible. In addition, they must possess the means of cognitive activity, be able to analyze the received information and apply it in practice. To successfully manage the organization and communication of personnel, it is important to have an understanding of not only business, but also non-business communication. The psychological climate in the organization can affect work productivity in the same way as professional tasks. Therefore, management is recommended to use various forms of influence on the socio-psychological climate, such as group trainings and discussions. To improve communication in the team, you can organize discussions using various verbal contacts and discussion meetings. It is important that the environment is democratic so that every employee can express their opinion without fear. Also, changing the atmosphere in the workplace or joint activities can help unite the team and create a positive atmosphere in the team.

References

1. Психологічні аспекти професійного спілкування сучасних фахівців [Електронний ресурс]. URL: https://iino.knuba.edu.ua/images/IINO_2023/Kaf_BIT/Naukovi_materialy/Konferentsii_a-SPTOEChIRB/95-97.pdf (дата звернення: 17.04.2024).
2. Особливості професійної комунікації у соціальній роботі [Електронний ресурс]. URL: <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/26798/1/%D0%A7%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D0%B3%D0%B0%20%D0%A1.%D0%92..pdf> (дата звернення: 17.04.2024).

Lyzohub S. V.,

1st-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Misenyova V. V.,

PhD in Philology,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

DEVELOPING EFFECTIVE INTERCULTURAL COMMUNICATION IN GLOBAL COMMUNITY

Today, as the world is incessantly evolving, effective intercultural communication is an indispensable competency for all professionals – from executives of multinational corporations to lawyers, educators and local service providers. The factors that contribute to an increasing cultural communication are numerous: globalization, immigration, urbanization, international employment opportunities, educational exchange programs and the high availability for foreign travel [1]. As we increasingly interact with people of various intellectual, emotional and cultural backgrounds, the ability to navigate cultural similarities and differences becomes crucial to achieve clear and respectful interaction between different cultures.

The term «intercultural communication» was introduced by the American researcher Edward T. Hall in 1954. The author signifies an aspirational goal for individuals to better adapt to their surroundings [2, p. 7]. In his seminal work «The Silent Language», Hall lays out the theoretical underpinnings of intercultural communication as an interdisciplinary field exploring the relationship between culture and communication by identifying cultural frameworks inherent in different societies.

Nowadays, the basis for the development of effective intercultural communication is considered to be Intercultural Communication Competence (ICC). It encompasses the active development of qualities efficient for navigating diverse cultural contexts. These qualities are typically categorized into three dimensions: attitudes, skills and knowledge.

Concerning attitudes, individuals should embody respect, openness, and curiosity to foster effective intercultural interactions. Respect involves valuing diverse perspectives, while openness entails receptivity to new ideas and experiences. Curiosity encourages genuine interest in learning about cultural background of foreign representatives. In the question of skills, for effective intercultural communication fundamental proficiencies are observation, active listening, analysis, interpretation, and relationship-building. As to knowledge, understanding of culture is essential. It includes comprehending sociolinguistic aspects, recognizing cultural biases, appreciating unique customs, beliefs, traditions, similarities and differences between each culture [1]. By cultivating these competencies, individuals can navigate cultural diversity with understanding and empathy, fostering meaningful connections across cultures.

Effective usage of intercultural communication competence can be traced in evolving communication between representatives of Ukraine and The United Kingdom. Despite the considerable geographical distance between these countries and, undoubtedly, multitude of cultural disparities (such as the British concept of «privacy», which is a fundamental element of the British values characterized by desire to maintain distance in space, time, personal and authoritative realms, or the well-known «snobbery» and «modesty» of the British is a source of misunderstanding for the Ukrainians, who are used to other rules of conduct: unrestricted speech and mostly

relaxed behavior [3, p. 143-144]. There are notable cultural parallels that encourage mutual comprehension and, through adherence to the ICC aspects, help to facilitate effective communication between them.

Primarily, a shared devotion for the concept of «home» underscores both societies' profound attachment to their respective lands. Native land is associated with home and kindred, which is reflected in many national proverbs of The UK and Ukraine. The inherent value ascribed to «tradition» underscores a collective desiring for stability and continuity, resonating deeply within both Ukrainian and British cultural environment. Furthermore, the principle of «freedom» holds significant impact in both contexts. While manifested differently, it evokes a yearning for personal and national independence [2]. Notably, both cultures adhere to standardized linguistic rules and uphold decorum in their verbal exchanges. Formalities in greetings and farewells, terminologies associated with professional and social domains, are customary in both linguistic frameworks. While Ukrainians may exhibit more pronounced emotional expressions contingent upon the context, Britons typically adopt a more restrained conduct in line with societal norms [3]. Despite these variances, both cultures share a commitment to directness in communication and employ respective speech considering social environment.

In conclusion, it should be noted that the significance of effective intercultural communication in contemporary society cannot be overstated. By mastering key aspects of intercultural communication competence, individuals enable seamless communication across diverse cultural contexts. The evolving dynamics of communication between such countries as Ukraine and the UK highlights its significant role in fostering mutual understanding and collaboration. Embracing and developing intercultural communication competence principles not only enhances individual interactions but also promotes to establish more inclusive and harmonious global community.

References

1. Ilie Oana. The Intercultural Competence. Developing Effective Intercultural Communication Skills. *International conference knowledge-based organization*. 2019.

Vol. 25, №. 2. P. 264-268. <https://doi.org/10.2478/kbo-2019-0092> (accessed 29 March 2024).

2. European languages in intercultural communication: synopsis lectures / compiled by O. L. Ovsyanko. Sumy: Sumy State University, 2021. 40 p.

3. Матковська М. В. Категорії ціннісних орієнтацій британців у комунікації. *Германські мови*. Том 32 (71) № 2 Ч. 1. 2021. С. 141-145. <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.2-1/24> (accessed 29 March 2024).

Maliuk V.V.,

4th-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific adviser: Zaitseva M.O.,

Doctor of Philological Sciences, Professor,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

PROFESSIONAL DISCOURSE AND INTERNATIONAL COMMUNICATION

Professional discourse is a key element of communication in the modern professional world, reflecting the specifics of speech activity in different contexts. It is a specialized form of speech activity used by professionals with special training to achieve certain goals in the workplace.

One of the key characteristics of professional discourse is its specificity depending on the context of communication. According to Bargiela and Nickerson, professional discourse reflects a status dynamic where one of the parties has a professional role and a higher status compared to «non-professionals». This usually leads to professional discourse being conducted within institutions [1].

Linell proposes a broader understanding of professional discourse, distinguishing three main categories: intraprofessional, interprofessional, and professional-

nonprofessional discourse. Each of these categories reflects different aspects of professional communication and interaction.

In addition, professional discourse can also include a regulatory aspect, which is used to control or regulate practice within a particular profession. This aspect has a normative function and plays an important role in the formation and development of professional standards and practices.

Another significant aspect of professional discourse is its interactional and affective function, which reflects the interpersonal negotiation of meanings interactively, not just the exchange of information. This emphasizes the importance of interpersonal communication in professional contexts.

Accordingly, professional discourse can be defined as specific forms of speech activity used by professionals to achieve various functions, including transactional, interactive, socializing, and normative functions. It reflects deeply rooted traditions of communication in various professional disciplines and plays an important role in shaping professional roles and identities [1].

As for intercultural communication, it is a specific type of communication that occurs when different cultural, national and linguistic groups come into contact.

Intercultural communication, according to G. Traeger and E. Hall, is communication between representatives of separate cultures, where one participant recognizes the cultural difference of the other. It can be an exchange of information, feelings, thoughts or ideas. It is manifested in various spheres of life, such as business, tourism, sports, science, education and personal contacts [2].

Important aspects of intercultural communication are [3]:

1. The cultural aspect, i.e. understanding of cultural differences, stereotypes, behavioral norms and cultural scenarios that affect the perception and interaction between people of different cultures.
2. The linguistic aspect, i.e. the study of language differences and their impact on communication between speakers of different languages.
3. Ethical aspect, i.e. understanding the ethical norms and values that are characteristic of different national and cultural groups.

4. Social and communication aspect – the study of social models, norms and rules of communication that are accepted in societies.
5. The psychological aspect is the understanding of psychological reactions and peculiarities of communication between people of different cultures.
6. The professional and applied aspect, i.e. the application of knowledge of intercultural communication in various professional fields.

In other words, intercultural communication plays an important role in shaping the global world, where different cultures and nations interact and exchange experiences, ideas and information. Understanding and studying this phenomenon is becoming the key to successful communication in the modern multicultural world.

Regarding the interaction of these two components, professional discourse and intercultural communication are two key concepts that complement and mutually influence each other in the modern world. Both of these concepts are becoming increasingly important in the context of globalization, when cultural, social and professional boundaries are becoming less distinct.

Professional discourse can be viewed as a specific form of speech activity characterized by the use of specific terminology, structure and style of speech, in particular in various professional fields. It reflects the peculiarities of communication within a particular professional community and influences the formation of professional identities and norms [1].

Intercultural communication, on the other hand, focuses on the interaction between people of different cultures and nations. It explores how cultural differences affect the perception, interpretation, and interaction between individuals in the process of communication [2].

The relationship between these two concepts manifests itself on different levels.

First, it is a professional discourse in the context of intercultural communication. It means taking into account cultural peculiarities and nuances when creating and interpreting professional discourse. For example, adapting the style of speech and terminology to cultural expectations and the context of communication.

Second, the impact of intercultural communication on the professional community.

Understanding cultural differences can foster mutual respect, cooperation, and constructive dialogue in international professional teams.

And thirdly, professional training and education. Accordingly, the development of intercultural communication skills is becoming an important part of professional training, which helps professionals to interact effectively in an international context.

Based on the above, it can be determined that the relationship between professional discourse and intercultural communication opens up new opportunities for understanding and supporting global cooperation. Understanding cultural and professional contexts helps to improve the quality of communication and achieve mutual understanding in a multicultural world.

References

1. Kong K. Professional Discourse. Cambridge: Cambridge University Press, 2014. 288 p.
2. Міжкультурна комунікація [Електронний ресурс].
URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0_%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F (date of access: 19.04.2024)
3. Communication interculturelle: une même langue, des codes différents!
URL: <https://beelingwa.com/fr/blog/communication-interculturelle/> (date of access: 19.04.2024).

Maliuk V. V.,

4th-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Vorotylenko K. O.,

4th-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific adviser: Zaitseva M. O.,

Doctor of Philological Sciences, Professor,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

THE INFLUENCE OF MEDIA ON PROFESSIONAL COMMUNICATION IN THE DIGITAL AGE

In today's digital age, the impact of media on professional communication and workplace culture cannot be underestimated. Rapid advances in technology have changed the way people interact, communicate and collaborate in professional environments. From email correspondence to virtual meetings and social media platforms, the digital landscape has become an integral part of the modern workplace.

Media plays a crucial role in shaping the culture of professional communication. As noted in an article from Faster Capital, the media serves as a conduit for cultural communication and business success [1]. Through media platforms, people and organizations can exchange ideas, share information, and interact with different perspectives, which shapes attitudes, behaviors, and perceptions in the workplace.

The relationship between culture and communication is intricately intertwined, as discussed in the article from The Cultural Enthusiast. Cultural nuances impact how messages are interpreted, conveyed, and received in the workplace. Effective communication requires an understanding of these cultural differences and the ability to adapt communication styles accordingly. Media, as a reflection of cultural norms and

values, both reinforces and challenges existing communication patterns within organizations [2].

Media catalyze a cultural exchange. It provides a platform for people from different cultures to exchange different views, ideas and values. Thanks to that, people can gain insight into the cultural customs, traditions and business etiquette of different countries. In this way, they can adopt useful and effective methods of professional communication.

The media have the power to shape cultural perception and influence consumer behavior. Advertisements, movies, and television programs often portray specific cultural elements, which influences people's perceptions and interactions with different cultures.

Social media, in particular, has emerged as a powerful force shaping professional communication and workplace culture. Shams un Nisa emphasizes the transformative impact of social media on our ever-changing world. Social media platforms facilitate instantaneous interaction, information sharing, and networking opportunities. However, the pervasive nature of social media also presents challenges such as digital overload, privacy concerns, and the blurring of professional boundaries. Organizations must navigate these challenges to leverage the potential of social media for effective workplace interaction [3].

The influence of social media on cultural integration, as explored in the article from ResearchGate, underscores the need for a nuanced understanding of digital sociology. Social media platforms have the potential to bridge cultural divides and facilitate cross-cultural communication. Organizations must develop strategies to promote digital literacy, critical thinking, and responsible online behavior among employees [4].

Media platforms can bridge the cultural gap by promoting cultural understanding and empathy. This understanding can positively impact business interactions and lead to successful cross-cultural collaboration. Moreover, it makes people closer to professional who are using media and helps remove the wall between people and specialists.

The media also help to develop new ways of professional communication. It

becomes increasingly modern and people-oriented. It is now more inclusive than ever before, and it does not stop there.

Organizations should take a holistic approach that combines technological tools with cultural awareness and communication skills. This requires fostering a culture of digital literacy by providing employees with training and resources to effectively navigate digital platforms without age, gender or any other restrictions. In addition, organizations should develop clear guidelines and policies for online communication, ensuring professionalism, respect and authenticity in digital interactions.

In conclusion, the impact of media on the culture of professional communication is deep and multifaceted. In navigating the digital landscape, organizations must recognize the impact of media on workplace culture and communication dynamics. By strategically using digital tools and developing a culture of digital literacy, organizations can harness the power of media to foster effective workplace interactions in an always-changing world.

References

1. The Role of Media In Cultural Communication And Business Success
URL: <https://fastercapital.com/topics/the-role-of-media-in-cultural-communication-and-business-success.html> (date of access: 10.04.2024);
2. The Relationship Between Culture and Communication
URL: <https://theculturalenthusiast.medium.com/the-relationship-between-culture-and-communication-8a925da81814> (date of access: 10.04.2024);
3. The Media's Mighty Influence: Shaping Our Ever-Changing World. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/medias-mighty-influence-shaping-our-ever-changing-world-shams-un-nisa> (date of access: 15.04.2024);
4. The Influence of Social-Media on Cultural Integration: A Perspective on Digital Sociology
URL: https://www.researchgate.net/publication/373935065_The_Influence_of_Social-Media_on_Cultural_Integration_A_Perspective_on_Digital_Sociology (date of access: 16.04.2024).

Med D.G.,

3rd-year student,

International and European Law Faculty,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific adviser: Zaitseva M.O.,

Doctor of Philological Sciences, Professor,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

PROFESSIONAL COMMUNICATION IN AN INTERCULTURAL ENVIRONMENT

Introduction. Intercultural communication refers to the capacity to communicate with people from diverse cultures. It involves interacting effectively across cultural lines, which requires perseverance and sensitivity to one another's differences. This encompasses language skills, customs, ways of thinking, social norms, and habits. In today's interconnected world, the ability to communicate across cultural boundaries is more important than ever. Thanks to fast global media and the internet, we are now more connected than ever to other people worldwide. Working with the international community for economic survival means countries and cultures can no longer operate in a vacuum. Misunderstandings resulting from a lack of familiarity with another culture are often embarrassing. These blunders can make it difficult, if not impossible, to reach an agreement with another country or close a business contract with a foreign partner. That is why it is so pivotal in our increasingly globalized world.

Understanding Cultural Differences in Communication

1. Verbal communication styles.

In direct communication style, communicators convey messages explicitly, straightforwardly, and with precise word choices. This style is common in cultures that value clarity, frankness, and efficiency in communication.

In indirect communication style, communicators tend to express meanings implicitly, using subtle cues, metaphors, and avoiding direct confrontation. This style is

prevalent in cultures that prioritize maintaining harmony, saving face, and conveying messages indirectly.

High-context communication relies heavily on contextual cues, nonverbal behaviors, and shared understandings within a cultural group. Messages are often implicit, and meaning is derived from the situational context rather than explicit words.

Low context communication focuses on conveying information explicitly through words, with less reliance on contextual cues or shared understandings. Messages are typically direct, explicit, and self-contained, leaving little room for interpretation.

These verbal communication styles are deeply rooted in cultural values, norms, and beliefs. For example, cultures with a more individualistic orientation (e.g., Western cultures) tend to favor direct and low-context communication styles, while collectivistic cultures (e.g., many Asian cultures) often prefer indirect and high-context communication [1]. Effective intercultural communicators must be able to recognize and adapt verbal communication style to the counterparts' cultural preferences, ensuring clear and effective exchange of information and ideas [2].

2. Nonverbal communication patterns.

a. Gestures:

Hand gestures, head nods, and body movements can convey different meanings across cultures. For example, the «OK» hand gesture is offensive in some cultures e.g. in Greece, Spain, and Brazil, while a head wobble may signify agreement in others (Greece and Bulgaria). Gestures are deeply ingrained in cultural contexts and can easily lead to misunderstandings if not understood correctly [3].

b. Personal Space:

The concept of personal space, or the acceptable physical distance between individuals during interactions, varies significantly across cultures. In some cultures, such as Latin American or Middle Eastern, people tend to maintain closer personal space, while in others, like Northern European or North American, a larger personal space is preferred. Violating these norms can cause discomfort, mistrust, or even offense.

c. Eye Contact:

In some cultures (western European cultures), direct and sustained eye contact is seen as a sign of respect, attentiveness, and confidence. However, in others, direct eye contact may be considered rude, challenging, or even a sign of disrespect, particularly between individuals of different social status or gender, for example in many Asian cultures, extended eye contact can be taken as an affront or a challenge of authority. It is often considered more polite to have only sporadic or brief eye contact, especially between people of different social registers, or in Middle Eastern cultures, largely Muslim, where there are strict rules regarding eye contact between the sexes; these rules are connected to religious laws about appropriateness. Eye contact is much less common and considered less appropriate in many of these cultures than it is considered in other countries [4].

Effective intercultural communicators must develop awareness and understanding of these nonverbal patterns, adapting their behaviors to the cultural norms of their counterparts. This flexibility and sensitivity to nonverbal cues can help build rapport, establish trust, and facilitate successful cross-cultural exchanges in professional settings.

1. Cultural values and beliefs that influence communication.

In the context of intercultural communication, several cultural values and beliefs play a significant role in shaping how individuals communicate and interact with others. Among these values, individualism versus collectivism, power distance, and uncertainty avoidance are particularly influential.

- a. Individualism vs. Collectivism:

In individualistic cultures, personal goals, independence, and individual rights are highly valued. Communication tends to be more direct, explicit, and focused on individual achievements and opinions. Individuals are expected to speak their minds and express their unique perspectives.

Examples of individualistic cultures include the United States, Canada, the United Kingdom, Australia, Germany, and Ireland. These cultures emphasize personal freedom, self-actualization, and individual liberties. They expect individuals to learn and discover their own values and interests independent of the group's social structures [5].

In collectivistic cultures, group harmony, loyalty, and collective interests take

precedence over individual needs. Communication is often more indirect, implicit, and focused on maintaining group cohesion and avoiding confrontation. Individuals are expected to prioritize group goals and maintain a sense of belonging.

Examples of collectivist cultures include Asian countries such as China, Japan, and South Korea, as well as countries in South America. These cultures value interdependence, belonging, and group cohesion. They emphasize social harmony, respectfulness, and group needs over individual needs. In these cultures, the goals and needs of the group tend to take precedence over those of the individual [6].

b. Power Distance:

In cultures with high power distance, hierarchies and authority figures are respected, and power is distributed unequally. Communication tends to be more formal, and subordinates may hesitate to question or contradict those in higher positions. Decision-making is often centralized, and information flows vertically. Examples of high power distance cultures include Latin American countries such as Mexico and Brazil, Southeast Asian countries such as Thailand and Indonesia, Arab countries such as Saudi Arabia, African countries such as Nigeria and Ethiopia, and European countries like France, Belgium, Italy, Poland, and Spain. These cultures value respect for authority and maintain clear hierarchical structures.

In cultures with low power distance, hierarchies are less rigid, and power is more equally distributed. Communication is more informal and participative, with subordinates feeling comfortable expressing disagreement or offering suggestions to superiors. Decision-making is often decentralized, and information flows horizontally. Examples of low power distance cultures include countries such as Australia, Canada, New Zealand, the United States, and some European and Scandinavian countries. These cultures prioritize equality and respect for all members, regardless of their status or position. They tend to be more democratic, with employees feeling respected and valued [7].

In an increasingly interconnected global landscape, the significance of effective professional communication across cultures cannot be overstated. Intercultural communication skills are essential for navigating the complexities of diverse cultural

environments, fostering mutual understanding, and achieving successful outcomes in both personal and professional interactions. By understanding and respecting cultural differences in verbal and nonverbal communication styles, as well as the underlying values and beliefs that shape interpersonal dynamics, individuals can bridge cultural divides, build trust, and cultivate meaningful relationships. Embracing diversity, adapting communication strategies, and fostering cultural sensitivity are key imperatives for thriving in today's multicultural world and driving collaborative success on a global scale.

References

1. Guo S. The Influence of Cultural Values on Language Communication Styles in Intercultural Communication. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. Volume 507. Proceedings of the 7th International Conference on Education, Language, Art and Inter-cultural Communication. P. 403-406.
2. 17 Gestures That Can Cause Offense Around the World. URL: <https://www.shermanstravel.com/advice/18-gestures-that-can-cause-offense-around-the-world/>
3. Making Eye Contact in Different Cultures – What Are You Saying? URL: <https://www.brighthubeducation.com/social-studies-help/9626-learning-about-eye-contact-in-other-cultures/>
3. Individualistic Cultures and Example Behavior. URL: <https://www.simplypsychology.org/what-are-individualistic-cultures.html>
4. What Is a Collectivist Culture? URL: <https://www.verywellmind.com/what-are-collectivistic-cultures-2794962>
5. Understanding Collectivist Cultures: Overview & Examples. URL: <https://www.simplypsychology.org/what-are-collectivistic-cultures.html>
6. High power distance culture. URL: https://ceopedia.org/index.php/High_power_distance_culture#google_vignette

Містюков К. О.,

студент IV курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Зайцева М. О.,

докторка філологічних наук, професорка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Професійна комунікація є невід'ємною частиною будь-якої сфери життєдіяльності сучасної людини. Зараз майже неможливо уявити успішну людину, в якій б не було надійних зв'язків у своїй професії. Професійне спілкування є основою самореалізації та кар'єрного успіху.

Також необхідно зазначити, що вміння спілкуватись та будувати надійні професійні зв'язки є необхідними умовами визначення рівня компетентності майбутнього фахівця. У науковій літературі дослідники по-різному трактують поняття професійного спілкування. Можна знайти визначення професійного спілкування як спеціальної форми контактів і взаємодії людей, які мають певні професійні повноваження, включаючи обмін інформацією, пропозиціями, вимогами, поглядами, мотивацією з метою розв'язання конкретних завдань, установлення відносин між партнерами у сфері професійної діяльності [1]. Також доволі часто поняття «культура професійного спілкування» розуміється як соціокультурна якість, що адекватно відображає загальнокультурну, професійну й особистісну позицію майбутнього спеціаліста, що є засобом адаптації до мінливих соціальних умов життя і професійної діяльності через комунікативний, етичний і нормативний аспекти в діловому спілкуванні [1].

Комунікативний аспект професійної комунікації напряму пов'язаний із обміном інформацією. Саме безпосередньо комунікація є тим контактом між людьми, під час якої учасники розмови діляться між собою думками, поглядами

та емоціями. Комунікація є не лише передачею інформації, а й способом взаєморозуміння між співрозмовниками.

Етичний аспект являє собою певну сукупність моральних норм, правил та звичаїв, що є необхідними для підтримання дружніх контактів у професійному середовищі.

Нормативний аспект полягає у дотриманні правил граматики та стилістики мови та правильному використанні мовних форм у залежності від контексту розмови. До цього також можна віднести вміння правильно добирати слова, терміни та висловлювання, зважаючи на світогляд і статус співрозмовників, а також обставини діалогу.

Враховавши думку науковців, можна дійти висновку, що рівень професійної комунікації залежить як від особистих навичок людини, так і від особливостей професії.

Також доволі часто вчені звертають увагу на важливість дотримання певної низки принципів професійного спілкування. Серед основних принципів виділяють такі: точність; змістовність; ясність; виразність.

Точність, на думку науковців, полягає у вмінні людини правильно добирати під час спілкування такі мовні одиниці, які ідеально могли б донести зміст того, що хоче сказати автор висловлювання.

Змістовність має на меті допомогти людині лаконічно та чітко висловити свої думки, уникаючи при цьому багатослів'я та повторень.

Ясність розуміють як здатність доповідача донести до своєї аудиторії власні думки за допомогою правильно вибудованих речень та лінгвістичних конструкцій.

Виразність досягається оригінальністю мислення автора, знанням предмета розмови, наявністю творчого мислення та багатим життєвим досвідом [2, с. 123].

Також не слід забувати, що невід'ємною частиною будь-якої форми спілкування є взаєморозуміння між учасниками діалогу. Вчені зазначають, що дуже часто низький рівень культури комунікації пов'язаний саме з невмінням співрозмовників вірно визначити сутність і завдання спілкування, добравши

правильні мовні засоби та стиль мовлення.

У науковій літературі виділяють три види взаєморозуміння: згоду, розуміння та співпереживання [3, с. 51-52].

Під згодою розуміються досить схожі оцінки ситуації та правила поведінки кожного учасника спілкування. Це зовнішній рівень взаєморозуміння. Уміння зрозуміти ситуацію і підпорядкувати свої емоції і поведінку до неї та до поведінки інших – необхідна умова спільної діяльності. Підкоритись розумним нормам поведінки – перший крок до взаєморозуміння.

Розуміння є таким станом свідомості, коли у суб'єкта виникає впевненість в адекватності своїх уявлень і дібраних засобів впливу. Без такого стану неможливо продовжувати спілкування з метою координації дій у спільній діяльності. Розумінню сприяють діалог, уміння знайти спільну мову, навчитися слухати одне одного й аналізувати погляди кожного. Бажання зрозуміти – ознака високих моральних якостей людини та її культури спілкування.

Співпереживання передбачає здатність урахувувати стан співрозмовника. Стан людини можна визначити за мімікою, жестами, позою, які дають змогу не лише побачити ставлення людини до співрозмовника, а й до інформації, яку він часом намагається приховати. Розпізнати емоційний стан іншого легше, аніж маніпулювати своїм.

Отже, комунікаційні навички є визначальними в житті та професійній діяльності особистості. Тому можна стверджувати, що професійна комунікація є одним із найважливіших чинників успіху людини у галузі її діяльності, побудови успішної кар'єри та успіху в житті.

Список використаних джерел

1. Пентилюк М.І. Культура мови і стилістика. Київ: Вежа, 1994. 240 с.
2. Зайцева В. В., Яремчук Н. С. Культура професійного спілкування. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Одеса: 2019 № 42 том 3. С.121-123.
3. Коваленко А.Б., Корнєв М.Н. Соціальна психологія: Підручник. Київ: Геопринт. 2006 р. 400 с.

Момот К. С.,

студентка II курсу

юридичного факультету

Хмельницького університету управління

та права імені Леоніда Юзькова

Науковий керівник: Подолянчук О. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри мовознавства

Хмельницького університету управління

та права імені Леоніда Юзькова

МОВА ЯК ОЗНАКА

ГРОМАДЯНСТВА І ФАКТОР ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Дана тема є досить дослідженою багатьма науковцями. Проте, з початком повномасштабного вторгнення, саме мова стала головним фактором незалежності й ідентифікації українського народу. Тому питання становлення і формування української державності є актуальним і сьогодні.

Держава реалізовує свої наміри щодо мовної ситуації через законодавчі, ідеологічні, адміністративні та фінансово-економічні чинники. Державна мова – це невід'ємна складова конституційного ладу. Згідно ст. 10 Конституції України державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України. Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування. Застосування мов в Україні гарантується Конституцією України та визначається законом [1].

Зазначена стаття Основного Закону України міститься в розділі «Загальні засади», положення якого встановлюють стрижневі елементи суспільного ладу українського народу і конституційного устрою Української держави, тобто доктринальні положення державотворення. Цей розділ акумулює норми-

принципи становлення та існування Української держави, тому вони мають додатковий захист від можливої їх корекції – складнішу порівняно з нормами інших розділів процедуру внесення змін [2].

Відповідно до частини другої ст. 10 Конституції України українська мова має виконувати відповідну державотворчу роль, на відміну від інших мов. Таким чином, українська мова повинна бути в постійній дії та максимально працювати у різноманітних сферах суспільного життя.

Росія та радянський тоталітаризм протягом століть фальсифікували історію української мови і нав'язували нам чужу російську мову. Радянщина та тогочасна партійна еліта активно сприяли русифікації, закріплюючи її нормативно-правову базу, щоб зараз окупанти використовували ворожу мову, як засіб війни.

Зміна мовного орієнтиру України – з незаперечного домінування російської мови на державну українську мову – глибинно вплинула на актуалізацію національного самоусвідомлення значної частини української спільноти: відповіддю на одвічне запитання «хто ми і чиї ми діти?» стало чітке визначення національних і мовних пріоритетів [3]. Після збройної агресії, достатньо помітні перетворення відбулись у національній самоідентифікації: українцями себе вважають 94% громадян, коли ще у 2021 році так про себе говорили 76% громадян. Також українці стали частіше розмовляти рідною мовою вдома, на роботі, навчанні чи під час пошуку інформації в інтернеті. Загалом використання мови у повсякденному житті збільшилось на 22% [4].

Саме тому неможливо не згадати великого мовознавця Івана Огієнка, який вдало висловився щодо мови, як головного фактору державотворення: «на кожному кроці й кожної хвилини охороняй честь своєї рідної мови, як свою власну і навіть більше – як честь своєї нації. Хто не береже честі своєї рідної мови, той підкопує основи своєї нації» [5].

Таким чином, можна зробити висновок, що мова відіграє ключову роль у формуванні та існуванні української держави. Її значення значно зросло внаслідок повномасштабного вторгнення Росії, ставши головним фактором об'єднання, самоідентифікації та спротиву українського народу. Мова стає інструментом

протидії російській агресії та захисту української ідентичності. Ми ж як свідомі громадяни своєї країни маємо піклуватись та зберігати самобутність та незалежність рідної мови.

Список використаних джерел

1. Конституція України: від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР: станом на 1 січ. 2020 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 15.04.2024).
2. Право і мова. Державна мова як складник державотворення. Український тиждень.
URL: <https://tyzhden.ua/pravo-i-mova-derzhavna-mova-iak-skladnyk-derzhavotvorennia/> (дата звернення: 15.04.2024).
3. DSpace at West Ukrainian National University: Головна сторінка.
URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/21835/1/336-340> (дата звернення: 15.04.2024).
4. Війна в Україні: як рік повномасштабного вторгнення змінив українців? Visit Ukraine – RULES OF SAFE VISIT TO UKRAINE.
URL: <https://visitukraine.today/uk/blog/1530/war-in-ukraine-how-has-a-year-of-full-scale-invasion-changed-ukrainians> (дата звернення: 15.04.2024).
5. 12 заповідей про рідну мову Івана Огієнка. Фотографії старого Львова.
URL: <https://photo-lviv.in.ua/12-zapovidej-pro-ridnu-movu-ivana-ohijenka/> (дата звернення: 15.04.2024)

Момот К. С.,

студентка II курсу

юридичного факультету

Хмельницького університету управління

та права імені Леоніда Юзькова

Науковий керівник: Подолянчук О. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри мовознавства

Хмельницького університету управління

та права імені Леоніда Юзькова

МОВНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ВІЙНИ

З початком повномасштабного вторгнення мова як ключовий показник країни набрала неабияких обертів. Якщо у 2014 народ ще тільки почав усвідомлювати значення мови як коду нації, то у 2022 питання «какая різниця» стало вершиною конфлікту.

Мовна політика – це частина національної політики певної держави, оскільки вона стосується зміни чи збереження наявного функціонального розподілу мов у багатомовному суспільстві. Національна мовна політика повинна спиратися на певне теоретичне й ідеологічне обґрунтування, на вироблені в суспільстві концепції в національному питанні [1]. Отже, держава реалізовує свої наміри щодо мовної ситуації через законодавчі, ідеологічні, адміністративні та фінансово-економічні чинники.

Впродовж століть росія та радянський тоталітаризм насаджували фейкову історію української мови. Народ картали, морили голодом, вбивали, робили все для того, аби знищити те, що так болить кожному українцю. Так, за царювання Олексія заборонили видання українською мовою, вилучали та спалювали на вогнищах усі примірники надрукованого «Учительного Євангелія» Кирила Ставровецького за звинуваченням у ересі. В останній чверті XVII ст. Москва заборонила Києво-Печерській лаврі друкувати будь-які книжки без дозволу

Московського патріарха.

У XVIII столітті поширювалась мовна фальсифікація. Так, у 1789 р. Петербурзі з ініціативи Катерини II видано «Порівняльний словник усіх мов», у якому українська мова значиться як російська, нібито як спотворена польською. Кульмінацією політики русифікації стане Валуєвський циркуляр, виданий 30 липня 1863 року, яким російська імперія заборонила власне мову, книгодрукування, а мовою навчання стала лише російська [2].

На початку 20 століття пропагувалась «теорія боротьби двох культур», а саме в Україні – міської, прогресивної, пролетарської (російської) та селянської, контрреволюційної та відсталого (української), автором якої був другий секретар ЦК КП(б)У Дмитро Лебедь.

У своїй праці геніальний науковець-правник Рафаель Лемкін прямо назвав злочини сталінського режиму проти української нації геноцидом. В українському геноциді Лемкін визначив 4 складових: знищення української інтелігенції – мозку чи розуму нації; ліквідація Української Православної Автокефальної Церкви – «душі України»; Голодомор українського селянства – зберігача української культури, мови, традиції тощо; заселення України іноетнічними елементами для радикальної зміни складу населення [3].

Радянщина та тогочасна партійна еліта активно сприяли русифікації, закріплюючи її нормативно-правову базу. Зокрема, від 1950-х до 1980-х років підтримувалась пріоритетність російської мови та її поглиблене вивчення на всій території СРСР. У період горбачовської перебудови, коли в Україні проходила політична реформа, у Москві приймаються постанови, де російській мові надається статус загальнодержавної та офіційної (1989 р. – постанова ЦК КПРС про «законодавче закріплення російської мови як загальнодержавної», а також 1990 р. – прийняття Верховною Радою СРСР Закону про мови народів СРСР, де російській мові надавався статус офіційної) [2].

Саме тому неможливо не згадати великого мовознавця Івана Огієнка, який вдало описав стан української мови того часу: «От ці заборони українського слова з років 1863, 1876 і 1880-го – це тільки виразніші заборони XIX в., бо, крім їх, була

ще сила менших; перелічити їх нема змоги. І всі вони болючими ранами оставались на невмирущому тілі української культури, лишались тими ранами, що однимали живі соки організму, що невпинно точили його, зупиняли і псували йому зріст... А московський уряд усе пильнував, аби рани ці повсякчасно ятрились і не загоювались» [4].

На теренах України був прийнятий Закон «Про мови в Українській РСР», прийнятий 28 жовтня 1989 року, коли вперше на державному рівні українську мову було визнано державною і Україна повинна була створити громадянам сприятливі умови для поглибленого вивчення мови, але російська мова особливо від цього не постраждала. З прийняттям Конституції України 1996 року, яка регламентує поняття державної мови, у статті 10 зазначено, що державною мовою в Україні є українська мова [5].

На жаль, українській владі не вдавалось досконало виконувати повноваження щодо української мови. Події «Помаранчевої революції», «Революції Гідності», анексії Криму є вагомими прикладами постійного впливу Росії. Саме тому, не варто сперечатись, що ідеологія «руського міра», була лише останні роки в мовному просторі України.

На цьому етапі є важливими такі нормативно-правові акти, що забезпечують українську ідентичність, зокрема: Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», де основними питаннями є захист державної мови, і тріада «армія, мова та віра». До спільних здобутків громадськості й держави варто віднести ухвалений у 2016 році закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо частки музичних творів державною мовою у програмах телерадіоорганізацій», який встановив квоти на радіо і телебаченні, а з 08 листопада 2017 р. – квоти на українськомовні пісні.

За каденції президента Володимира Зеленського 16 січня 2021 р., набула чинності стаття 30 Закону про мову, яка зобов'язує всіх постачальників послуг в Україні комунікувати з клієнтами виключно державною мовою, якщо не надійшло окреме прохання споживача про інше. Це стосується супермаркетів, інтернет-магазинів, кав'ярень, банків, АЗС, аптек тощо. Але така інформація може

дублюватися будь-якою іншою мовою на прохання клієнта [6].

Отже, зараз в Україні активно впроваджується політика дерусифікації та деколонізації. Українці нарешті зрозуміли, хто є справжнім другом, а хто ворогом. Тому мовна політика держави однозначно має бути спрямована на популяризацію української мови серед населення, але лише добровільним шляхом. Українська мова – це не про слабкість, а про силу, волю і ДНК нашого народу, адже без української мови не може бути української держави.

Список використаних джерел

1. Ткаченко О. Б. «Мовна ситуація і мовна політика в Україні». 2-ге вид. Світогляд, 2008. URL: <https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2008-10-2/svit-2008-10-2-18-cochergan.pdf> (дата звернення: 30.03.2024).
2. Двірна К. **МОВНИЙ ФРОНТ БОРОТЬБИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (2014 – 2022РР.)**. Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі. 2022. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/38863/Dvirna.pdf?sequence=1> (дата звернення: 30.03.2024).
3. **Радянський геноцид в Україні**. Радіо Свобода. 2008. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/1349371.html> (дата звернення: 30.03.2024).
4. Огієнко І. **УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА**. Коротка Історія культурного життя українського народу. Київ: Абрис, 1991. 273 с. URL: https://shron3.chtyvo.org.ua/Ohiyenko_Ivan/Ukrainska_kultura_Korotka_istoriia_kulturnoho_zhyttia_ukrainskoho_narod.pdf (дата звернення: 30.03.2024).
5. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР: станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 30.03.2024).
6. Українська правда. Українською, будь ласка: Набула чинності 30 стаття мовного закону. Українська правда. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2021/01/16/7280120/> (дата звернення: 30.03.2024).

Morhulenko O.V.,

1st-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Shchokina T.M.,

PhD in Philology,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages,

Yaroslav Mudryi National Law University

THE IMPACT OF GLOBALIZATION ON PROFESSIONAL COMMUNICATION

Globalization is the word used to describe the growing interdependence of the globe's economies, cultures, and populations, brought about by cross-border trade in goods and services, technology, and flows of investment, people, and information. This concept is related to our topic communication because each modern event somehow influences on business and further on interaction between people in this sphere. I want to explain how this process effects on such branches as IT, business and community education at all.

The development of a «networked» society creates demands for digital communication and provides ready access to specialized knowledge and alternative models of practice. Globalization has caused the proliferation of firm groups and various teams. IT specialists frequently collaborate with colleagues and customers from one-of-a-kind cultural backgrounds. This necessitates powerful cross-cultural communicative abilities to bridge language and cultural barriers.

Globalization has significantly impacted the communications of business enterprises, shaping the way groups collaborate across borders and time zones. As the arena becomes increasingly interconnected, corporations ought to undertake powerful global communicative techniques to thrive in today's aggressive environment.

Thanks to technological advancements, corporations can use equipment like video conferences, immediate messaging, and task control software program to overcome

geographical distances and permit real-time collaboration. Moreover, globalization has additionally necessitated the want for corporations to broaden cultural intelligence and adapt their verbal exchange patterns to exclusive contexts. As groups extend globally, specialists frequently come across language variety of their conversation. Language proficiency, particularly English, is becoming increasingly valuable for effective communication in a multicultural commercial environment.

The last, but not least, point is education. The process of globalization has led to increased opportunities for joint learning projects, educational exchanges and collaborative coaching initiatives. Education professionals regularly engage in cross-border verbal exchanges to compare knowledge, best practices, and academic resources.

Globalization has increased the demand for language education and English as a Second Language (ESL) packages in educational institutions around the world. Language school professionals must accurately communicate language concepts, grammar rules, and cultural nuances to college students learning a completely new language. This regularly includes the use of communicative language teaching methods, interactive activities, and immersive language learning to develop language talents and cultural competence.

Professionals present research findings, scientific views, and educational contributions at global conferences, peer-reviewed journals, and educational networks. Effective verbal exchange abilities are vital for disseminating research findings, conducting teaching discourse, and promoting the development of know-how in many areas of learning.

In conclusion, globalization has revolutionized the field of communication by connecting people all over the world. It allows facts to be quickly shared across borders, allowing corporations and people to communicate in real time. This process has led to increased cooperation, cultural trade and global understanding. Basically, it has given us the opportunity to communicate with people all over the world and improve our communicative skills.

References

1. Globalization and the Changing Face of Educational Leadership: Current Trends and Emerging Dilemmas. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1066562.pdf> (Accessed: 09/04/2024)
2. Globalization and the Impact of ICT on Teacher's Work and Professional Status. URL: https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-3-030-59533-3_83-1 (Accessed: 10/04/2024).
3. Globalization, geopolitics, and gender in professional communication. URL: <https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/57644/1/9781000685848.pdf> (Accessed: 07/04/2024)
4. How Does Globalization Affect Communication? URL: <https://oratoryclub.com/globalization-affect-communication/> (Accessed: 10/04/2024)
5. What Is Globalization? And How Has the Global Economy Shaped the United States? URL: <https://isabellemejean.com/What%20is%20Globalization.pdf> (Accessed: 10/04/2024).

Морозова П. О.,

студентка I курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ПРОФЕСІЙНУ КОМУНІКАЦІЮ

В останні десятиліття соціальні мережі стали важливим інструментом як для професійного спілкування, так і для розваг. Зростаюча популярність цих платформ вплинула на способи взаємодії людей у бізнесі, особливо на зв'язки між співробітниками, партнерами та клієнтами. Дослідження показують, що соціальні

медіа впливають на розвиток особистих брендів, підвищують доступність інформації та дають можливість швидше й ефективніше обмінюватися ідеями та знаннями. Однак водночас це породжує нові проблеми та питання про етику, конфіденційність і професіоналізм віртуального спілкування. Розглянемо питання, як соціальні мережі впливають на спілкування.

Професійна комунікація – це особлива форма взаємодії людей, яка передбачає обмін думками, фактами та ідеями в процесі роботи в певній сфері [1]. Вона відіграє важливу роль у досягненні успіху в будь-якій професії, допомагає вибудовувати ефективні робочі відносини, розв'язувати складні проблеми, будувати кар'єру і досягати високих результатів в професійній сфері. Але у XXI столітті люди часто ігнорують думки свого співрозмовника або звикли переривати його під час спілкування. Це відбувається через зростання темпу життя, відсутність емпатії та поширення дезінформації.

Розвиток Інтернет-технологій все тісніше пов'язаний з професійним спілкуванням, що має багато позитивних моментів [2]. По-перше, наявність Інтернету надає багато можливостей для швидкого та ефективного обміну інформацією між співробітниками. Завдяки електронній пошті, спільним онлайн-платформам та іншим інструментам дистанційного спілкування професійна взаємодія може відбуватися миттєво незалежно від географічної відстані. Інтернет дозволяє створювати мережі співробітників і експертів з усього світу, що збільшує можливості для співпраці та обміну досвідом. Це відкриває двері для інновацій та проривних ідей, оскільки команди отримують доступ до різних точок зору та підходів до вирішення проблем. Наприклад, як зазначив Джон Ф. Кеннеді: «Інтернет – це велика бібліотека, де кожен має доступ до знань і можливість спілкуватися зі світом загалом» [4].

Сьогодні людина формує свої вподобання та уявлення про світ не лише на основі власного досвіду, але й за допомогою ЗМІ, які активно моделюють сценарії та презентують стандарти поведінки. У цьому контексті по-новому звучить вислів Вінстона Черчилля «Хто контролює інформацію, той контролює світ» [3]. Медіа не лише впливають на формування світогляду, цінностей та сприйняття дійсності,

але й визначають критерії, за якими ми оцінюємо та розуміємо навколишній світ. У масовій комунікації аудиторія є об'єктом впливу, а актори – творцями контенту. До них належать інформаційні агентства, які формують інформаційне середовище суспільства. Медіа впливають на настрої, поведінку, громадську думку та позиції людей через виразність і стиль повідомлень. ЗМІ здійснюють свій вплив через переконання, навіювання, наслідування, психологічне зараження та маніпуляції. Основне завдання медіа – впливати на формування світогляду та громадської думки. Розуміння того, хто і з якою метою контролює ЗМІ, є ключем до критичного сприйняття інформації в сучасному суспільстві.

Отже, дослідження впливу соціальних медіа на професійну комунікацію показало, що ці Інтернет-платформи стали невід'ємною частиною сучасного бізнес-середовища, сприяючи швидкому обміну інформацією та створюючи можливості для розвитку персональних брендів. Зростання популярності соціальних медіа підняло нові етичні проблеми та питання, пов'язані з приватним життям і професіоналізмом. Оскільки спілкування стає все більш віртуалізованим, емпатія може бути втрачена, а соціальна взаємодія може зменшитися. Проте розвиток Інтернет-технологій відкрив нові можливості для ефективного професійного спілкування та співпраці, надаючи можливість швидкого доступу до інформації та обміну досвідом у режимі реального часу. У цьому контексті необхідно уважно сприймати вплив медіа на світогляд і цінності суспільства та усвідомлювати, що, керуючи інформацією, можна керувати світом. Усе це вказує на необхідність розвитку критичного мислення та вдосконалення професійних навичок спілкування в сучасному цифровому середовищі.

Список використаних джерел

1. Чуйко Г. В., Чаплак Я. В., Комісарик М. І. Особливості проблеми слухання в психології. *Наукові перспективи*. 2022. С. 564-579.
URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4590> (дата звернення: 30.03.2024).
2. Шабунова А. О. Вплив медіаосвіти на формування особистості в умовах

інформаційного суспільства. 2009. С. 1-5.

URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/0c913a2e-b5a2-4762-a5c8-da4508813d70/content> (дата звернення: 30.03.2024).

3. Вінстон Черчилль. Антологія Мудрості. Київ: ТОВ Видавництво «Арій». 208 с.
4. John F. Kennedy in «Quotes»: Inspiration and Rhetoric from the USA's Iconic Leader. Ammonite Press. 2015. 192 p.
5. Себастьян Гаффнер. Черчилль. Біографія. Київ: Видавництво Жупанського. 2019. 160 с.
6. John F. Kennedy in «Quotes»: Inspiration and Rhetoric from the USA's Iconic Leader. Ammonite Press. 2015. 192 p.

Непомняща А. О.,

студентка I курсу

факультету слідчої та детективної діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ

Навчання під час війни є складним випробуванням для держави. Вміння ефективно та безпечно організувати навчання є важливим для майбутнього цілої країни. Підготовка фахівців, які будуть здатні діяти в інтересах народу є головною задачею вищих навчальних закладів.

Станом на 9 листопада 2023 року в Україні пошкоджено або знищено понад 3798 навчальних закладів, з них 365 зруйновані повністю [3]. Пошкоджено 586 закладів вищої освіти (станом на 03.10.2023) [2]. Ця ситуація є дуже поганою, оскільки на відбудову потрібні гроші та час, а якісна освіта не може чекати.

Однією з найважливіших проблем сучасного освітнього процесу під час війни є виїзд потенційних абітурієнтів закордон. Велику частину українських біженців закордоном складають діти. На щастя, в них є можливість навчатись дистанційно, проте цією можливістю користуються не всі. Батьки вважають, що дітям набагато краще навчатися очно, в закладах освіти (і ми з цим повністю згодні), тим самим вивчаючи мову та пристосовуючись до зміни менталітету. Проте, для української економіки це може означати нестачу професійних кадрів в недалекому майбутньому. Будемо відверті, певну частку абітурієнтів від виїзду закордон до війни зупиняли фінансові питання, навчатись та жити закордоном коштує дорожче, ніж в Україні, але з початку повномасштабного вторгнення країни-партнери надають біженцям прихисток та грошову допомогу, це значно полегшує можливість отримання освіти за межами України.

Важливим питанням сучасної освіти у вищих навчальних закладах є вступ до них з тимчасово окупованих територій. Тільки у 2023 році кількість таких вступників складала 3 686 [4]. Для них діє особлива система вступу: не обов'язкове складання національного мультипредметного тесту, проте треба державну підсумкову атестацію (за відсутності документа про повну загальну середню освіту), вступ відбувається за онлайн-співбесідою [1]. Але треба враховувати, що велика кількість потенційних абітурієнтів можуть відмовитись від вступу до вищих навчальних закладів в Україні через елементарний страх за своє життя, оскільки тиск військових російської армії змушує наших громадян вступати до навчальних закладів країни-агресора.

Проаналізуємо, як вищим навчальним закладам в Україні все ж вдається ефективно працювати в часи війни. Перше, на що необхідно звернути увагу – досвід з часів пандемії Covid-19. Тоді всі освітні заклади перейшли на дистанційну форму навчання та відкрили для себе безліч зручних платформ. Викладачі змогли збудувати ефективну систему освіти, не дивлячись на відсутність спілкування в житті. Звісно, онлайн-навчання ніколи не замінить реального відвідування навчальних закладів, проте на початку повномасштабного вторгнення всі чітко розуміли як буде відбуватись навчання.

Зараз всі виші, що приймають студентів у своїх стінах, мають обладнанні укриття, в деяких ЗВО, там навіть відбувається навчання. Це великий крок, оскільки безпека та життя є найважливішими цінностями.

Також треба звернути увагу той момент, що відбулось спрощення вступних іспитів. Зовнішнє незалежне оцінювання замінили національним мультипредметним тестом. Якщо раніше з кожного предмету іспити складались в окремі дні та по три години, то зараз три години дається на усі три предмети, які складаються в один день [1] (дані за 2023 рік). Спростили й самі питання тестів та зменшили їх кількість. Іспити складаються на комп'ютерах, з усіма технічними проблемами допомагає інструктор. Це велика допомога, оскільки, більшість з цих вступників втратили усі матеріальні статки. Також спрощено вступ для абітурієнтів, які втратили на війні батьків. Це все вдалось організувати за допомогою квот [1].

Важливо зауважити, що і керівництво, і студенти розуміють потребу якісної освіти. Прагнення навчати та навчатись у аудиторіях є важливим поштовхом для розвитку освіти у час війни. Отже, Міністерство освіти і науки України спільно з керівництвом вищих начальних закладів спрощують програми вступу, працюють над розвитком дистанційної форми навчання та повноцінним відновленням аудиторного навчання задля спільної мети – випуску кваліфікованих спеціалістів, які будуть працювати на благо країни. Сфера освіти, науки та інновації – фундамент майбутнього України.

Список використаних джерел

1. Сайт Міністерства освіти та науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua> (дата звернення: 01.04.2024).
2. Сайт Kyiv School of Economics. URL: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/zagalna-suma-pryamih-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-cherez-viynu-syagaye-151-2-mlrd-otsinka-stanom-na-1-veresnya-2023-roku/> (дата звернення: 01.04.2024).
3. Дочірній сайт Міністерства освіти та науки України. URL: <https://saveschools.in.ua/en/> (дата звернення: 01.04.2024).

4. Журнал Forbes. URL: <https://forbes.ua/money/bizhentsi-doslidzhennya-04092023-15788> (дата звернення: 01.04.2024)

Nechytailo Y. O.,

1st-year master's student,

Faculty of Foreign Philology,

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

Scientific advisor: Chukhno O. A.,

PhD in Education,

Associate Professor at the Department of

General Linguistics and Romano-Germanic Philology,

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

CRITERIA FOR SELECTING AI TOOLS TO DEVELOP LISTENING SKILLS

As AI-powered technologies become increasingly prevalent, many teachers of English are actively exploring newly released AI tools [1]. They perceive opportunities in harnessing AI-driven functionalities, such as speech recognition, to provide support to students with disabilities, multilingual learners, and other individuals requiring enhanced adaptivity and personalized learning experiences through digital tools. Furthermore, teachers are delving into the realm of AI to streamline various aspects of their instructional processes, including lesson planning, content development, and material adaptation. This exploration reflects their recognition of AI's potential to augment teaching methodologies and cater to diverse learning needs more effectively.

Over the past few years, artificial intelligence (AI) has witnessed remarkable advancements, particularly in the domain of voice generation. AI-powered voice synthesis systems utilize sophisticated algorithms to produce natural-sounding human-like voiceovers. Having a digital voiceover assistant constantly at your disposal enables an individual to emulate a wide array of speech patterns and styles with ease. This evolution has ignited significant interest and debate regarding the merits and limitations

associated with this pioneering technology. The list of benefits of AI voices for education and teaching includes: enhanced accessibility, personalization, increased engagement, language learning support, variety and creativity, and efficiency [4].

With the never-ending sprouting of new AI tools, it is important for teachers to know the best criteria to look for when it comes to selecting AI tools [2]. The aim of this study is to outline the criteria for selecting AI tools for teaching listening at the lessons of English.

Table 1 presents the criteria which should be taken into account when improving students' listening comprehension skills.

Table 1

Criteria for selecting AI tools to develop listening skills

<p>Privacy Security</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Does this AI tool adhere to data protection regulations? • Does it employ robust encryption and storage methods to ensure data security?
<p>Usage</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Can you and your students use this AI tool easily? • Does the tool work on my and students' devices?
<p>Utility</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Does this AI tool help achieve learning goals and outcomes in developing listening skills? • Does this tool provide an opportunity to listen to native/native-like pronunciation? • Is this tool customizable and versatile enough to meet different classroom needs and curriculum requirements?
<p>Accessibility</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Is this an affordable tool? If the tool is free, are there any limitations? • Does the tool provide learners with options and choices that meet different preferences, needs and abilities? • Does the tool require Internet access? Can this tool be used offline (without internet) or with a slow internet connection?
<p>User</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Is this tool user-friendly and intuitive to use, requiring minimal

experience	technical expertise or training?
Evidence	<ul style="list-style-type: none"> • Is there research, case studies, or evidence supporting the effectiveness of this tool in developing listening skills?
Pedagogical alignment	<ul style="list-style-type: none"> • Does this tool align with your teaching philosophy, goals, and pedagogical approach? • Will it complement your teaching methods and enhance the learning experience for students?

By considering these criteria, the teacher can make informed decisions and select AI tools that align with his/her objectives in teaching listening. Some examples of AI tools which can be used for developing listening comprehension skills are presented in Table 2. They have been selected considering the aforementioned criteria.

Table 2

Benefits and Drawbacks of AI tools for teaching listening

AI tool	Pros	Cons
Synthesia	<ul style="list-style-type: none"> • Custom avatar to represent pupils • Creating dialogues to simulate realistic conversations • Hundreds of natural-sounding voices • Cloning your voice to create perfect digital twin • 120+ languages 	<ul style="list-style-type: none"> • No free version • Time-consuming • Demanding interface
Natural Reader	<ul style="list-style-type: none"> • 40+ languages • It is possible to change the speed of speech for different students • Generating preview and listen • Text is highlighted as it is read aloud • Saving converted text as MP3 	<ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation errors • Limited emotional range • Dependency on subscription models • Wide range of voices are affordable only in paid

	<ul style="list-style-type: none"> • Works across IOS, Android, and PC, offering flexibility for users • User-friendly interface 	version
Audio Anything	<ul style="list-style-type: none"> • 50+ languages • It is possible to upload file for generating audio • It is possible to enter text up to 50,000 characters long • Saving converted text as MP3 	<ul style="list-style-type: none"> • Wide range of voices are affordable only in paid version • Limited emotional range • Monotonous delivery
Free Read Text	<ul style="list-style-type: none"> • Free service • 120+ languages and dialects, and 16 voices • Copying and pasting content • Different speaking speeds and pitches for speakers • Generating preview and listen • Saving converted text as MP3 	<ul style="list-style-type: none"> • There is no user data store • Text length is limited to 5000 characters • Limited emotional range • Monotonous delivery
123APPS	<ul style="list-style-type: none"> • Free service • 60+ languages and different voices for every dialect • Different speaking speeds and pitches for speakers • User-friendly interface • It is possible to upload file for generating audio • Generating preview and listen • Saving converted text as MP3 	<ul style="list-style-type: none"> • Only ten audios a day • Text length is limited to 1000 characters • Limited emotional range • Monotonous delivery

In conclusion, when selecting AI tools for teaching listening skills, several factors must be carefully considered to ensure optimal effectiveness and student

engagement [3]. Firstly, it is essential to assess the specific needs of the students and the learning objectives to determine which features and functionalities are most relevant. Secondly, ease of use and accessibility are crucial considerations, especially in a school setting where teachers may have varying levels of technical expertise. Additionally, the emotional range and naturalness of the voice output play a significant role in maintaining student engagement and comprehension. While many AI tools offer a wide range of voices and languages, it is important to ensure that the selected tool provides sufficiently natural-sounding speech to enhance the listening experience. Furthermore, cost-effectiveness should be taken into account, particularly in educational settings where budget constraints may be a concern. Ultimately, the optimal choice of AI tools for teaching listening skills will depend on a careful balance of these factors, tailored to the specific needs and priorities of the students, teachers, and the educational institution.

References

1. Exploring the potential of artificial intelligence tools in educational measurement and assessment. URL: <https://www.ejmste.com/article/exploring-the-potential-of-artificial-intelligence-tools-in-educational-measurement-and-assessment-13428>
2. Felix J., Webb L. Use of artificial intelligence in education delivery and assessment. *The Parliamentary Office of Science and Technology*. 2024. 22 p.
3. Miguel A. Cardona, Roberto J. Rodríguez, Kristina Ishmael. Artificial Intelligence and the Future of Teaching and Learning. *Office of Educational Technology*. 2023. 71 p.
4. The A-Z Guide to AI in Education 2023. URL: <https://www.classpoint.io/>

Onopko A.V.,

1st -year student,

Faculty of Investigative and Detective Activities,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Misenyova V.V.,

PhD in Philology,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PROFESSIONAL BROADCASTING: PROSPECTS AND CHALLENGES

The advent of artificial intelligence (AI) has ushered in a new era of innovation and transformation across various sectors, and professional speech is no exception. As we delve into the exploration of AI's role in professional communication, we uncover a landscape filled with promising prospects and significant challenges. This abstract aims to provide a comprehensive analysis of how artificial intelligence is reshaping the way professionals communicate, present ideas, and engage with their audiences.

The integration of AI into professional speech marks a pivotal shift from traditional methods of communication to more dynamic, interactive, and personalized approaches. AI technologies, such as natural language processing (NLP), speech recognition, and machine learning algorithms, are at the forefront of this transformation, offering tools that can analyze, generate, and enhance speech in unprecedented ways. These advancements promise to elevate the quality of professional discourse, making it more accessible, engaging, and effective [1].

However, the journey towards fully realizing the potential of AI in professional speech is fraught with challenges. Ethical considerations, such as data privacy, security, and the potential for bias in AI-generated content, pose significant hurdles. Moreover, the reliance on AI tools raises questions about the authenticity of communication and the potential loss of personal touch in professional interactions.

As we navigate through this intricate landscape, it becomes clear that the use of

AI in professional speech is not just about adopting new technologies; it is about redefining the paradigms of communication. This abstract will explore the multifaceted implications of AI in professional speech, examining both the opportunities it presents and the obstacles that must be overcome. Through this investigation, we aim to shed light on the future of professional communication in an AI-driven world, outlining strategies to harness the benefits of AI while mitigating its challenges.

The relevance of researching the use of artificial intelligence in professional speech cannot be overstated in today's rapidly evolving digital landscape. As AI technologies become increasingly sophisticated, their potential to revolutionize the field of professional communication is immense, making this an imperative area of study. This research topic is particularly pertinent as it addresses the convergence of AI with critical aspects of professional interaction, including public speaking, presentations, negotiations, and everyday business communications [2].

In the professional sphere the ability to communicate effectively is paramount. AI offers tools that can enhance clarity, engagement, and personalization of speech, thereby potentially elevating the standards of professional communication. For instance, AI-powered speech recognition and generation can aid in creating more impactful presentations, while natural language processing can provide real-time language translation services, breaking down language barriers in international contexts.

The primary purpose of this paper is to investigate and elucidate the multifaceted impacts of artificial intelligence on professional speech, with an aim to identify how AI can be leveraged to enhance communication effectiveness while addressing the inherent challenges and ethical considerations. This research endeavors to bridge the gap between the rapidly advancing capabilities of AI technologies and their practical application in professional settings, offering a comprehensive understanding of the potentialities and limitations of AI in professional discourse [3].

At its core the research seeks to achieve several key objectives. Firstly, it aims to provide a detailed exploration of the current state and future prospects of AI technologies in professional communication, including natural language processing, speech recognition, and machine learning algorithms. By understanding the capabilities

and limitations of these technologies, the research can offer insights into how they can be effectively integrated into professional speech to improve clarity, engagement, and personalization. Secondly, the research intends to critically analyze the challenges and ethical dilemmas posed by the use of AI in professional settings. This includes examining issues related to data privacy, security, and the potential for AI-generated content to exhibit bias or reduce the authenticity of human interactions [3].

In the main part of this paper, we delve into the intricate dynamics of artificial intelligence (AI) within the realm of professional speech, exploring its transformative potential alongside the challenges that accompany its integration. The narrative unfolds by examining how AI technologies, notably natural language processing (NLP), speech recognition, and machine learning, have become pivotal in redefining professional communication paradigms.

At the forefront of this transformation is the enhancement of speech quality through AI. Sophisticated algorithms are capable of refining speech delivery, ensuring clarity, and adapting the tone to suit various professional contexts. This capability not only elevates the standard of communication but also democratizes professional discourse, making it accessible to a wider audience, including those with hearing or language comprehension impairments [1].

The personalization of speech content is another significant aspect brought forth by AI. By analyzing vast datasets, AI can tailor communication to resonate with specific audience segments, thereby increasing engagement and effectiveness. This adaptability extends to real-time language translation, breaking down global communication barriers and fostering a more inclusive professional environment. The ability to seamlessly translate and transcribe speech in multiple languages is a testament to AI's role in creating a more interconnected professional world.

However, the integration of AI in professional speech is not devoid of challenges. Ethical considerations loom large, particularly concerning data privacy and the potential for AI to inadvertently perpetuate biases. The research critically addresses these concerns, advocating for stringent ethical standards and transparent AI practices to safeguard user privacy and ensure fairness in AI-generated content.

Maintaining the human essence in professional communication is another pivotal theme. Despite AI's capabilities, the importance of human empathy, intuition, and emotional intelligence remains irreplaceable. The research posits that AI should be viewed as a tool to augment human communication, not replace it. This balance is crucial in preserving the authenticity and emotional depth that underpin effective professional interactions. [2]

Looking ahead, the research explores potential future advancements in AI that could further revolutionize professional speech. Innovations such as emotion detection and response generation, more advanced audience analytics, and the integration of virtual reality (VR) and augmented reality (AR) in presentations are discussed as frontiers that could redefine the landscape of professional communication.

The main part of this abstract navigates through the promising prospects of AI in enhancing and personalizing professional speech while critically examining the challenges and ethical considerations that need to be addressed. It underscores the necessity of a balanced approach that leverages AI's capabilities to augment human communication without compromising ethical standards or the human connection that lies at the heart of effective professional speech.

We encapsulate the critical insights derived from the exploration of artificial intelligence (AI) in professional speech, weaving together the prospects, challenges, and ethical considerations that define this dynamic interplay. The research has illuminated the transformative potential of AI in enhancing clarity, engagement, and accessibility in professional communication, underscoring its capability to tailor speech to diverse audiences through advanced algorithms and natural language processing techniques.

The ability of AI to break down language barriers and foster global connectivity has emerged as a significant boon, enhancing inclusivity and democratizing access to professional discourse. However, this technological advancement does not come without its set of challenges. The ethical dilemmas surrounding data privacy, consent, and the potential for algorithmic bias have been critically examined, highlighting the imperative for stringent ethical guidelines and transparent practices in the deployment of AI in professional settings [4].

A recurring theme throughout this research has been the irreplaceable value of the human element in communication. Despite AI's remarkable capabilities, the essence of human empathy, intuition, and emotional intelligence remains paramount. The findings advocate for a synergistic approach where AI serves as an augmentative tool rather than a replacement, ensuring that the authenticity and emotional depth of professional speech are preserved.

Looking forward, the research suggests a continued trajectory of innovation in AI that could further enrich professional communication. Emerging technologies such as emotion detection, more nuanced audience engagement analytics, and the integration of immersive realities like virtual and augmented reality in presentations hold promise for the future of professional speech. However, these advancements underscore the necessity for ongoing vigilance in addressing ethical concerns and maintaining the balance between technological innovation and the intrinsic human qualities that define effective communication [2].

In conclusion, this abstract presents a nuanced perspective on the use of AI in professional speech, balancing the optimism for technological advancements with a critical eye on the challenges and ethical considerations that accompany such integration. The overarching narrative advocates for a future where AI and human communication coalesce in harmony, leveraging the best of both worlds to foster more effective, inclusive, and authentic professional discourse.

References

1. Al Adwan M. N., Mahmoud M. A. A., Abdallah R., Abokhoza R., Taha S. The Impact of Artificial Intelligence Applications on Media Industries: A Prospective Study. *Journal of Namibian Studies: History Politics Culture*. 2023. № 33. P. 721-734.
2. Ibrahim H. I., Al-Hiti, H. Y. H. (2023). Challenges of Employing Artificial Intelligence Technologies in Iraqi Media Institutions (A Field Study). *Migration Letters*. 2023. 20 (S2). P. 144-164.
3. Nam K., Dutt C. S., Chathoth P., Daghfous A., Khan M. S. The adoption of artificial intelligence and robotics in the hotel industry: prospects and challenges. *Electronic Markets*. 2021. № 31. P. 553-574.

4. Jin X., Liu C., Xu T., Su L., Zhang X. Artificial intelligence biosensors: Challenges and prospects. *Biosensors and Bioelectronics*. 2020. 165 p.

Павленко Н. В.,

студент I курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ

У сучасному світі важливість розуміння англомовних юридичних текстів не може бути недооцінена. Англійська мова домінує у міжнародному праві, корпоративному законодавстві, і міжнародній комерції, роблячи її невід'ємною частиною юридичної практики в багатьох країнах. Це домінування зумовлює необхідність глибокого розуміння лексико-граматичних особливостей англомовних юридичних текстів, як для носіїв мови, так і для тих, хто вивчає англійську як другу мову.

Складність юридичних документів давно ускладнювала їх розуміння непрофесіоналам. Це суттєва прогалина, враховуючи глибокий вплив законів на права та обов'язки людей. Дослідження показують, що читабельність текстів змінюється залежно від контексту, підкреслюючи необхідність вивчення лінгвістичних особливостей права, щоб зробити його більш доступним [1].

Історія розвитку лексико-граматичних особливостей юридичних текстів англійською мовою відображає складний шлях розвитку юридичної мови, який змінювався під впливом соціальних, політичних і культурних змін. Від середньовічних латинських статутів до сучасних стандартизованих документів,

юридична англійська мова зазнала ряд метаморфоз, кожна з яких залишила свій відбиток на граматиці та лексиці.

Значний внесок в англійську юридичну мову зробив Вільям Шекспір. Серед численних лексико-граматичних особливостей, введених Шекспіром в юридичні тексти англійською мовою, можна виділити термінологічну насиченість і структурну складність. За допомогою різноманітних стилістичних засобів він надавав юридичній мові особливої виразності й емоційності, роблячи її доступнішою для широкого кола читачів. Слова, які додав Шекспір у юридичну термінологію: *assassination* – вбивство, *compromise* – компроміс, *negotiate* – вести перемовини.

У сучасній правовій системі англійські юридичні тексти відіграють ключову роль у створенні та тлумаченні правових норм і положень. Специфічні лексичні та граматичні властивості цих текстів важливі для забезпечення точності, зрозумілості та прозорості юридичних документів. Важливими аспектами при використанні лексико-граматичних ознак є специфічна термінологія, складна синтаксична структура та формалізм подання. Граматична складова англійських юридичних текстів має рису використання довгих і складних речень.

Наприклад: *In the event any provision of this agreement is determined to be invalid or unenforceable, such provision shall nonetheless be enforced to the fullest extent permitted by applicable law, and such determination shall not affect the validity and enforceability of any other remaining provisions. Furthermore, if any provision of this agreement is held by a court of competent jurisdiction to be invalid or unenforceable, the parties agree that the court should endeavor to give effect to the parties' intentions as reflected in the provision, and the other provisions of this agreement shall remain in full force and effect.*

У юридичних текстах часто вживається пасивний стан, що мінімізує семантичний агент, який виражається факультативним реченням (тобто прийменниковим словосполученням із *by*) або, частіше, зовсім відсутнім у фразі. Відсутність вираження актора в пасивних конструкціях не тільки робить юридичні тексти більш безособовими, але й більш загальними та універсальними.

Наприклад: *The contract will be executed by both parties before the agreed deadline.* У цьому реченні пасивний стан використовується для зосередження уваги на самому дії (*to be executed*) без вказівки конкретних суб'єктів, що здійснюють цю дію.

Незвичайне використання слів є характерною ознакою юридичних текстів. Використання слів *the same, such* в англійських юридичних текстах відрізняється від їх використання простою англійською мовою. Дуже часто вони використовуються, щоб уникнути повторів і створити зв'язок між різними частинами тексту. Наприклад: *The tenant will pay all the taxes regularly levied and assessed against Premises and keep the same in repair.*

Однією з особливостей англомовних юридичних текстів є номіналізація, як прийом в юридичній англійській мові, що полягає у перетворенні дієслів на іменники. Наприклад: *provision* замість *provide*, *to be in opposition* замість *to oppose*.

Лексичною особливістю англомовних юридичних текстів є широке використання латинізмів. Латинізми – це характерна риса англійської юридичної мови. Їхнє використання пояснюється досвідом використання латинської мови, як основної в освіті, праві та літературі, як приклад латинізмів можна зазначити наступні вирази: *Bona fide* (добросовісний), *Res judicata* (незмінність рішення), *Alibi* (в іншому місці).

З цього виходе, що юридичні тексти – це тексти, що пов'язані спільною метою спілкування та типовими ситуаціями вживання, відображають специфічний прагматичний інститут і мають спільні мовні та стилістичні особливості. До функцій правових текстів входять приписи, заборони, санкції, рекомендації, а також опис реального світу та поведінки людини. Різні типи правових текстів класифікуються на жанри за різними критеріями, що сприяє загальному розумінню та побудові правового дискурсу.

Отже, лексико-граматичні особливості англійських правових текстів відіграють центральну роль у юридичній комунікації та практиці. Ці тексти характеризуються специфічною термінологією, складністю синтаксису та

високим ступенем формалізму. Вони забезпечують точність і ясність юридичних документів, але також можуть становити проблему з точки зору розуміння та доступності правової інформації для неспеціалістів.

Список використаних джерел

1. Biber Douglas, Susan Conrad. Register, Genre, and Style. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.

Петрова А. О.,

студентка I курсу

факультету слідчої та детективної діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

МОВЛЕННЄВА ПОВЕДІНКА УКРАЇНЦІВ ТА АНГЛІЙЦІВ В АСПЕКТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Вивчаючи іноземну мову, людина, засвоюючи слово, намагається співвіднести його з тією картиною світу, яка вибудувалася в її свідомості. Вивчення мови дозволяє включити в свідомість людини поняття з іншої культури, перебудувати мислення, власну, звичну картину світу за іншим взірцем, долучитися до іншої картини світу. Проте людині не так легко поєднати власну, звичну картину світу з образом світу в іншій культурі, що може привести до роздвоєння особистості. Мова формує її носія як особистість, що належить до певної соціокультурної спільноти, яка має своє культурне бачення світу, свої цінності, норми моралі. Засвоюючи мову та культуру іншого народу, людина вибудовує поведінку, відношення до інших людей відповідно до звичаїв і традицій цього народу [1].

Міжкультурні комунікації пов'язані з низкою труднощів, які їх

ускладнюють, роблять більш вимогливими і специфічними у порівнянні з внутрішньокультурним спілкуванням. Основна проблема зумовлена використанням вербальних і невербальних засобів спілкування. Вербальні засоби включають в себе знання рідної і іноземної мов, засвоєння унікального набору фонем, морфем, лексики, синтаксису і граматики, семантики і прагматики. Вербальна мова, яка містить ці компоненти, – це смислова система, яка уможлиблює обмін ідеями, думками і почуттями. Невербальні засоби включають поведінкові і паралінгвістичні особливості. У процесі міжкультурної комунікації людина часто не в змозі повністю засвоїти специфіку чужої мови, адекватно розуміти не лише слова, а й невербальну поведінку, що супроводжується жестами, мімікою, паралінгвістикою. Дослідження білінгвізму довели тісний зв'язок між культурою і мовою: носії кількох мов включають у своїй свідомості специфічну мовну (вербальну і невербальну) культурну систему, коли розмовляють певною мовою [2].

Українська мова грає важливу роль у міжкультурній комунікації, особливо коли ми взаємодіємо з людьми з різних культурних та мовних середовищ. Аспекти, які варто враховувати: знання української мови допомагає розуміти культурні особливості та контексти, які впливають на спілкування з українцями, дозволяє виразити повагу до культури та традицій іншого народу, використовуючи відповідні вирази та форми ввічливості, володіння українською мовою полегшує спілкування з українцями та сприяє побудові довірчих стосунків, чим більше ви розумієте українську мову, тим менше шансів на виникнення недорозуміння у комунікації.

Англійська мова – найвідоміша з міжнародних мов. Тому все більше використовується в міжнародних комунікаціях, вона широко викладається в країнах, де англійська мова не є офіційною, Саме англійська мова є одним з найважливіших засобів міжнародної комунікації.

Досконале володіння англійською мовою відкриває безліч можливостей та переваг не лише у сфері бізнесу, але й насамперед вільного спілкування. Розглянемо найпростіші приклади життя. Знання англійської це:

1. Чудова можливість подорожувати (можливість вільно та комфортно почувати себе в іноземному середовищі, легко спілкуватися з людьми).
2. Необхідний засіб для елементарної комунікації за кордоном (виклик таксі, аварійної допомоги, вільне пересування по місту тощо).
3. Можливість пізнання історії та культурної спадщини інших країн, зокрема, традицій, архітектури та мистецтва, народних звичаїв.
4. Шанс знайти нових знайомих та чудово провести свій час за кордоном, розширити кругозір, відпочити.
5. Налагодження міжнародної співпраці та ділових контактів, інтенсивної повноцінної професійної діяльності у різних сферах в тісному контакті із зарубіжними партнерами, сприяння міжнародної інтеграції.
6. Перспектива навчатись за кордоном, отримати професійну кваліфікацію, певні навички у своїй професії, здобути нові знання та обмінятись досвідом [3].

Людина вивчає іноземну мову для того, щоб бути здатною спілкуватися нею, проте спілкування можливе лише на основі спільного коду. Щоб ним користуватися, необхідно знати конотативні значення іншомовних слів і вибирати правильні еквіваленти в обох мовах, в іншому разі – код не буде збігатися. Лінгвістичний аспект міжкультурної комунікації, а саме лексична його складова – це фундамент для перекладацьких інтерпретацій. Недосвідчений учасник міжмовного діалогу буде швидше шукати «еквіваленти» у словнику та вставляти в лексичні або синтаксичні структури рідної мови, замість того, щоб користуватися вже наявними словосполученнями іноземної. Мовний аспект міжкультурної комунікації повинен зосереджуватися не на пошуку «еквівалентів», наявність яких не видається корисною, а на вивченні екстралінгвістичних розбіжностей, тобто на тому, що концепти у двох різних мовах можуть відрізнятися.

Мовна поведінка людей з різних культур може суттєво відрізнятися, що може призвести до непорозумінь та труднощів у спілкуванні. Ось деякі з ключових відмінностей у мовній поведінці українців та англійців, які слід враховувати при міжкультурній комунікації:

- *Прямолінійність*: українці, як правило, більш прямі та відверті у своїй комунікації, ніж англійці. Вони можуть не використовувати евфемізмів або натяків, і можуть прямо висловлювати свою думку, навіть якщо вона є негативною.
- *Ввічливість*: українці дуже цінують ввічливість і часто використовують ввічливі слова та фрази, такі як «будь ласка» та «дякую».
- *Гумор*: український гумор може бути більш саркастичним та іронічним, ніж англійський.
- *Дистанція*: Українці, як правило, тримають більшу особисту дистанцію, ніж англійці.
- *Контакт очей*: Українці цінують прямий контакт очей під час спілкування.
- *Мова тіла*: Українці можуть використовувати більше жестів та міміки під час спілкування, ніж англійці [4].

Мовленнєва поведінка українців та англійців в контексті міжкультурної комунікації відображає глибокі культурні відмінності, які можуть впливати на спосіб сприйняття і розуміння один одного. Основні аспекти цієї поведінки включають стиль висловлювання, формальність звернень, емоційність та уважність до контексту.

Українська мовленнєва поведінка часто характеризується емоційністю, відкритістю у вираженні почуттів та звертанням до формальних титулів у спілкуванні. Велика увага приділяється також гостинності та вияву поваги до співрозмовника через невербальні засоби відмінності.

Натомість, англійська мовленнєва поведінка відзначається прямим і конкретним способом висловлювання, меншою формальністю у зверненнях і більшою увагою до фактів і доказів у комунікації. Розуміння цих відмінностей допомагає покращити міжкультурне спілкування, адаптувати свій стиль комунікації до культурного контексту та забезпечити ефективніше сприйняття повідомлень. Важливо бути відкритим до іншого підходу і шукати спільні точки зв'язку, щоб побудувати взаєморозуміння та продуктивні взаємини.

Список використаних джерел

1. Ороховська Л. А. Проблеми міжкультурної комунікації у сучасному світі [Електронний ресурс]. Код доступу: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/18817> (дата звернення: 15.04.2024).
2. Нечипоренко В. Проблеми міжкультурної комунікації і адаптації українців у Великій Британії. *Věda a perspektivy*. 2023. № 7(26).
3. Друзь М. С. Англійська мова як мова міжнародної комунікації. *Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу в стратегії розвитку*. Ч 2. 2022.
4. Лебедева Л. Е. Міжкультурна комунікація: лінгвістичний аспект. *Філологічні студії: Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 2013. Т. 9, № 1. С. 246–252.

Pidgorodetska V.P.,

1st-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Zaitseva M.O.,

Associate Professor at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

THE IMPORTANCE OF THE ENGLISH LANGUAGE FOR LAWYERS

Undoubtedly, it is very important to speak English nowadays. It concerns not only lawyers, but also everyone who wants to get better career prospects. The English language has significant importance for lawyers across the globe.

The purpose of this topic is to study and clarify the importance of English for professional success and effective practice in the legal field, especially in terms of international communication, access to legal resources, participation in international legal processes, and career development in a global legal environment.

To begin with, English is considered as the language of international communication. Many documents, agreements and conventions are written in or

translated into English. Lawyers are expected to communicate effectively with colleagues and clients around the world. In previous legal documents, there were few concessions for the reader's convenience as far as visual arrangement was concerned. Their content was usually a solid mass of text, it consisted of very long sentences [1].

Also, knowledge of the English language gives new opportunities. The world is changing and every day there are new needs for communication not only with Ukrainian-speaking clients, but also with citizens of other countries. Positions involving international transactions, arbitration, and working with multinational legal teams often require fluency in English. A lot of famous experts, consultants and lawyers work or communicate in English. So, it is necessary to understand other people's ideas and convey own messages.

Moreover, it will open up new opportunities in your professional activity. It is no secret that in modern society, people who speak English are highly valued. It is the main language of tourism and travel, so knowing it makes it easier to communicate with locals and receive services in different countries. Knowing this language will help in business trips to agree on new plans and cooperations, so do not underestimate the different pathways which can open up! Furthermore, it makes someone sound more professional. If you are working in the legal industry and want to take your work to an international level, mastering the vocabulary of legal English will help you manage it in simple and essential ways. Now that you have the key elements in place to successfully argue your case in court, all you need to do is work on your marketing. Doing so will open many doors and provide you with thousands of golden job opportunities. Without a doubt, the number of people who use English for communication is constantly expanding in all countries in all three circles. At the expense of the outer circle countries (mostly former British colonies, where English is traditionally used in certain spheres of government, law, education, etc.) and the countries of the expanding circle, where English is taught as a foreign language [2].

All in all, in today's world, the importance of the English language for lawyers is extremely valuable. It is not only a tool of international communication, but also a key to possible access to various legal resources, international standards of law for the

development of a professional career. In general, the English language is important for lawyers, because it opens the door to international opportunities, resources and knowledge that help to expand legal practice and increase its effectiveness, and remember: «As many languages you know, as many times you are a human being».

References

1. Дмитрасевич Р. Problems of legal English comprehension. *Наукові записки. Випуск 89 (5). Серія: Філологічні науки (мовознавство): У 5 ч.* Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2010. С. 121-125.
2. Alexeyev N. E., Alexeyeva L. I., Synyova T. V. Euro-English: peculiarities of evolution. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія.* 2018. № 33, Том 2. С. 162-165.

Poberezhnyk S. I.,

*Offiziersanwärter des vierten Semesters
der Fakultät für Geisteswissenschaften*

der Nationalakademie der Nationalgarde der Ukraine

Wissenschaftliche Beraterin: Spilnyk T. M.,

Kandidat der philologischen Wissenschaften, Dozentin,

Dozentin des Lehrstuhls für Philologie,

Übersetzung und strategische Kommunikation

der Nationalakademie der Nationalgarde der Ukraine

DIE OFFIZIELLE WEBSITE DES VERTEIDIGUNGSMINISTERIUMS DER UKRAINE IN ENGLISCH-UKRAINISCHER ÜBERSETZUNG

Die gesellschaftlichen Prozesse, insbesondere die Ausweitung der internationalen Kontakte, stellen eine Reihe von Aufgaben auf die Tagesordnung, die dringend gelöst werden müssen. Häufig trägt die Internetkommunikation dazu bei, dass diese Probleme schneller gelöst werden können. Die Übersetzung spielt eine wichtige Rolle bei der

Kommunikation im interkulturellen Raum, und die Qualität der Übersetzung ist entscheidend für den Erfolg bestimmter Aufgaben.

Heutzutage verfügen fast alle staatlichen Stellen nicht nur in unserem Land, sondern auch weltweit über offizielle Websites. Um ihr Zielpublikum zu erweitern, bieten Institutionen und Organisationen neben der Version in ihrer Muttersprache auch eine Version ihrer offiziellen Website in einer anderen Sprache an, manchmal sogar in mehreren Sprachen.

Die Untersuchung der Besonderheiten der Übersetzung offizieller Websites von Organisationen und Institutionen hat die Aufmerksamkeit von Wissenschaftlern immer wieder auf sich gezogen. Die offizielle Website des ukrainischen Verteidigungsministeriums und ihre englischsprachige Version waren jedoch bisher nicht Gegenstand besonderer Aufmerksamkeit der Wissenschaftler. Gleichzeitig erscheint es angebracht, die Besonderheiten und Schwierigkeiten bei der Übersetzung der untersuchten Website ins Englische zu ermitteln. Dies ist vor allem darauf zurückzuführen, dass die offizielle Website heute zum Image der jeweiligen Organisation gehört. Deshalb ist es wichtig, dass die übersetzte Version der Website für einen englischsprachigen Benutzer angepasst ist. All dies bestimmt die Relevanz des Themas.

Ziel der Studie ist es, die Besonderheiten der Übersetzung der offiziellen Website des Verteidigungsministeriums der Ukraine ins Englische zu ermitteln.

Eine Untersuchung des Inhalts der offiziellen Website des ukrainischen Verteidigungsministeriums und ihrer englischen Version zeigt, dass die englische Version in gewissem Maße vom Original abweicht. Die englische Version hat eine etwas andere Struktur, und der Inhalt ist im Vergleich zur ukrainischen Version deutlich reduziert.

Je nach Übereinstimmung zwischen der ukrainischen und der englischen Version können die Abschnitte in folgende Gruppen eingeteilt werden:

- Abschnitte, die in zwei Versionen – der ukrainischen und der englischen – vorhanden sind;
- Abschnitte, die in der englischen Version separat vorhanden sind, aber auf der

Originalseite Teil von umfassenderen Abschnitten sind;

- Abschnitte, die nur im Original vorhanden sind.

Im Hinblick auf die Vollständigkeit und Konsistenz der Übersetzung derjenigen Elemente der Website, die eine englische Entsprechung haben, können diese Elemente in drei Gruppen unterteilt werden.

Die erste Gruppe besteht aus Überschriften, deren Übersetzung vollständig und semantisch äquivalent ist, d.h. der Originaltext wird in der Übersetzung vollständig wiedergegeben, ohne dass wesentliche Änderungen vorgenommen werden. Die Wiedergabe der Informationen im Englischen ist vollständig und semantisch äquivalent, trotz der notwendigen Übersetzungstransformationen. Allerdings wurden die Bezeichnungen von Positionen und Dienstgraden durch Kalzifikation übersetzt, die die ukrainische Beamten- und Militärhierarchie widerspiegelt. Bei den Eigennamen wurde zum einen die Transliteration verwendet, um die korrekte Aussprache der ukrainischen Namen zu gewährleisten, und zum anderen wurden nur Vor- und Nachnamen übersetzt, da patronymische Namen in der englischen Kulturtradition nicht vorkommen und von einem englischsprachigen Besucher der Website nicht wahrgenommen werden würden.

Die zweite Gruppe umfasst Abschnitte, deren Übersetzung unvollständig ist. Die Grundlage dieser Übersetzung ist die Darstellung der wichtigsten Informationen, die notwendig sind, um einen bestimmten Aspekt der Tätigkeit des Verteidigungsministeriums der Ukraine darzustellen. Einige Informationen werden in solchen Übersetzungen ausgelassen. In der Regel handelt es sich dabei um rein ukrainische Informationen, die für einen ausländischen Internetnutzer nicht von Interesse sind.

Zu der dritten Gruppe gehören Abschnitte, bei denen die englischsprachige Version keine Übersetzung der Originalversion ist, sondern ein englischsprachiger Text desselben Themas, aber mit einem anderen Inhalt, d.h. man kann sagen, dass eine annähernd adäquate Ersetzung von Informationen vorliegt. In diesem Fall zielt die Ersetzung von Informationen nicht darauf ab, den Sachverhalt zu verfälschen oder wahre Informationen durch falsche Informationen zu ersetzen. In der Regel wird eine solche Ersetzung mit dem Ziel vorgenommen, den englischsprachigen Internetnutzer

mit Hilfe der ihm möglicherweise vertrauten Realitäten und Fakten in die Situation einzuführen.

Im Allgemeinen zeigt die Analyse der englischsprachigen Version der offiziellen Website des ukrainischen Verteidigungsministeriums, dass die meisten Abschnitte teilweise übersetzt sind, seltener gibt es eine vollständige Übersetzung, und in einigen Fällen werden Informationen vollständig durch andere, angemessene Informationen ersetzt.

Die Untersuchung der Besonderheiten der Übersetzung und kulturellen Anpassung von offiziellen militärischen Websites deutschsprachiger Länder an das englischsprachige Zielpublikum könnte eine Forschungsperspektive darstellen.

Полосенко Д. О.,

студентка III курсу

факультету адвокатури

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Бесараб Т. П.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

старша викладачка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

У часи глобалізації, коли різні культури переплітаються, зростає значення міжнаціональної та міжкультурної комунікації. Сучасні суспільно-політичні умови роблять актуальною проблему толерантної комунікації між представниками різних культур, яка можлива лише за умови повного взаєморозуміння. Людство усвідомило, що лише шляхом пошуку консенсусу можна вирішити глобальні проблеми та захистити себе від самознищення.

Вивчення іноземних мов нерозривно пов'язане з міжкультурною комунікацією. Кожен урок стає мостом між різними культурами, адже слова та фрази не лише описують світ, але й несуть в собі уявлення про нього, характерні

для певної нації. Опановуючи мову, ми не лише розширюємо словниковий запас, але й занурюємося в унікальний культурний контекст, знайомимося з менталітетом та цінностями інших народів. Це робить вивчення мов не лише корисним, але й захоплюючим, адже відкриває двері до нового світу розуміння та спілкування.

Міжкультурна комунікація («cross-cultural communication») – це динамічний процес взаємозв'язку та взаємодії людей з різних культур. Уперше цей термін з'явився у 1954 році у роботі Д. Трагера та Е. Хола «Культура як комунікація: модель та аналіз» («Culture as Communication: A Model and Analysis»). Автори визначали її як прагнення людини до кращої адаптації до світу, що постійно змінюється, через взаєморозуміння та взаємодію з представниками інших культур [1, с. 148]. Найвищим рівнем міжкультурної комунікації є інтеграція – коли людина пізнає та приймає іншу культуру, не втрачаючи зв'язку з власною. Мова відіграє ключову роль у досягненні взаєморозуміння в спілкуванні з представниками інших культур.

Комунікативна компетентність – це не просто знання мови, а й вміння використовувати її в різних ситуаціях спілкування з урахуванням культурних особливостей. Це динамічний набір мовленнєвих вмінь та навичок, що постійно розвиваються в процесі соціалізації. Зокрема, у праці «Handbook of Communicative Competence» («Довідник з комунікативної компетентності») зазначається, що від комунікативної компетентності великою мірою залежить здатність людини досягти своїх цілей у соціальному житті [2, с. 241].

У ході соціалізації особистість не лише засвоює норми, традиції та цінності, що склалися протягом етнічного розвитку в певному соціокультурному середовищі. Вона також виробляє вміння та навички, формує соціальні установки, які відповідають її соціальним ролям. Це двосторонній процес: з одного боку, людина адаптується до суспільства, з іншого – суспільство формує особистість.

Вивчаючи іноземну мову з культурологічним спрямуванням, ми не просто занурюємося в мову, а й досліджуємо «мікросередовище» культури носіїв мови. Це значить знайомитися з фоновими знаннями, особливостями життя,

національними традиціями та порівнювати їх зі своїм досвідом. Щоб досягти цього, використовується лінгвокраїнознавчий підхід, який поєднує вивчення мови з вивченням культури. Важливо розуміти не лише значення слів і фраз, але й їх національно-культурні особливості та роль у спілкуванні. Ознайомлення з краєзнавчим матеріалом про свою країну та країну, мова якої вивчається, також допомагає краще зрозуміти культуру та контекст мови.

Варто зазначити, що поняття «міжкультурне навчання» надала також Європейська Федерація Інтеркультурного навчання як «нову навчальну ситуацію, під час якої студентів допомагають побачити відмінності та усвідомити їх не просто як перешкоди та відхилення від установлених норм; ситуації, в якій кожна культура пояснюється в контексті іншої у процесі самопізнання та розуміння під час їх взаємодії. Такий процес повинен втягувати студентів і розумово, і емоційно» [3, с. 64].

Міжкультурний підхід до вивчення іноземних мов не лише сприяє розумінню різних культур, але й формує міжкультурну компетенцію. Це ключ до безперешкодної вербальної та невербальної комунікації людей з різних країн. Викладач іноземної мови, розуміючи цю важливість, організовує навчальний процес як діалог культур: країни, мова якої вивчається, та рідної країни студента.

Цей підхід висуває нові вимоги до викладача, бо він стає не просто транслятором мови, а й носієм і провідником культурних цінностей. Його завдання – залучити студентів до світової культури, сформувати у них моральні та естетичні цінності, а також допомогти їм адаптуватися до мінливого світу, де знання іноземної мови та міжкультурна компетенція стають все більш важливими.

Існують певні методи вивчення мови з урахуванням загальнолюдських цінностей та суспільних, особистих інтересів:

- наголос на автентичності – використання реальних матеріалів з країни мови для глибшого та більш точного розуміння культури;
- інтеграція різних форм мистецтва – залучення живопису, музики, літератури, театру для всебічного ознайомлення з культурним багатством;
- практичний аспект – використання мови в контексті реальних життєвих

ситуацій, що робить навчання більш цікавим та корисним.

Цей підхід зробить вивчення мови не лише корисним, але й захоплюючим, емоційним та практичним.

Отже, міжкультурне навчання – це не просто вивчення іншої культури, а й особистий розвиток, що веде до формування міжкультурної компетенції. Цей процес ґрунтується на продуктивній взаємодії з іншою культурою та усвідомленні власної, а також на дослідженні нових шляхів співіснування та співпраці з представниками інших культур. Також, це двобічний процес, який потребує пізнання як чужого, так і свого. Він допомагає відчутти та усвідомити чужу культурну ідентичність, а також краще зрозуміти свою.

Список використаних джерел

1. Trager G., Hall E. Culture as communication: A model and analysis. New York, Explorations. *Studies in Culture and Communication*. 1954. № 3. P. 137-149.
2. Rickheit G., Srohner H. Handbook of Communicative Competence. Gottingen: Hubert & Co. 2008. 561 h.
3. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання: Пер.с англ. К.: Вид-во «Ленвіт», 2003. 273 с.

Postevka M. K.,

3rd -year student,

Faculty of Economics and Management,

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Scientific adviser: Lukianova H. V.,

PhD in Philology, Associate Professor,

Department of Foreign Philology and Translation,

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

PECULIARITIES OF USE OF ABBREVIATIONS AND ACRONYMS IN SOCIAL AND POLITICAL TEXTS

Modern society is characterized by rapid social and political transformations. This

leads to significant changes not only in society, but also in language system, since the expansion of human cognitive activity entails the need to create new language units. As language functions as a sign system, most new lexical formations may be too extensive and bulky in use. Therefore abbreviation shortens newly made language units, preserving the meaning of full construction. So abbreviations and acronyms arise as a result of abbreviation process, they are different in form, meaning and scope of use. For example, names of political parties (*Social-National Party of Ukraine (SNPU) – Соціал-національна партія України*), names of public organizations, associations (*United Nations (UN) – Організація об'єднаних націй (ООН)*), institutions, etc.

The purpose of our research is to identify peculiarities of functioning of abbreviations and acronyms in the socio-political sphere of use.

Abbreviations used in the translator's work can be divided into several categories. First of all, these are generalized (that is, generally accepted, fixed in dictionaries) acronyms and abbreviations. Such abbreviations are words made up of the initial letters of phrases used to denote a certain concept. The difference between an acronym and an abbreviation is that the former is read as a word according to the reading rules of a given language, and the latter as a combination of letters. For example, Ukrainian НАТО and English NATO are acronyms, and Ukrainian СНД and English CIS are abbreviations. A qualified translator must know as many such abbreviations as possible in the field of professional activity in which he/she specializes, and also be able to decipher and translate such language units in full and in abbreviated form. Social and political topics are characterized by a large number of abbreviations, which are usually used to refer to various organizations, institutions, positions, etc. [3].

In fact, the phenomenon of creating abbreviations is not new, it is almost as old as writing, because people have always tried to use economic ways of communication. A significant development of abbreviation took place at the beginning of the 20th century, in particular in the 40s and 60s, when the tendency to shorten words grew significantly. Nowadays, there is a trend of growth of this phenomenon in all registers of language [1].

The problem with some abbreviations/acronyms is that they can have multiple

meanings, which can either be synonymous or have completely different meanings. For example, *CAP – Civil Air Patrol, CAP – captain, capsule*. In order to avoid this problem, translators should focus their attention on the context (if it is possible, ask a clarifying question).

Many scientists contributed to the problem of acronyms and abbreviations: Vasylenko D.V., Kosareva O.H., Shyshko A.V. and others. Their works made a significant contribution to the expansion and clarification of the issues of abbreviation, its function and use.

Socio-political discourse is an area with the specific lexical composition which allows the emergence of more and more abbreviations and acronyms. Having analyzed the texts of socio-political discourse we can highlight a thematic classification of abbreviations.

1. **Names of political parties.** An example of such thematic groups of abbreviations can be *LBR (American Labor Party), NDP (New Democratic Party), ADP (Alliance for Democracy and Progress), RDC (Central African Democratic Rally), PLD (Liberal Democratic Party), CCP (Chinese Communist Party), EFD (Europe of Freedom and Democracy Group), ECR (European Conservatives and Reformists Group), EFA (Group of Greens/European Free Alliance or Greens) and others*.

2. **Political life.** A group that unites a large number of different types of abbreviations related to the political life and its features. For example, *politicle (policy and tickle), polticionaire (politician and millionaire), etc.*

3. **Economic life.** Thematic group, which unites concepts and phenomena related to finance and economy. These are such abbreviations as, *Arab Fund for Economic and Social Development (AFESD), Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC), Bureau of Economic Analysis (BEA), National Economic Commission (NEC), Association for Economic and Development Studies on Bangladesh (AEDSB) and others*.

4. **Social life.** A thematic group that connects a large number of different types of abbreviations denoting various phenomena and concepts related to everyday life, civic phenomena and social problems, ways to overcome them, etc. For example, *fed – federal, eco – ecological, dept – department, PTE – Part Time Employee, RFD –*

Request for Discussion.

5. Names of institutions and organizations. A group of abbreviations and acronyms that unites abbreviations that include the names of public and other organizations, agencies, associations, boards, committees, etc. This group includes such abbreviations as *Commonwealth of Independent States (CIS)*, *North Atlantic Treaty Organization (NATO)*, *United Nations Organization (UN)*, *Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE)*, *The Organization of the Petroleum Exporting Countries (OPEC)* and others.

6. Positions, ranks and titles. A group that combines abbreviations denoting various positions, awards, titles, etc. For example, *Лейтенант-полковник – Lieutenant Colonel (Lt Col)*.

Summing up, we can say that acronyms and abbreviations play a significant role in the translator's work, helping to shorten certain expressions. Abbreviations are combined into six thematic groups according to their specificity and scope of use. In most cases, English-language abbreviations are linguistically and culturally marked and carry certain information about specific phenomena and concepts that they denote. This meaning, however, is sometimes lost in the process of borrowing abbreviations into the Ukrainian language.

References

1. Василенко Д. В. Скорочення як спосіб словотворення в системі англомовної військової лексики. Науковий вісник Волинського держ. ун-ту: Зб. наук. ст. Філологічні науки. Луцьк: ЛДУ, 2007. 258 с.
2. Ребрій О. В. Перекладацький скоропис: Посібник для навчання усного послідовного перекладу з англійської мови / Під ред. д.п.н. Л.М.Черноватого та д.ф.н. В.І.Карабана. Вінниця: Поділля, 2002. 112 с.
3. Шишко А. В., Луканська Г. А. Особливості функціонування абревіатур та скорочень у сучасному англомовному суспільно-політичному дискурсі: лінгвокультурологічний аспект. *Науковий вісник ХДУ*. № 1. 2018. с. 105-110.

Saiko I. O.,

2nd-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Malieieva T. Y.,

Lecturer at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

FEATURES OF INTERCULTURAL COMMUNICATION

Intercultural communication has always been and remains an important prerequisite for human existence, as it is thanks to it that people are able to expand their circle of connections and interests. The purpose of this paper is to study the impact of cultural differences on the communication process, typical problems and barriers of intercultural communication, and finally, methods of its effectiveness in society.

It is worth starting with what intercultural communication is. In general, the term «communication» is characterized as communication through verbal and non-verbal means for the purpose of transmitting or receiving information. The definition of «international communication» is similar, but it is broader in meaning, as it also includes communication between people belonging to different national, linguistic, and cultural communities.

The famous Dutch sociologist and scientist Gerd Hofstede studied this topic. In his work «Culture dimensions», he described such indicators of communication as individualism, collectivism, distancing from power, avoidance of uncertainty, future orientation, «masculinity-femininity», etc. According to Hofstede, these cultural «dimensions» are the basis for intercultural communication, as they contain certain key aspects of the influence of the culture and mentality of different peoples on the individual values of other ethnic groups, and how these values affect their behavior in the future [1].

Moving on to the next issue, which concerns problems in intercultural communication, we would like to point out that problems between representatives of

different ethnic groups arise as a result of different views on the perception of the world, their own norms and beliefs or values. In the science that studies this type of communication, such problems are called «intercultural barriers», and researchers on this issue usually divide them into three main categories: phonetic, stylistic and semantic [3].

Phonetic barriers are characterized by incorrect pronunciation of sounds or incorrect sentence construction or word usage. Another problem is the speed of their reproduction, as native speakers often do not take into account the fact that people from other countries who do not speak the language well or are not yet accustomed to it may misunderstand the meaning due to the fast pace of conversation. Stylistic barriers, in turn, arise from the inability of communicators to properly structure the information they transmit or from the use of different language styles. They arise because the interlocutors belong to different cultures or social groups, so that the interlocutor who does not have sufficient knowledge of the language may misunderstand the other participant in the dialogue, since any word spoken by him usually has more than one meaning and, depending on the context of use, can have several interpretations.

Finally, we would like to address the issue of methods of effective international communication in society. It is important to note that in the world where ties between people from different countries are strengthened by logistics and international relations, effective international communication is becoming a key success factor. It is necessary to establish cooperation, develop business, share knowledge and ideas, and maintain peace and understanding [2]. There are methods that can help improve international communication and make it more effective. First of all, it is important to learn about and respect the cultural differences of your interlocutors, because, as I mentioned earlier, knowing the customs, values and etiquette of another culture contributes to more fruitful interaction between peoples. Secondly, we live in the world where technological tools such as video conferencing and collaboration platforms can help to establish better intercultural relations. Visuals, such as infographics and videos, can make messages more understandable and overcome language barriers.

To summarize, effective international communication is the key to the successful

functioning of the globalized world. It allows people from different cultures to collaborate, exchange ideas and build stronger ties. Although there are barriers to overcome, international communication can be a powerful tool for building a better society where people can interact with each other to build a finer future.

References

1. Jumaev U. INTERCULTURAL DIFFERENCE PARAMETERS: HOFSTEDE AND TROMPENAARS THEORIES. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences*. 2020. Vol. 8, No. 11. Part II. URL: <https://www.idpublications.org/wp-content/uploads/2020/11/Full-Paper-INTERCULTURAL-DIFFERENCE-PARAMETERS-HOFSTEDE-AND-TROMPENAARS-THEORIES.pdf>
2. Yusupova N. BARRIERS TO INTERCULTURAL COMMUNICATION WHEN STUDYING ABROAD. Topical issues of documentary studies and information activities: theories and innovations materials of the international scientific and practical conference, post-graduate students and young scientists. Odesa, March 19-20, 2015. URL: <http://www.adverta.com.ua/publications/Aktualni-pytannya-dokumentoznavstva-informatsiynoyi-diyalnosti-teoriyi-ta-innovatsiyi-Odesa-2015.pdf>
3. Tkachuk A. COMMUNICATION STRATEGIES FOR EFFECTIVE MUTUAL UNDERSTANDING IN THE CONTEXT OF CULTURAL DIVERSITY. *Theoretical and Methodical Problems of Children and Youth Education*. Rivne, 2023. URL: <https://ojs.ipv.org.ua/index.php/journal/article/view/45/45>

Седунова В.О.,

студентка I курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА КУЛЬТУРУ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ

В наші дні представники різних культур вимушені дуже часто і доволі тісно взаємодіяти один з одним. Це пов'язано як зі співробітництвом країн у сфері політики, екології, так із глобалізацією економіки: розвиток технологій, транспортних й комунікаційних засобів сприяє вільному потоку товарів, послуг та інформації між країнами. Для того щоб вдало вибудовувати взаємовідносини з іншими країнами, необхідно дотримуватись культури професійного спілкування, але зробити це без знання міжкультурної комунікації й особливостей мовленнєвого етикету певної країни доволі складно.

Міжкультурна комунікація включає в себе процес обміну інформацією між людьми із різних культур. Складність в спілкуванні між представниками різних культур може виникнути також через відмінність цінностей, різної «картини світу»; складність виникає й через те, що для глибокого та повноцінного розуміння свого співрозмовника / партнера недостатньо просто знати його мову, потрібно розуміти його культуру: традиції народу, його звичаї й особливості невербального спілкування. А оскільки будь-яке спілкування починається з привітання, то для вдалої комунікації необхідно знати норми/правила етикета.

Етикет – це «установлені норми поведінки і правила ввічливості у якому-небудь товаристві» [1, с. 357]. Він сприяє кращому взаєморозумінню і робить спілкування з незнайомими людьми більш легким і приємним. Важливо

зазначити, що існує три близьких за значенням поняття: мовний етикет, мовленнєвий етикет і спілкувальний етикет. Мовний етикет – це «система словесних форм ввічливості, узвичаєних у певному суспільстві, певній спільноті (етнічній, територіальній, соціальній). Мовленнєвий етикет – це мовний етикет, застосований у конкретних актах спілкування [2, с. 29-32]. Оскільки ми розглядаємо етикет крізь призму міжкультурної комунікації, то слід звернути увагу на основні складові мовного етикету саме в міжкультурному спілкуванні, які виділяє у своїй статті «Культура мови та стилістика» Марія Пентилюк [3, с.40-50]:

- Знання культурних особливостей;
- Ввічливість та повага до іншої культури і її представників;
- Використання мовних засобів відповідно до культурних норм;
- Уникнення образ і стереотипів;
- Дотримання граматичних та лексичних правил.

Саме у мовному етикеті добре простежуються національні особливості культури, розглянемо особливості мовного етикету українців та англійців.

Українці досить релігійний народ, який, так вже історично склалося, має ніжні почуття до рідної землі. Українському менталітету (менталітет – це спосіб мислення) притаманні такі риси, як: емоційність, інтровертизм, кордоцентризм (виявляється у бажанні діяти за покликом серця), толерантність, орієнтація на малий гурт, сентиментальність, миролюбність, гостинність, працьовитість, здоровий оптимізм. Відомо, що світогляд та мовний етикет народу нерозривно пов'язані. Саме тому на мовному рівні етнопсихологічні риси українського народу відображені у багатьох етикетних висловлюваннях, у яких є слова з морфемою *-добр* (*доброго ранку, доброго здоров'я, добридень*). Семантика слова *добрий* наголошує на одному з понять моральної свідомості – добру. Наведемо в приклад декілька способів вербальних привітань в українській культурі:

- *Добрий ранок / день / вечір* – вони є універсальними і вживаються залежно від часу доби;

- *Здоровенькі були* – цей вислів є відображенням певної емоційності й оптимізму; не використовується в діловому спілкуванні.
- А ось елементи невербального вітання в українській культурі:
- Пошана – може бути виражена привітним жестом руки, посмішкою тощо.
- Зоровий контакт – українці вважають, що зоровий контакт показує повагу до співрозмовника і зацікавленість у спілкуванні.
- Фізичний контакт – він використовується для висловлення привітань, як правило, між родичами або близькими друзями.

Англійський мовний етикет – це сукупність спеціальних слів і висловів, що надають ввічливу форму англійської мови, а також правила, згідно з якими ці слова і вирази вживаються на практиці. Добре володіння мовним етикетом свідчить про вихованість, а цю рису англійці вважають дуже важливою. Самим англійцям властиві такі риси, як: стриманість, скромність, ввічливість, традиційність, поміркованість, практичність, гостинність, дружелюбність. В англійській культурі важливим елементом комунікації є висловлення привітань, для цього використовуються як вербальні, так і невербальні засоби. До вербальних можна віднести такі:

- *Hello / Hi* – привітання, яке використовується в неформальних ситуаціях;
- *Good morning / Good afternoon / Good evening* – є формальним привітанням і використовується залежно від часу доби;
- *How are you?* – це питання про самопочуття, яке є часто вживаною формулою привітання.

Невербальні засоби включають в себе такі елементи, як: тілесні жести і пози, звуки, які використовуються для висловлення привітань. Важливо ще сказати, що в англійській культурі важливо дотримуватись етикету рукоштовування, яке часто виступає частиною привітання.

Підсумовуючи, можемо сказати, що культурні особливості впливають на способи привітання й комунікації як вербальної, так і невербальної. Мовний етикет, як важлива частина міжкультурної комунікації вимагає врахування особливостей культури кожного народу. На прикладі української та англійської

культур можна помітити, який сильний вплив на формування мовного етикету мають менталітет та традиції. Наприклад, український менталітет включає в себе емоційні та оптимістичні висловлювання, тоді як англійський – скромні та ввічливі вітання. Таким чином, наголосимо, що для успішного міжкультурного спілкування необхідно враховувати не лише мовні навички, а й культурні особливості кожної країни, щоб уникнути непорозуміння та конфліктів.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.
2. Рядевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2006. 291 с.
3. Пентилюк М. І. Культура мови і стилістика. Київ: Вежаб 1994. 240 с.
4. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д., Мельшчук Т.Ф., Чуприк Н.В., Анохіна Л.П. Етика ділового спілкування: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.

Семеренко І. О.,

студентка I курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

РОЛЬ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ МАС-МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ

Мова є чинником, який сприяє об'єднанню націй, і водночас феноменом поділу в багатонаціональному суспільстві, а отже, соціальною реальністю, мова – це не про систему звуків і графічних написів чи просто засобів спілкування, якою

ми звикли її сприймати, вона відіграє більш важливу роль.

Мова виступає як серйозний політичний інструмент, як один із визначальних чинників у процесах державотворення, у формуванні державної політики та у визначенні основоположних засад національної свідомості громадян. Засоби масової інформації, які змагаються за увагу аудиторії, використовують різноманітні техніки для впливу на громадську думку. Насамперед журналісти, які відтворюють політико-ідеологічну, соціокультурну ситуацію, групові та суспільні інтереси у своїй мовній моделі світу, тим чи іншим чином вирізняються своїми навичками стосовно створення «сенсаційності».

Фразеологія – це розділ мовознавства, який вивчає усталені сполуки і досліджує їхню семантику та походження. Хоча фразеологічні звороти надають тексту глибини й певним чином урізноманітнюють його, їх варто використовувати з певною обережністю. Фразеологічні одиниці, фраземи, ідіоми, як їх називає більшість учених, містять у собі найбільш забарвлені й виразні значення та образи національної мови.

Особливо активним щодо мовних інновацій виявляється медійний дискурс, «який є особливо дієвим у продукуванні та донесенні до широкої аудиторії читачів, глядачів і слухачів усе нових і нових номінацій для позначення інноваційних понять, реалій, явищ, ознак, дій та процесів, тобто збагаченні словникового складу української мови початку ХХІ століття» [1, с. 91-92]. Тому саме нова фразеологія в медіа привертає увагу з погляду медіалінгвістики, лінгвопрагматики, лінгвокогнітології та психолінгвістики, що дозволяє адекватно пояснити функціонально-стилістичні особливості неофразеології. Вивченням обраної теми займались й українські перекладачі такі, як Потебня О., Шахматова О., Щерба Л., Поліванов Є. Зокрема, Л. Мацько наголошує на експресивності як сутнісній характеристиці в стилістичному ресурсі, «семантико-стилістичній властивості мовних одиниць, психологічно і соціально вмотивованою, що забезпечує цим одиницям повноцінне функціонування і створення стилістичного значення, фону, ефекту» [2, с. 188].

Фразеологічні одиниці виконують різні функції. Наприклад, у наступному

заголовку фразеологізм *close, but not cigar* водночас оцінює, слугує каталізатором іронії, а також створює драматичний настрій:

New York Giants week 17 report card: close, but no cigar[3] / Звітна картка 17 тижня нью-йоркських гігантів: близько, але повз.

У цьому випадку фразеологізм *close, but no cigar* має значення «a narrowly missed success» та передає змішані почуття стосовно гри, а саме те, що хтось або щось було дуже близько до досягнення чогось, але в кінцевому підсумку не зміг досягти цієї мети або результату. Це вираз використовується для підкреслення розчарування або невдачі, коли хтось прагнув досягти успіху, але все ж не зміг цього зробити. Фраза виникла у зв'язку з тим, що на ярмарках та карнавалах зазвичай виграш визначався врученням сигари як призу. У наступному прикладі використовується зворот *down the rabbit hole* для опису випадкового або несподіваного входження в складну, заплутану або загадкову ситуацію. Таке використання вказує на те, що J. T. Rogers був зацікавлений чимось, що сталося у британському скандалі, і, відчувши цікавість, він «поглибився у деталі» чи розпочав досліджувати подію або тему більш детально і інтенсивно:

A British scandal intrigued J.T. Rogers, then he went down the rabbit hole [4] / Британський скандал заінтригував Дж.Т. Роджерса, потім він поглибився у деталі.

Хоча було проведено значну кількість досліджень щодо фразеологічних одиниць, загальноприйнятого визначення та класифікації таких одиниць не існує. Влучно підкреслює Б. Ажнюк, «на відміну від вільного словосполучення, у ФО лексичне значення має не кожне слово окремо, а всі словосполучення в цілому. Тому в реченні він є одним членом» [5, с. 47]. Так, у англійському мас-медіа, особливо в заголовках новин, досить часто можна побачити використання фразеологізмів зі стилістичною маркованістю, яка спонукає читача до логічного висновку. Наприклад, у цьому заголовку фразеологізм *off the rails* вказує на те, що нова політика уряду виходить за межі прийнятих норм або приводить до хаосу – «*Off the Rails: Government's New Policy Sparks Controversy*». Через це читач може зробити логічний висновок, що нова політика стала причиною суперечок та

неоднозначності.

В сучасній лінгвістиці термін «фразеологізм» охоплює кілька різновидів словосполучень:

- ідіоми – це повністю переосмислені образні вислови (*it's raining cats and dogs* – *ліє як з відра*);
- фразеологічні сполучення, в яких переосмислюється один із складових слів;
- мовні штампи, що характеризуються певним стилем і періодом часу;
- паремії (прислів'я і приказки), які мають як пряме, так і переносне значення (*a penny saved is a penny earned* – *копійка збережена, значить копійка зароблена*);
- кліше – «мовні заготовки», пов'язані з уживанням мови в певних ситуаціях (*Break a leg!* – «Зламай ногу!», вживається як побажання успіху перед виступом);
- крилаті вислови – це афористичні образні вислови, які можуть мати відомого автора або бути анонімними літературними джерелами.

Крім словосполучень метафоричному переосмисленню можуть підлягати також речення: англ. *Hamlet without the Prince of Denmark* [6] дослівно: «Гамлет без принца Датського», щось позбавлене найважливішого, основного, своєї суті. Давайте розглянемо приклади використання фразеологізмів у заголовках сучасних британських та американських Інтернет-видань у повідомленнях. Наприклад:

Duterte Foes Face Long Odds in Battle for Philippines Senate [4] / *Вороги Дутерте мають нерівні шанси в боротьбі за сенат Філіппін.*

У цьому заголовку фразеологізм *face long odds* використовується для підкреслення того, що опоненти Дутерте стикаються з великими труднощами або мають маловірогідні шанси на перемогу в боротьбі за місця у Філіппінському Сенаті. *Long odds* означає важкі або малоімовірні обставини, з якими доводиться зіткнутися, і це підсилює загальний тон заголовку, що підкреслює великий виклик або важкість завдання, що стоїть перед опонентами Дутерте.

Brexit: Theresa May could pull vote AGAIN as her 'new deal' goes down in flames [4] / *Брекзит: Тереза Мей може взяти участь у голосуванні знову, оскільки*

їїнова угода із тріском провалюється.

Фразеологізм *goes down in flames* використовується для підкреслення того, що «нова угода» Терези Мей закінчилася невдачею або провалом. Вираз *goes down in flames* має метафоричне значення і означає раптову, катастрофічну або драматичну невдачу чи провал. Таке використання нагадує про образ літака, що зазнав катастрофи, впадаючи на землю і вибухаючи в полум'ї, що додає емоційності та драматизму заголовку. Результати дослідження показали, що в сучасних британських та американських Інтернет-виданнях зустрічаються питальні конструкції, які складаються зі складнопідрядних речень, включаючи підрядне речення умови. Наявність умови у питальному реченні може бути пояснена комунікативною метою автора, який стимулює читача розмірковувати над певними питаннями. Приклад використання:

If politics is all about pushing hot buttons, is there anything that can cool us down? [4] / *Якщо політика полягає в розв'язанні гострих питань, чи є щось, що може нас охолодити?*

У цьому реченні використано ідіому *pushing hot buttons*, яка означає стимулювання або активізацію чутливих чи емоційних тем. Воно натякає на те, що політика часто використовує контроверсійні теми, щоб залучити увагу та викликати емоції серед громадськості. Питання, яке ставиться в кінці речення «*Is there anything that can cool us down?*», виражає бажання знайти спосіб заспокоїти емоції або зменшити напруження, викликане політичними дискусіями.

Підсумовуючи, можна підкреслити, що використання фразеологізмів у сучасному англomовному мас-медійному дискурсі відображає не лише культурні аспекти, а й сприяє збагаченню мовного виразу та підсилює емоційне звучання комунікації. Кожний фразеологізм, в залежності від контексту набуває нового комунікативного значення, сприяючи оптимальній реалізації авторської інтенції. Ця інтенція може включати заохочення до спільного міркування, емоційний вплив, переконання в підтримці авторської думки та формування ставлення читача до описаних подій.

Перспективи подальших досліджень фразеологізмів в англomовних ЗМІ

передбачають порівняльний аналіз фразеологічної мовотворчості в мові сучасного мас-медійного дискурсу англomовних країн, а також дослідження труднощів перекладу фразеологічних одиниць англomовного дискурсу ЗМІ українською мовою.

Список використаних джерел

1. Стишов О.А. Стилiстично маркованi лексичнi неологiзми в дискурсi ЗМi поч. ХХI ст. *Лiнгвiстичнi дослідження*. 2018. Вип. 47. С. 91-98.
2. Мацько Л.І. Стилiстика української мови. Київ: Вища школа, 2003. 462 с.
3. Si.com. URL: <https://www.si.com/nfl/giants/gameday/giants-w17-report-card-close-but-no-cigar> (дата звернення: 14.04.2024).
4. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/2024/03/26/theater/jt-rogers-corruption-phone-hacking.html> (дата звернення: 14.04.2024).
5. Ажнюк Б. М. Англійська фразеологія у культурно-етнічному висвітленні. К.: Наукова думка, 1989. 134 с.
6. Word Histories. URL: <https://wordhistories.net/2017/07/01/hamlet-without-the-prince/> (дата звернення: 14.04.2024).

Smirnova P. V.,

2nd -year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Malieieva T.Y.,

Lecturer at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

IMPORTANCE OF ENGLISH

IN PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF A LAWYER

Nowadays, when a process of globalization is taking international cooperation to a drastically higher level, questions relating to language and communication arise daily in every field of our life. Though while it is possible to use translators of modern

technologies like AI, nothing compares to a level of understanding one might have while having a good command of the language. Speaking of English, it is considered as a «lingua franca» due to the combination of following facts: $\frac{3}{4}$ of all English speakers are non-native, and English is considered as the most spoken language of 2024 [2; 3]. Thus, a lot of companies (both national and international) and international judicial bodies carry out their activities in English, which creates demand in the labour market for English-speaking lawyers.

The first aspect to consider in terms of importance of English for international lawyers is that while having a good command of English one is able to participate in international conferences or to attend a much broader variety of qualification courses, which allows lawyers to maintain a high level of competence in their work field, constantly find new opportunities and thus, grow professionally. This aspect includes abilities of studying abroad too because a lot of universities worldwide present opportunities for foreigners to get a degree at their university in English besides the fact that an English-speaking lawyer can apply to universities in English-speaking countries, where there is typically a lot of scholarships and opportunities.

Next, it is important to mention that having a high level of English allows lawyers around the world to exchange experience with international colleagues, which is now the easiest it has ever been because of a variety of possibilities presented with the development of online communication services and social media. Furthermore, any English-speaking lawyer is able to conduct research on any topic on their own, both in theoretical, scientific sense and practical (if we speak about conducting research on international courts judgements, which can be crucial depending on the work field).

For example, most international courts (like ECHR, ICJ) administer justice in either English, French and sometimes in other languages, the main being English, so any lawyer that has a good command of English automatically becomes both more sought-after and competent. Being able to research judgements to use in as arguments in both national and international legal proceedings and provide legal support to clients in international courts by participating independently (without an interpreter), which helps to resolve the case quickly, and efficiently protect the rights of their clients determines

the professional level of a lawyer. As an example, according to Ukrainian constitution «After using all national legal remedies, everyone has the right to apply for the protection of their rights and freedoms to the relevant international judicial institutions or to the relevant bodies of international organizations of which Ukraine is a member or participant» and an English-speaking Ukrainian lawyer would be really in demand in a situation where one would want to apply for the protection of international legal body

Besides participating in international legal proceedings, English provides broader job opportunities, like an opportunity to work with clients worldwide, work at international companies, where English knowledge is usually stated as one of the first requirements for a candidate. Also, a good command of English provides lawyers around the world to work with documents in English (like contracts for example), consulting and assistance in doing business, mediation, which is becoming increasingly popular in dispute resolution. It is important to mention here that working with documents allows spending more time on them (for example, using translator to look up a word you don't know), however in live communication, it is crucial to think quickly and express yourself clearly and understandably, which definitely requires excellent communication skills and vocabulary, which defines the need of having a high level of English for lawyers.

To sum everything up, proficiency in English gives lawyers a lot of advantages. This is especially crucial for international lawyers, when it is important to be able to excel international legal practice, participate in international conferences, pursue advanced qualifications abroad, and engage in professional growth opportunities. It seems important for every lawyer to consider studying English because it enhances communication skills, broadens professional opportunities, and enables effective participation in legal proceedings on a global scale.

References

1. Конституція України: станом на 8 квітня 2024. Офіційне інтернет представництво Президента України.
URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>

2. Which language has the most non-native speakers and why? Declan Software: website. URL: <https://www.declansoftware.com/blog/2020/12/which-language-has-the-most-non-native-speakers-and-why/>

3. Top 20 most spoken language in the world 2024. Geeks for Geeks: website. URL: <https://www.geeksforgeeks.org/most-spoken-languages-in-the-world/>

Соломка І. Б.,

студент I курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

КОМУНІКАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ ЮРИДИЧНОГО ДИСКУРСУ

Відносини між людьми і суспільством складні, інтереси обох сторін закріплені в законах та інших нормативних документах державного управління. Правовий дискурс спрямований на різні верстви суспільства і визнаний одним із найактуальніших дискурсів сучасності.

Дискурс розглядається як комплексне явище, що включає учасників комунікації, комунікацію та сам текст.

Дискурсивна спільнота – це група людей, наприклад юристів, які об'єднані спільним володінням певними типами чи жанрами дискурсу для досягнення своїх комунікативних цілей, наприклад укладання договору чи захисту в суді [1].

Юридичний текст відображає особливу терміносистему, де когнітивно-похідна та соціальна сутність лексики виражається в її здатності утворювати понятійно-змістовні блоки. У цьому контексті дослідження правового дискурсу є важливим для розуміння особливостей термінології та структури правових текстів.

Своєрідність юридичної термінології полягає в її словотвірних моделях і співвідношенні іншомовних і національних елементів. Тексти також складаються з типових для юридичної мови кліше та вимагають спеціальних логічних структур для встановлення зв'язків. Синтаксис юридичного тексту характеризується закінченою структурою та різноманітністю засобів, що утворюють логічні зв'язки, наприклад умови та причини [2].

У дослідженні юридичної термінології важливим є виокремлення типів термінів за морфемною структурою, а також визначення моделей деривації термінів в англomовному та україномовному юридичному дискурсах.

Правовий дискурс, неможливий до інституційного дискурсу, характеризується жорсткою організованістю та ієрархічною структурою. Він спрямований на всі верстви суспільства і вважається одним із найактуальніших сучасних дискурсів, оскільки право визнається елементом культури цивілізації.

У висновку слід підкреслити, що комунікативні особливості правового дискурсу визначаються не лише специфічною термінологією та лексикою, а й глибоко закладеним визначенням ролі правового тексту в суспільстві. Цей дискурс виступає ключовим засобом забезпечення чіткої та чіткої комунікації у правовому полі, а також сприяє формуванню правової культури та взаєморозуміння між учасниками правової системи.

Правовий дискурс, як інструмент регулювання суспільних відносин, виявляється невід'ємною частиною цивілізаційного розвитку, яка визначається не лише правовими нормами, та й способом їх вираження та розуміння. Вивчення комунікативних особливостей правового дискурсу стає важливим завданням для розуміння його функціонального призначення та впливу на суспільство в цілому [3].

Тому специфіка та унікальність правового дискурсу виявляється в його мовній структурі, термінології, а також у ролі, яку він відіграє у формуванні правової свідомості та взаємодії у правовому полі. Комунікативні особливості цього дискурсу сприяють зрозумілій і точній передачі правової інформації, зберігаючи її стабільність і важливу роль у сучасному суспільстві.

Список використаних джерел

1. Гамзатов М. Г. Техника и специфика юридического перевода: Сб. статей. СПб., 2004. 184 с.
2. Гумовська І. М. Англійська юридична термінологія: генезис, дериваційні та семантико-функціональні аспекти: дис... канд. філол. наук: 10.02.04. Львів: Нац. ун-т. імені І. Франка, 2000. 19 с.
3. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Іванко Ю. П., Ліпко І. П. Переклад англомовної юридичної літератури. Навчальний посібник. 3-є видання, виправлене і доповнене. Вінниця: Нова Книга, 2006. 296 с.

Stotska O.S.,

4th-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Soroka N.A.,

PhD in Psychology,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages,

Yaroslav Mudryi National Law University

ENGLISH AND GERMAN LANGUAGES IN PROFESSIONAL COMMUNICATION

The contemporary global world demands from us the ability to effectively communicate not only in the language of our country, but also at the international level. In this context, English and German languages hold a special place as key tools of professional communication.

Languages play a very important role in the world of business and professional environments. The English language in the realm of professional settings and on the international stage plays a critical role as a language of international communication and business relations. It facilitates communication among representatives of different countries and cultures, promoting the expansion of international cooperation and

diplomatic relations.

Firstly, English has become the «language of international treaties, agreements, and communication» in the modern world. In many international companies, English is used as the official language of communication between different departments and branches located in different countries, making it easier to expand and conduct new business operations worldwide.

Secondly, English is widely used for publishing scientific articles, research papers, technical literature, and hosting numerous international conferences, seminars, and meetings. This allows scholars and professionals from different countries to exchange knowledge, ideas, experience, and research findings, promoting progress in science and technology.

Thirdly, the English language as the primary means of communication has contributed to the increase in the number of global teams working on joint projects and tasks worldwide. This enables them to collaborate effectively despite differences in time zones and geographical distances.

German also plays an important role in the professional environment and on the international stage, especially in the context of developed industrial countries and the European Union. There are certain aspects that make this language indispensable for societal communication and functioning in specialized fields.

Firstly, German is known for its precision and technical penetrability. In many industries, particularly automotive, mechanical engineering, and engineering, knowledge of the German language is crucial as a significant portion of technical documentation, standards, and instructions is available in this language.

Secondly, German is not only the language of communication in the Federal Republic of Germany but also in Austria, Liechtenstein, Switzerland, Luxembourg, and Belgium. It is important in the field of financial services, scientific research, academic, and cultural exchange. For example, knowledge of this language can be beneficial for working with clients, partners, and regulators in financial relations between Germany and Austria. Many prestigious universities and research institutes are located in Germany, Austria, and Switzerland, so knowledge of the German language can provide

access to important sources of information and collaboration opportunities. Additionally, understanding this language helps create a positive impression of professional competence and cultural sensitivity in dealings with German-speaking colleagues and partners.

The interaction of English and German in the modern global world and on the international stage is reflected in various aspects such as economic, scientific, cultural, etc. English and German languages often interact in the field of international trade, where companies from Germany, Austria, and Switzerland communicate with partners from different countries, including English-speaking ones. This requires proficiency in both languages for effective communication and conducting business. In the scientific community, English serves as the language of international exchange of ideas and research results, while German is important in technical fields where Germany is known for its technological expertise.

Knowledge of English and German languages contributes not only to mutual understanding and to cultural exchange between representatives of English-speaking and German-speaking countries but also to smooth cooperation in international organizations such as the United Nations and the European Union. English and German may be used as official communication languages at international conferences of such organizations, allowing representatives from different countries to communicate and discuss important issues. This expands the horizons of communication and promotes the development of intercultural and diplomatic relations.

It is important to note that successful professional communication requires not only language proficiency but also understanding of cultural contexts. This means that it is important not only to learn the language but also to understand cultural nuances and communication norms. For example, German culture emphasizes accuracy and professional competence, while English-speaking environments prioritize sociability and emotional intelligence.

With the growth of globalization and technological development, we observe the convergence of these two linguistic communities. Innovative technologies such as machine translation and virtual conferences make communication in different languages

more accessible and efficient.

English and German languages play important roles in professional communication in the modern global world, interacting at various levels and in various spheres of activity. English is the language of international communication, while German serves as a technical language. Both languages act as key communication tools in international business relations, scientific research, academic exchange, and cultural understanding. However, for successful professional communication in the international environment, it is crucial to not only possess language skills but also understand cultural contexts and communication nuances.

Tarab K. Kh.,

Master's degree student,

Faculty of Natural Sciences, Special,

and Health-Preserving Education,

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

Scientific advisor: Soloshenko-Zadniprovska N. K.,

Ph.D. in Philology,

Associate Professor at the Department of

Theory and Practice of the English Language,

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

EXPLORING THE IMPACT OF LECTURERS' PROFESSIONAL COMMUNICATION ON STUDENTS' ACADEMIC SUCCESS IN HIGHER EDUCATION

In the modern educational environment, the quality of communication between lecturers and students is recognized as a key factor influencing the effectiveness of learning and student achievement [1]. The classical university's aim is to be a space of creation, accumulation, preserving and spreading knowledge [3]. The three main aspects of the educational process are: a comprehensive aspect-oriented approach to learning, professional orientation, and motivation to study [4; 5].

T. Borova and O. Honchar demonstrate a model of the relationship between the professional development of academic staff and the improvement of students' learning outcomes [1]. Additionally, O. Honchar emphasizes that in the complex hierarchical interaction between lecturer and student, a higher education (HE) student should be considered as a subject capable of influencing the success of the learning process, rather than merely an object of external influence [2]. The University of Arizona provides the employees and enrolled students a guideline where they state out the importance of professional communication [6]. Jennifer C. Richardson and Karen Swan highlight the role of social presence in online learning environments and its relationship to students' perceptions of learning [7].

As the result, the empirical phase of this study involved administering a survey to students enrolled at the Faculty of Natural, Special, and Health-Preserving Education at H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University. The twelve participants are enrolled in bachelor's and master's programmes (33,3% and 66,7% accordingly).

Question 4. How important is the quality of teachers' communication during lectures and practical classes to you? Answer rate given by the students (scale 1-5):

1. Not important at all – 0%; 2. Slightly important – 0%; Generally important – 8,3%; Very important – 25%; Extremely important – 66,7%.

Question 5. How does the quality of teachers' communication affect your motivation and interest in the subject? Answer rate given by the students (scale 1-5):

1. Does not affect at all – 8,3%;
2. Slightly affects – 0%; Generally affects – 8,3%; Affects a lot – 25%; Extremely affects – 58,3%.

Question 6. Does the quality of teachers' communication affect your understanding and memorization of the material? Answer rate given by the students (yes, no, not sure): Yes – 75% of respondents; No – 0%; Not sure – 25%.

Question 7. Does the quality of teachers' communication affect your activity during classes and participation in discussions? Answer rate given by the students (yes, no, not sure): Yes – 91,7% of respondents; No – 0%; Not sure – 8,3%.

Moreover, some participants pointed out that they would like some lecturers to

actively involve interactive activities, ask more questions during the seminars, improve communication ways (answer emails and phone calls in time), give more reasonable and open answers to subject-related questions or encourage students by participating in quizzes, scoring competitions, etc. The topic of interaction of students and lecturers in HE and its influence on academic success should be studied further.

References

1. Борова Т.А, Гончар О.В. Особливості взаємодії викладачів та студентів у навчальному процесі. *Educational Dimension*. 2015. Т. 44. С. 176–181. URL: <https://doi.org/10.31812/educdim.v44i0.2674> (дата звернення: 12.04.2024).
2. Гончар О. В. Педагогічна взаємодія учасників навчального процесу в системі вищої освіти України (історико-педагогічний аспект). Харків: ХНАДУ, 2011. 424 с.
3. Солошенко-Задніпровська Н. К. Англійська для природничих та прикладних наук. *Збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії»*. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019. 271 с.
4. Солошенко-Задніпровська Н.К. Про формування професійно-орієнтованої іншомовної комунікативної компетенції у здобувачів природничого профілю. *Наукові дослідження та інновації в галузі суспільно-гуманітарних наук: збірник матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Мелітополь, 24 листопада 2021 р.)*. Мелітополь: ТДАТУ, 2021. С. 307–310.
5. Chetveryk V. Multimedia Resources in Foreign Language Learning for Intercultural Competence Development. *Learning & Teaching: after War and during Peace [Electronic Edition]: Conference Proceedings of II International Scientific & Practical Conference, Kharkiv, Ukraine, 10 November, 2023* / H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University; [editorial board: I. Kostikova (editor-in-chief) etc.]. Kharkiv, 2023. Pp. 36–37. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/13255> (date of access: 14.04.2024).

6. Professional Communication Guidelines for Students, Faculty, and Staff. University of Arizona College of Nursing. 3 p.
7. Richardson J. C., Swan K. Examining social presence in online courses in relation to students' perceived learning and satisfaction. *Online learning*. 2019. Vol. 7, no. 1. P. 68–88. URL: <https://doi.org/10.24059/olj.v7i1.1864> (date of access: 14.04.2024).

Timofeuk A. I.,

1st-year student,

Faculty of Investigative and Detective Activities,

Yaroslav Mydryi National Law University

Scientific advisor: Malieieva T. Y.,

Lecturer at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

IMPORTANCE OF LEARNING ENGLISH FOR SUCCESSFUL COMMUNICATION OF LAWYERS

In modern world English has become the language of international communication. This also applies to our country, since in 2023 Ukraine approved the bill establishing English as the language for international communication in the country. This draft law emphasizes the need and importance of English for all people, first of all, for all professionals, including lawyers.

It should be noted that professional language is the basis of successful communication. «Currently, lawyers are frequently contacted and hired by clients who live in various parts of the world and are in search of advice that includes knowledge and experience in more than one legal system» [2, c. 887]. Lawyers communicate with their clients every day, and these people do not always speak their native languages. Definitely, communication becomes more difficult in this way due to the presence of a language barrier. During the contact between a lawyer and a client, it is very important for the lawyer to speak clearly, listen attentively to the client and understand the problem with which the person has addressed. It is important to learn all the information

in detail, in order to focus on the main things and discard the unnecessary ones. So English expands the circle of clients of a lawyer, which gives him more opportunities in professional development and allows to help more people, which accordingly, increases lawyer`s earnings. Moreover, having a strong command of speaking and writing legal English will help a lawyer prevent any misunderstandings with clients and colleagues in general.

The next thesis, which is quite closely related to the previous one, is improving the ability to write common legal text types in English. Lawyers deal with various types of documents every day. And nowadays nearly half of all business affairs in the world are conducted in English. Consequently, lawyers must be able to examine documents carefully and be aware of compliance with lexical, grammatical requirements and other language-related aspects.

Undoubtedly, it is quite important for the lawyer to read additional legal literature that will expand the specialist`s range of knowledge. The lawyers who can read and understand English have access to a wealth of legal information that may not be available in their native language. Moreover, foreign literature can supplement the lawyer`s knowledge with interesting precedents and case investigations.

Quite often, lawyers participate in various conferences at both the national and international level. And it is really a good chance to improve lawyer`s knowledge and demonstrate the level of professionalism, but this is possible only with perfect command of English speaking skills. English really gives more opportunities in communication with foreign lawyers to exchange useful information and professional experience. Furthermore, Ukraine is oriented towards European integration and consequently, specialists who are fluent in legal English are in great demand now [1].

Since the beginning of the full-scale war in Ukraine, Russia has committed many crimes and, of course, after the end of the war, these crimes will be tried in the International Court of Justice. Therefore, in order to effectively participate in these court proceedings and protect the interests of our country, lawyers must be fluent in English.

In conclusion, it should be emphasized that English is essential for every qualified lawyer, regardless of whether he works internationally or in the national system.

Actually, fluency in legal English allows lawyers to improve their chances of employment and promotion. So, lawyers should consider learning English as an investment in skills that will pay off in the long run.

References

1. Рибіна Н.В., Кошіль Н.Є., Собчук Л.В. Англійська мова для юристів: навч. посібник. Тернопіль: Видавництво «Економічна думка», 2015. 220 с.
2. Starostina O., & Horytska O. Peculiarities of teaching a foreign language to lawyers students. *Linguistics and Culture Review*. 2021. 5(S4). P. 881-890.
URL: <https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS4.1771>

Фетісова О. М.,

студентка 4 курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Зайцева М. О.,

докторка філологічних наук, професорка,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ІТ-ТЕХНОЛОГІЇ В АСПЕКТІ РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ПАРАДИГМА ВИКОРИСТАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Стрімкий розвиток сучасних засобів інформації та комунікації став головним фактором прискорення процесу глобалізації суспільства. Як наслідок, це призвело до активізації міграції та культурного діалогу, стало каталізатором взаємопроникнення соціуму. Більшою мірою на зміни культурного простору впливають технології інформаційного суспільства, які спрямовують міжособистісну та міжкультурну комунікацію через віртуальні інформаційні простори, технології, що входять до соціокультурної парадигми. Так, нові інформаційні технології своєю унікальністю та неповторністю піднесли

механізми взаємодії в суспільстві на якісно новий і складніший рівень. Сучасні комунікаційні технології дозволяють нам функціонально спілкуватися з кількома людьми одночасно та персоналізувати повідомлення під час взаємодії. При цьому, цифрова природа, конвергенція, інтерактивність, використання гіпертексту та віртуальність роблять технологію феноменом прогресу. Крім того, потужний вплив глобалізації, посилений появою нових засобів інформації та комунікації, відбивається на її характеристиках, а саме: динамізм, переконання, гібридність взаємодії та індивідуальна спрямованість. Тільки культурно трансформована нація здатна створити можливості для взаємообміну за допомогою нових ІТ-ресурсів, долаючи бар'єри між народами. Таким чином, на сьогодні актуальним є розгляд та теоретичне осмислення питання впливу соціальних мереж на процес міжкультурної комунікації.

Соціокультурна специфіка функціонування соціальних мереж як новітня парадигма сучасної цивілізації та їх вплив на трансформацію соціальних структур обумовлена насамперед новоствореними соціальними практиками, а також нормативними системами цінностей і можливістю впливу на них. Загалом, ефективність системної комунікації як універсального соціокультурного механізму вважається результатом виникнення та функціонування культури у зв'язку з існуючими соціальними параметрами.

Відтак, спілкування за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, особливо соціальних мереж, нині витісняє спілкування в реальному житті, що змінює основні канали міжкультурної комунікації та їх природу – спілкування стає тіснішим і водночас більш розрізненим, поверхневим. Разом з тим, культура в комунікаційному вимірі визначає спрямованість використання засобів масової інформації. У результаті чого, виокремлюються особливі культурні вподобання соціальних медіа платформ представників різних культур. Тобто, з одного боку, соціальні мережі надають свободу вираження, сприяють частковій детериторіалізації, надають індивідам можливості для самореалізації, а з іншого – об'єднують людей, формують спільноти, які поділяють спільні цілі та мету, створюючи середовище, яке об'єднує соціальні рухи та посилює їх актуальність в

процесі міжкультурної комунікації.

Варто наголосити, що навички міжкультурного спілкування відіграють першочергову роль. Вони включають такі складові як: знання, мотивацію та вміння, необхідні для ефективної взаємодії з людьми з різного культурного середовища. Науковцями було виокремлено кілька класифікацій компетентностей міжкультурної комунікації, зокрема чотири її виміри:

1. Міжкультурна обізнаність, тобто здатність бачити подібності та відмінності між власною культурою та іншою культурою з критичної точки зору. Даний вимір «відображає обізнаність людей, які хочуть покращити свої стосунки, знання та навички з іншими культурами» [1, с. 27].

2. Міжкультурні навички (поведінка), тобто здатність слухати, спостерігати, інтерпретувати, аналізувати, оцінювати та розпізнавати людей з різних культур. До таких міжкультурних навичок включають вивчення низки іноземних мов, аудіювання та збір інформації.

3. Міжкультурні відносини, а саме толерантність та інтерес до різних культур. На цей вимір впливають насамперед соціальний клас, вік і раса.

4. Міжкультурні знання – здатність та навички індивіда отримувати знання про свою власну культуру або про іншу культуру, з якою особа взаємодіє, а також отримання актуальної інформації, яка допомагає в спілкуванні з представниками різних галузей та сфер [2, с. 7].

Через величезний інтерес до міжкультурної комунікації останнім часом на міжнародному рівні її стали розуміти як заклик до глобального діалогу, поваги та толерантності. Успішна міжкультурна комунікація «вимагає забезпечення готовності розуміти та приймати етнічні стереотипи щодо поведінки, інтересів, звичаїв, культурних цінностей інших країн» [2, с. 72]. Як свідчить досвід спілкування з представниками різних культур, значна частина проблем у цьому процесі виникає через нерозуміння першопричин дій співрозмовника. В даному контексті принципово важливо «донести до партнера по діалогу стереотипи поведінки, характерні для певної культури» [3, с. 117]. Водночас саме знання іноземних мов є засобом міжкультурного спілкування та ефективної взаємодії з

представниками інших культур.

Велика увага приділяється міжкультурній освіті та вдосконаленню навичок міжкультурної комунікації при вивченні іноземних мов з метою поглиблення розуміння іноземних культур та виховання індивідів, орієнтованих на зовнішній світ. Крім знання іноземної мови ефективність залежить від умов і культури спілкування, правил етикету, знання невербальних форм висловлювань, загальної підготовки тощо. Вивчення іноземної мови та вдосконалення комунікативних навичок є найефективнішим процесом адаптації в соціокультурне середовище [4].

Водночас критеріями сформованості комунікативної компетенції є використання іноземної мови в комунікативних ситуаціях, відповідно до мовних норм, або при опрацюванні іншомовної інформації в поєднанні з соціолінгвістичними і соціокультурними знаннями та вміннями налагоджувати спілкування в рамках культури рідної та іноземної мови. Мовні здібності як «складова професійної компетенції, характеризуються аспектами інтелектуальної, емоційної, особистісної та регулятивної поведінки, які забезпечують успіх у майбутній кар'єрній діяльності» [5, с.112]. Разом з тим, ефективний діалог між культурами передбачає формування досвіду роботи за допомогою вербальних і невербальних форм спілкування.

Інформаційно-комунікаційні технології перетворюють навчання на якісно новий процес, розширюють аудиторію для спілкування, зближують межі між ізольованими спільнотами через вільний обмін ідеями та інформацією, дають змогу подолати кордони, забезпечують всебічне вивчення культури інших народів та їх досвід, а також сприяють оволодінню іноземними мовами при реалізації міжнародних завдань. Сучасні інструменти соціальної комунікації (Instagram, Facebook, MySpace, TikTok, YouTube, Twitter тощо), дозволяють залишатися на зв'язку в кіберпросторі, проте, гнучкість інформації, яка передається сучасними засобами, має як позитивний, так і негативний вплив на розвиток міжкультурних стосунків у віртуальних спільнотах через створення мереж особистих контактів [6].

В науковому середовищі панує позиція, що використання нових засобів

інформаційної комунікації допомагає особам подолати бар'єри в процесі міжкультурної адаптації. Попри це, аналіз характеристик віртуальних середовищ показує, що цифрові платформи дозволяють синхронізовану онлайн-комунікацію, яка подібна до спілкування «віч-на-віч» в реальності. Втім, кожний тип спілкування може бути потенційно небезпечним, адже здатен викликати непорозуміння, опір і конкуренцію між людьми різних культур, релігій і статі. Варто відмітити, що в аспекті використання іноземних мов, активне застосування Інтернет ресурсів не тільки позитивно вплинуло на розвиток міжкультурних стосунків, а й загалом підвищило рівень компетентності учасників у міжкультурній комунікації [7; 8].

Таким чином, підсумовуючи все вищенаведене, можна констатувати, що онлайн-комунікація є двостороннім актом і вимагає від обох сторін вивчення іноземної мови та культури тієї чи іншої країни. Водночас Інтернет середовище надає багато можливостей для самостійного навчання, адже відкриває вільний доступ до актуальних і легко модифікованих матеріалів, заходів і ресурсів. Можливості сучасних віртуальних платформ пропонують безліч перспектив для вивчення та використання іноземних мов на практиці. Однак, слід підкреслити, що для ефективного користування потенціалом цифрового середовища необхідно переглянути стандарти вивчення та процес складання іноземної мови. Тобто, важливо створити умови для результативного самостійного вивчення іноземної мови задля вільного спілкування з представниками інших культур.

Список використаних джерел

1. Fantini A. A central concern: Developing intercultural competence. *About Our Institution*. 2000. P. 25–42.
2. Гришкова Р. О. Формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей. *Вид-во Чорноморського державного університету ім. Петра Могили*. Миколаїв. 2007. 424 с.
3. Шавкун І. Г. Міжкультурна комунікація як складова сучасної менеджмент-освіти. *Культурологічний вісник Нижньої Наддніпряни*. 2009. Вип. 23. С. 115–118.

4. Кучменко Е. М., Кучменко Б. А. Сучасні тенденції міжкультурного спілкування. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. 2010. № 7. С. 525–535.
5. М'язова І.Ю. Особливості тлумачення поняття «міжкультурна комунікація». *Філософські проблеми гуманітарних наук*. 2006. № 8. С. 108-113.
6. N. Ellison C. Steinfield, C. Lampe. The benefits of Facebook «friends»: Social capital and college students' use of online social network sites. *Journal of Computer-Mediated Communication*. Vol.12. 2007. pp.143–168.
7. J. Walther. Interpersonal effects in computermediated interaction: A relational perspective. *Communication Research*. vol. 35. 1992. pp. 79–91.
8. Макух-Федоркова І. Міжкультурне значення комунікації у контексті глобалізаційних процесів. *Історична панорама. Історія*. 2015. Вип. 20. С. 96-108.

Hughes Y. I.,

4th-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Soroka N. A.,

PhD in Psychology,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages,

Yaroslav Mudryi National Law University

ROLE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES

IN DEVELOPMENT OF INTERCULTURAL COMMUNICATION

Contemporary world is characterized by its rapid technological progress. The ability to manage and embrace cultural diversity through the improved intercultural communication has become more important today for the whole human society than ever before. The emergence of digital technologies has revolutionized the way we communicate across cultural boundaries and fostered a global exchange of ideas, values and practices. The purpose of our research is to analyze the interface between

innovative technologies and intercultural communication, focusing on the importance of intercultural competence for the effective use of these tools. Such analysis is crucial for understanding the way how various cultures can cooperate and try to resolve the problematic issues of a globalized world, ensuring the fact that technological progress contribute to sustainable and inclusive development of communication.

Modern technologies, in particular those that exist in the digital realm, have become pivotal in the developing of intercultural communication by providing platforms and tools that facilitate more effective and nuanced cross-cultural exchange of information. The impact of these technologies is profound and offers new ways to overcome language barriers, cultural misunderstanding and access to information. Our work helps to understand how innovative technologies are reshaping the landscape of intercultural communication, highlighting their role in bridging cultural peculiarities and enhancing global interactions. It is essential to focus on certain particular barriers and challenges, that current world is facing. Among them are the following:

1. Misunderstanding based on cultural diversity.
2. Potential access to digital technologies.
3. Privacy and security issues.

Since the development of the digital technologies have dramatically transformed the realm of intercultural communication, they facilitated, accelerated and made cross-cultural interactions more efficient. Nowadays such platforms as Facebook, Twitter, and Instagram have become essential for exchanging cultural insights, connecting people globally, and fostering the enriched understanding of worldwide diversity. The communication tools like Skype, Zoom, and Google Meet have redefined interpersonal interactions, making virtual face-to-face meetings feasible, things that were previously unimaginable. These technologies are particularly indispensable in such spheres as business and education, where frequent and essential intercultural exchange of information occurs. Furthermore, advancements in language translation technology, evidenced by apps like Google Translate and Duolingo, have significantly reduced problems of language barriers. By means of utilizing advanced algorithms and machine learning, these applications offer instant and precise translation, facilitating

communication when people speak different languages. Such progress in technology has broadened the scope for intercultural communication and understanding.

It is worth mentioning that innovative technologies, used in intercultural communication nowadays have already achieved some results in such areas as AR/VR (augmented or virtual reality), AI and machine learning as well as the gen of secure exchange called «Blockchain». Such newly emerged technologies hold the potential to revolutionize intercultural communication, making it more accessible, accurate, and useful. Hypothetically they can mitigate certain challenges by offering more personalized and context-aware communication solutions. Focusing on AR/VR, we should mention, that these systems do not only help people throughout the world to interact by means of avatars in virtual world, but also to educate people in various professions (doctors, auto mechanics, engineers, builders etc.). The attempts to resolve environmental problems, climate change initiatives, space exploration and international space programs, virtual reality cultural exchange, gaming and E-sports, urban planning and smart cities – these are the spheres, where technologies have become an integral part. They improve the quality of community life, lead to the technology growth and result in the development and progress of economy and the increase of investments.

The integration of innovative technologies into intercultural communication is likely to have profound implications for global society. The development and use of such technologies is essential and necessary for the whole world in general and every country in particular, but the implementation of this technologies greatly depends on political and economic situation of every single country. On the one hand it encourages successful mutual cooperation in economic, political and cultural spheres throughout the world, but on the other hand, there exist a constant fear and risk, tha such rapid development of the technologies can become uncontrolled and have an extensive negative impact on personal privacy and security.

Unfortunately, the theory and practice do not always coincide – innovative technologies for communication between cultures and nations have not been fully and equally adopted throughout the world. The reasons are various, but we would like to mention the most obvious and important. Certain developing countries or the remote

territories, still face challenges in using these technologies due to various factors:

Remote areas – in many parts of the world, especially in rural or isolated locations, there is a very limited access to advanced communication technologies. The lack of infrastructure, such as high-speed internet and modern telecommunications facilities, prevents from or even stops the adoption rate of innovative communication technologies.

Low-income countries – economic constraints in developing countries often lead to underinvestment in communication technology infrastructure. This results in limited availability and accessibility of modern digital tools for intercultural and international communication. As well much depends on the density of population in such countries and their natural resources.

Conflict zones and areas of political instability – in regions affected by conflicts or political unrest, the priorities are shifted to the immediate survival and security needs of a nation, making the development and implementation of advanced communication technologies secondary. In such areas, intercultural communication between people would solve the problems and would be able stop the wars.

Small-sized enterprises throughout the emerging markets: while large corporations often have all necessary the means to adopt and benefit from advanced communication technologies, small-sized businesses and entrepreneurs lack the access to and implementation of this technologies due to financial constraints and restricted technical expertise.

The implementation and use of innovative communication technologies across the world remains uneven. Many areas, especially remote and economically stressful regions, still face challenges in accessing and utilizing these tools. The factors mentioned above do not only hinder global connection but also limit the opportunities for intercultural understanding and cooperation. Despite the fact that the development of innovative technologies has a lot of drawbacks and imperfections, they stay the most advantageous means for the development of intercultural communication.

Cherkashina S.R.,

1st-year student,

*Educational and Research Institute of
Architecture, Design and Visual Arts,*

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Scientific advisor: Ushakova S.V.,

Senior Lecturer at the Department of

Foreign Philology and Translation,

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

THE IMPACT OF NON-VERBAL COMMUNICATION ON PROFESSIONAL RELATIONSHIPS

Non-verbal communication plays a key role in whether the desired outcome is achieved in interpersonal communication. Emphasizing the importance of non-verbal communication, someone said: «Words maybe what men use when all else fails». The ability to be well versed in non-verbal communication is one of the most relevant qualities for a successful leader [1].

Psychologists have established that in the process of human interaction, a significant part of the linguistic information is perceived through the language of postures and gestures and the sound of the voice. 55% of messages are perceived through facial expressions, postures and gestures, and 38% through intonation and voice modulation. It follows that only 7% is left to the words perceived by the recipient when we speak. This is of fundamental importance [2].

Non-verbal behaviour is multifunctional, it creates an image of the communication partner; expresses the relationship of communication partners, forms these relationships; is an indicator of current mental states of the individual; acts as a clarification, change of understanding of the verbal message, enhances the emotional intensity of what is said; maintains the optimal level of psychological closeness between those who communicate; acts as an indicator of status and role relations.

Non-verbal means of communication include appearance, facial expressions, gestures, posture, which should not be neglected.

Let's take a gesture for our study. A gesture is a socially formed movement that expresses a certain mental state. Human gestures are very diverse. They can be communicative (replacing speech in communication and performing an independent function, for example, raising a hand to greet someone at a meeting); gestures of emphasis (accompanying speech and enhancing its impact); modal (used to express an assessment or attitude to a situation) [3]. To be understood, a person must combine his or her words into a sentence. It's the same with gestures. The way we gesture affects the way the other person perceives what we are saying. By reading gestures, we provide feedback, which plays a major role in the holistic process of interaction.

Another type of non-verbal communication is formed by the way we pronounce words. This refers to intonation, voice modulation, fluency, etc. As we know from experience, the way we pronounce words can significantly change their meaning. In other words, in many cases, the way we speak is more important than the words we say.

The peculiarity of non-verbal language is that its manifestation is conditioned by the impulses of our subconscious, and the lack of possibility to fake these impulses allows us to trust this language more than the usual verbal channel of communication.

For example, judges and lawyers closely study the behavior of the plaintiff and the defendant, noting when they look away for a split second when discussing important controversial issues. Sometimes, lawyers even invite an assistant to the court session whose sole task is to monitor the behavior of the plaintiff and the defendant and note the slightest signs of concern [4].

In business, by «reading» information about the true intentions and state of the negotiators or subordinates, you can timely adjust your behavioral strategy, achieving the result you need. That is, the success of any contact largely depends on the ability to establish a trusting rapport with the interlocutor.

Thus, through non-verbal manifestations, the interlocutor demonstrates his true attitude to what is happening, and therefore is considered a very important aspect in professional relationships. In addition, by realizing and managing one's own nonverbal

behavior, one gets a very effective tool for connecting with and influencing the interlocutor.

References

1. <http://ir.librarynmu.com/bitstream/123456789/2739/1>
2. Спілкування як особливий вид діяльності. Невербальне спілкування. URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/management/14868/>
3. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/20084/1>
4. Особливості невербальної професійної комунікації. URL: <https://ru.scribd.com/document/487931247>

Чжан Веньсин,

студент III курсу

факультету транспортних систем

Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Науковий керівник: Моргунова Н. С.,

кандидатка психологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри мовної підготовки

Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

ТОЛЕРАНТНІСТЬ В ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОМУ СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

16 листопада міжнародне суспільство святкує День толерантності, що був запроваджений у зв'язку з ухваленням ЮНЕСКО у 1995 році Декларації принципів терпимості. Декларація проголошує, що всі люди за своєю природою різні, але у своїх достоїнствах і правах – рівні. Толерантність є проявом терпимості до представників інших культур, вірувань, країн і народів, які є не кращими і не гіршими, а просто іншими; при цьому кожному гарантується право на життя і реалізацію себе у світі. Толерантність є не поступкою, а розумінням мультикультурності сучасного світу, проявом поваги, любові й терпимості. У контексті подій, що відбуваються зараз в Україні, такі слова, як терпимість,

повага, толерантність набувають інших смислів, бо будь-яка ескалація нетерпимості потенційно є небезпечною для всього людства.

Слово «толерантність» трактується в тлумачних словниках як «здатність індивіда сприймати без агресії думки, які відрізняються від власних, а також особливості поведінки та способу життя інших» [2, с. 1457], «терпиме відношення до іншого світогляду, способу життя і думок, поведінкових особливостей, традицій, вірувань» [3, с. 323]. З латини *tolerantia* означає «стійкість, витривалість». Поняття толерантності вбирає в себе багато позитивних людських якостей та проявів особистості, головними серед них є щирість, мудрість, людяність. У науковій літературі толерантність розглядається як «повага, прийняття та правильне розуміння різноманіття світових культур, форм самовираження та способів вияву людської індивідуальності» [1, с. 34].

Отже, толерантність можна розглядати як розуміння природності і неминучості відмінностей між людьми, готовність поважати ці відмінності, а також визнання права і свободи кожної людини, здатність до співіснування з іншими людьми, готовність до діалогу, здатність людини вийти за межі свого світу, прийняти інший світ, так не схожий на власний за багатьма ознаками – національними, культурними, віросповідальними.

Теоретичні аспекти формування культури толерантності представлені в концепціях Д. Алмонда, Л. Гумільова, В. Кімлічки, А. Лейпхарта, Н. Лумана та багатьох інших вітчизняних і зарубіжних дослідників. Актуальним для епохи глобалізаційного взаємопроникнення етнокультур є пошук шляхів формування культури міжнаціонального спілкування (К.-О. Апель, Л. Афанасьєва З. Гасанов, В. Комаров, О. Стукал) і спілкування в мультикультурному середовищі.

Толерантність сьогодні – норма цивілізаційного компромісу між культурами. Студентське середовище є однією з найінтенсивніших зон міжетнічних контактів. Саме тут зустрічаються представники різних етнічних груп, вступають у контакт різні системи світосприйняття. Внаслідок цих контактів у багатьох студентів закріплюються стереотипи міжетнічного сприйняття та поведінки, які вони пронесуть через усе життя. Тому важливим завданням є створення

полікультурного середовища, що сприятиме формуванню у студентів загальнолюдських гуманітарних цінностей, заохочення діалогу з іншими культурами.

До 24 лютого 2022 року українські університети давали освіту понад 84 тисячам молодих людей зі 158 країн світу. Нажаль, станом на 1 січня 2023 року в Україні навчалось лише понад 50 тисяч іноземних студентів: з Індії – 14535, з Китаю – 5455, з Марокко – 5374, з Нігерії – 3468, з Азербайджану – 3224 тощо.

Іноземні студенти сьогодні навчаються в групах, де часто опиняються представники різних країн, цивілізації яких плюралістичні, але в той же час радикально відрізняються один від одного. Як відомо, Китай вважається досить толерантною країною. Історично ця країна складається з багатьох етносів з різними культурними традиціями, з різними народними віруваннями і навіть з різною мовою (найчастіше жителі однієї частини країни не розуміють мешканців іншої), але при всьому цьому вони рівноправні та користуються багатьма можливостями, яких позбавлені, наприклад, національні меншини у Європі. До цієї категорії іноземних студентів можна віднести і представників Індії. У цій країні релігійна система влаштована так, що будь-які вірування є прийнятними для неї, індуси готові прийняти практично будь-кого у своє коло, у свій світ, що немислимо в інших моделях світу. Серед арабських студентів часто зустрічаються такі, які мають підвищену емоційну збудливість, запальність, експансивність і відносно низький рівень конфліктостійкості.

Неможливо навчити толерантності, виходячи лише з її формального розуміння. Толерантність як внутрішня установка і спосіб взаємодії повинна мати характер добровільного індивідуального вибору; вона не може нав'язуватися, толерантність отримується через інформацію, процес виховання і особистий життєвий досвід. Толерантність передбачає спільний діалог, взаємність і активну позицію всіх зацікавлених сторін. На формування толерантності здійснюють вплив одночасно ціла низка чинників. Це соціокультурні умови, що визначають пріоритетність настанов і значущість цінностей; агенти соціалізації, які відповідають за засвоєння індивідом певних норм і правил поведінки; культурні

традиції суспільства і їх спадкоємність; вплив ЗМІ, культурної індустрії, мистецтва, літератури, що нерідко виступають трансляторами агресивних і деструктивних настроїв. За іншою градацією виокремлюють особистісні, ситуативні (умови взаємодії), групові (структура суспільства, особливості культури) фактори [4, с. 315].

Одним з найважливіших соціальних процесів у поліетнічному колективі вважається мовленнєве спілкування, тому що комунікація набуває у ньому міжкультурного характеру. Як відомо, мислення всіма мовами є однаковим, проте способи формування та формулювання думки за допомогою мови є різними. Мовлення при спілкуванні здійснюється не лише за допомогою мови, а й цілого ряду інших засобів та умінь, пов'язаних із процесом породження висловлювання. Ефективним засобом у цьому плані стає толерантність комунікантів як в окремо взятій ситуації спілкування, так і в повсякденному житті в рамках міжнародного студентського колективу.

Мова є не лише дієвим засобом вираження відтінків думки, а й національної специфіки та культурних особливостей народу. Знання мови, що вивчається, національно-культурних особливостей соціальної та мовної поведінки її носіїв допомагають іноземному студенту адаптуватися в іншій країні. Опинившись у чужій країні, він проникає у нову йому культуру, знайомиться з способом життя, традиціями, звичаями, світовідчуттям. Процеси сприйняття мови, використання її з метою життєдіяльності, спілкування, набуття знань проходять успішно через пізнання культури. Мова виступає важливим фактором, що впливає на міжкультурну комунікацію та забезпечує безпосередній доступ до культури та соціального досвіду інших народів. Володіння мовою приймаючої спільноти полегшує процес адаптації, знижує ризики конфліктних ситуацій.

Для іноземних студентів пізнання мови через систему культурних цінностей – це не лише необхідний, а й природний процес. У міжкультурному спілкуванні необхідно враховувати особливості національного характеру комунікантів, їх мислення. Успішному засвоєнню мови країни, спілкування з носіями мови сприяють національно-специфічні особливості різних компонентів культури:

традиції та звичаї, повсякденна поведінка, звички, прийняті як норми спілкування, національні картини світу. Забезпечення повноцінної комунікації залежить і від особистих якостей людей: від терплячості, поваги до чужої думки, дбайливості. Закони спілкування свідчать: не намагайся переробляти інших відповідно до своїх «законів» або стався до інших так, як би ти хотів, щоб вони ставилися до тебе. Толерантна людина здатна посміятися зі своїх недоліків, спокійно приймає невинні жарти або критику з боку оточуючих. Вона готова допомагати, їй властиве співпереживання. Нещирість, показна доброзичливість, систематичне придушення свого внутрішнього неприйняття нарешті приведе в нікуди.

Повага та правильне розуміння інших культур, доброзичливий настрій, співчуття та милосердя – всі ці загальнолюдські цінності необхідні для гармонійного розвитку відносин у сучасному світі між народами та соціальними групами. Позбавлення від агресії, філософське ставлення до поведінки, способу життя інших людей, які відрізняються зовнішністю, мовою, традиціями, релігійними переконаннями – наше спільне завдання.

Список використаних джерел

1. Афанасьєва Л. В. Емпірична репрезентація етнічної толерантності молоді в контексті інтеркультурного міста. *Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики*. 2013. Вип. 57. С. 33-40
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2007. 1736 с.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 373 с.
4. Стукал О. В. Детермінуючі фактори формування толерантності у студентському середовищі. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи»*. 2017. Випуск 39. С. 311-315.

Чут М. В.,

студентка I курсу

факультету міжнародного та європейського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Місеньова В. В.,

кандидатка філологічних наук,

доцентка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ЮРИСТА:

ВЕРБАЛЬНІ ТА НЕВЕРБАЛЬНІ ФОРМИ

Юридична діяльність органічно вписується в категорію «людина-людина», адже вона побудована на постійній взаємодії з людьми. Правники консультують, допомагають у тлумаченні законів, відстоюють права та інтереси своїх клієнтів у суді. Для успішної роботи в цій сфері не обійтися без знань та навичок у сфері комунікації, а саме: встановлення та підтримка контактів, індивідуальний підхід, швидке знаходження спільної мови, адже окрім юридичних знань спеціалісту важливо розумітися на психології та педагогіці тощо.

Важливо, якщо правник не володіє мистецтвом слова, умінням вибудовувати чітку аргументацію та впевнено доводити свою думку, то навряд чи він зможе відкрити собі шлях до омріяного успіху, тому що мова – це обличчя не тільки нації, а й головний інструмент роботи людей даної професії.

Український науковець Бовдир О. С. визначив професійну комунікацію як специфічну форму взаємодії між людьми, що включає спілкування, обмін думками, ідеями та іншою інформацією у процесі виконання своїх професійних обов'язків у конкретній сфері діяльності [1].

При розгляді професійного спілкування юриста важливо враховувати не лише його процесуальні аспекти, але й непроцесуальні форми, що базуються на загальноприйнятих правилах мовної поведінки та етикетних нормах звертання в суспільстві. Ці непроцесуальні форми відображають зовнішні прояви ставлення

будь-якої людини до інших осіб та соціальних цінностей. Вони допомагають юристам налагоджувати ділові відносини, формувати позитивний імідж та здобувати авторитет [2].

Важливою складовою будь-якої професійної діяльності, й зокрема юриспруденції, є комунікативний бік спілкування. Він включає в себе сам процес обміну інформацією між людьми, який здійснюється за допомогою вербальних (мовних) і невербальних (немовних) засобів.

Вербальна комунікація – це динамічний процес, що ґрунтується на багатстві мови (лексики, фонетики та синтаксису) та вміннях використовувати її для досягнення різноманітних цілей. Зазначений процес може відбуватися у формі діалогу між двома або більше людьми, виступів перед аудиторією, обміну листами, електронною поштою або будь-якими іншими формами письмового спілкування.

Центральними аспектами вербальної комунікації є вміння чітко і зрозуміло висловлювати свої думки, слухати та розуміти інших людей, враховувати контекст та аудиторію, з якою ви спілкуєтеся, і використовувати відповідні мовні засоби для досягнення своїх комунікативних цілей. Вербальна комунікація може бути інструментом впливу, переконання, співпраці та розв'язання конфліктів. Її ефективність великою мірою залежить від ясності, точності та відповідності мовленнєвих засобів до ситуації та мети комунікації.

У юридичній діяльності вербальна комунікація відіграє важливу роль на кожному етапі процесу, починаючи від спілкування з клієнтами та закінчуючи участю у судових слуханнях. Яскравим прикладом є представлення в суді: адвокат має здатність ефективно вести судові засідання, використовуючи вербальні стратегії, такі як допит свідків, висловлювання доводів, аргументація позицій тощо.

Невербальна комунікація – це процес передачі інформації, почуттів, думок або інтенцій без використання словесного мовлення. Він охоплює широкий спектр невербальних засобів спілкування, таких як жести, міміка, поза, тон голосу, відстань між співрозмовниками, використання погляду, контакт з очима, вираз обличчя, а також інші аспекти поведінки та зовнішності.

Невербальна комунікація може передавати багато інформації, включаючи емоційний стан, ставлення, рівень зацікавленості, рішучість, ступінь довіри та багато іншого. Вона може бути як свідомо використана для підсилення вербального повідомлення або навіть заміщення його в деяких випадках, так і непрямо передавати інформацію, несвідомо виражаючи емоції та ставлення.

Прикладами невербальної комунікації в діяльності правників є:

- міміка та жести: вираз обличчя та рухи рук можуть вказувати на емоційний стан, певні наміри або рішення клієнта або співрозмовника під час спілкування з юристом;
- просторові відстані: взаєморозташування між учасниками може відображати ступінь довіри, конфліктності або зв'язку між ними;
- паралельна мова тіла: позиція тіла, напрямок погляду, жести і постава можуть вказувати на ступінь впевненості, страху або нерішучості особи;
- звукова інтонація: тон голосу, швидкість мовлення та акцент можуть передати емоційний стан та відтінки значення висловлених слів.

Невербальна комунікація може бути так само важливою, як і вербальна, у розумінні ситуацій, вирішенні конфліктів та досягненні успішних результатів у юридичній практиці. Це допомагає зрозуміти більше про стан і наміри інших учасників процесу, що може вплинути на прийняття рішень та ведення справ.

Слід зазначити, що недостатня комунікативна культура може спричинити професійну деформацію у юристів. Наприклад, слідчі, які працюють у кримінальній сфері протягом тривалого часу, можуть непомітно для себе увібрати певні жаргонізми, що може впливати на їхнє сприйняття та взаємодію з громадськістю [3].

Узагальнюючи, комунікативна культура визначається як сукупність навичок та вмінь особистості у використанні засобів спілкування та правил взаємодії, що сприяють якісному сприйняттю, ефективному обміну інформацією та успішному вирішенню комунікативних завдань, зокрема у юридичній сфері.

Комунікативна культура у сфері права відіграє значну роль як інструмент впливу на клієнтів та колег. Для юристів це не лише спосіб підвищення

авторитету, а й засіб збереження та покращення особистих та професійних навичок, необхідних для ефективного виконання своєї роботи. Отже, володіння ефективною комунікативною культурою, яка враховує особливості та умови професійної діяльності, є надзвичайно важливим для успішної практики юриста. Тому постійне й безперервне удосконалення мовленнєвих навичок та підвищення культури спілкування є невід'ємною частиною професійного розвитку.

Список використаних джерел

1. Бовдир О.С. Комунікативна компетентність студентів юридичних спеціальностей: зміст та структура. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Випуск 135. 2015. С. 61-63. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2015_135_17 (дата звернення: 29.03.2024).
2. Бовдир О. Комунікативна культура юриста: сутність та особливості [Електронний ресурс]. Режим доступу: C:/Users/Admin/Downloads/Mir_2011_5_32.pdf. (дата звернення: 29.03.2024).
3. Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / відп. ред. С.В.Шевчук, відп. за випуск С.В. Глущик, О. В. Дияк. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. С. 4-5.

Shaman A.K.,

1st-year student,

Faculty of International and European Law,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Shchokina T.M.,

PhD in Philology,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages,

Yaroslav Mudryi National Law University

PROFESSIONAL LANGUAGE

AS ONE OF THE MAIN TOOLS FOR GETTING SUCCESS

While other tools like technical skills and experience are crucial, professional language is the inspiration that permits you to leverage them effectively. It's the important thing that unlocks your capacity and permits you to really shine within the expert world. This is confirmed by the quote of the famous American actor and director Alan Alda: «Our lives depend on good communication. Good communication helps personal relationships, it helps bosses and employees get along better. We rely on it» [1].

Professional language and achieving success are closely related to each other and this is primarily reflected in the definitions of these concepts. Professional language is used as a short-cut by industry insiders to describe something specific to their industry that they expect to understand each other. By using specific terms that are understood only by specialists in a particular field, you can create the first positive impression, leaving a lasting impact on colleagues, clients, or interviewers. It can be proven by the famous American writer Mark Twain: «A man's character may be learned from the adjectives which he habitually uses in conversation» [2].

The language of professional communication has always been and will be an indicator of a highly educated person. For example, in the medical field, specialized terms and abbreviations are used to describe medical conditions, procedures, and treatments, which is essential for accurate communication and effective care.

For almost all of our work, we have been talking about the benefits of the professional language. But sometimes we can find some negative aspects of using it. Things start to get a bit more challenging for new entrants to the field. It's true that this language can initially be a blocker. In fact it can be super frustrating when talking to an expert and they say a bunch of things you don't understand. For example, in a high-pressure situation, a doctor uses overly formal medical terms when explaining a diagnosis to a patient. This can cause confusion or anxiety for the patient. It would be more effective for conveying information using clear explanations in simple language [3].

Thus, we can conclude that professional communication is an essential tool for achieving success in a particular field, namely, in one's career. But sometimes it can be inappropriate, so it's important to keep this in mind.

References

1. Quotefancy. Top 100. URL: <https://quotefancy.com/quote/1064570/Alan-Alda-Our-lives-depend-on-good-communication-Good-communication-helps-personal>
2. Philosiblog [E-resource]. URL: <https://philosiblog.com/2013/07/10/a-mans-character-may-be-learned-from-the-adjectives-which-he-habitually-uses-in-conversation/>
3. The Pros and Cons of Professional language. URL: <https://andybudd.com/archives/2021/09/the-pros-and-cons-of-professional-language>

Shvets A.V.,

1st-year student,

Faculty of Investigative and Detective Activities,

Yaroslav Mudryi National Law University

Scientific advisor: Malieieva T.Y.,

Lecturer at the Foreign Languages Department,

Yaroslav Mudryi National Law University

**GLOBALIZATION OF LAW ENFORCEMENT: CHALLENGES AND
OPPORTUNITIES FOR INTERNATIONAL ORGANIZATIONS
IN UPHOLDING THE RULE OF LAW**

The relevance of law enforcement globalization remains paramount in our increasingly interconnected world. The historical evolution of international law enforcement organizations such as Interpol and Europol demonstrates the urgent need for a unified and internationally integrated legal framework to effectively address a wide range of concerns that transcend national boundaries. The necessity for complete globalization in law enforcement becomes clear when considering the tasks of defeating terrorism and cyber threats, as well as dealing with broader issues in justice, security, and public welfare. Essentially, the incorporated nature of contemporary criminal activities requires governments and international organizations to adopt a thorough and cooperative strategy to maintain legal principles and guarantee the safety and well-being of the population around the globe.

Prior academic studies have vastly examined the intricate complexities associated with the globalization of law enforcement. Such researchers as John T. Picarelli and Anneke Osse have extensively studied the difficulties and potential brought about by the global expansion of criminal activities and its consequences for law enforcement agencies and international organizations [1; 2]. Their work emphasizes the importance of enhanced collaboration and synchronization among nations to efficiently counteract transnational criminal activities, while simultaneously addressing concerns regarding human rights and legal norms. Furthermore, discussions on the complete globalization

of law enforcement have underscored the significance of creating shared legal structures and strengthening the influence of supranational bodies in implementing worldwide laws. The paper seeks to explore the difficulties and advantages that international organizations have in maintaining the rule of law within the continuous globalization process, relying on the current body of research.

This paper focuses on examining the obstacles and advantages that international organizations face when it comes to maintaining the rule of law in the context of the globalization of law enforcement. It aims to explore how international organizations can effectively answer the challenges posed by diverse legal systems, jurisdictional issues, and human rights considerations in order to promote greater cooperation and coordination among nations in the field of law enforcement. The research strives to upgrade comprehension of the consequences of globalization on law enforcement efforts and provide tactics for optimizing the advantages and minimizing the issues associated with this phenomenon.

The global expansion of law enforcement creates a complex and diverse environment that requires a sophisticated comprehension of its challenges and possibilities. One of the main difficulties is dealing with the various legal systems and complex jurisdictional issues that are inherent in the international arena. The presence of divergent legal traditions, methods, and standards presents substantial obstacles to the efficient collaboration and synchronization of efforts among law enforcement authorities of other nations. Furthermore, maintaining adherence to human rights standards while also combating international crime is a complex and difficult task.

Nevertheless, in the middle of these barriers, there are multiple opportunities to improve international cooperation and make use of collective resources. Technological progress has made it easier to share information and knowledge across national boundaries, leading to more effective and focused actions against international dangers. International organizations play a crucial role in promoting this message by serving as platforms for collaboration and coordination among member states. By implementing cooperative investigations, capacity-building programs, and the establishment of joint standards and protocols, these institutions can promote a more unified and efficient

worldwide response to crime. In addition, the idea of complete globalization in law enforcement involves granting international organizations with wider missions and jurisdictional authority to implement global laws. To fortify its collective ability to confront transnational challenges while maintaining the rule of law and upholding human rights, the international community may reinforce existing organizations like Interpol and Europol by broadening their responsibilities and providing more resources. Moreover, the establishment of new structures, such as the international criminal court, can further strengthen this capacity.

To summarize, the worldwide expansion of law enforcement poses significant difficulties as well as encouraging prospects for international organizations in maintaining the principles of legal governance. Although the variations in legal systems and human rights norms present substantial challenges to cooperation, the developments in technology and the possibility of improved international collaboration provide possibilities for advancement. International organizations can effectively combat transnational crime and defend the rule of law by adopting the values of transparency, accountability, and respect for human rights in the face of globalization's challenges. In order to take complete advantage of the potential benefits and minimize the hardships that come with the globalization of law enforcement, it is crucial to make targeted efforts to strengthen collaboration, develop skills, and establish general standards across the globe.

References

1. Osse A. Understanding policing. Amsterdam: Amnesty International Nederland, 2006. 321 p. URL: <https://globalinitiative.net/wp-content/uploads/2017/04/oc-terror-nexus-final.pdf>
2. Picarelli J. T. Transnational organized crime. In P. Williams (Ed.). Security studies: An introduction. London: Routledge, 2008. P. 453–467. URL: https://www.accord.edu.so/course/material/security-studies-328/pdf_content

Шутюк А. Є.,

студентка II курсу

юридичного факультету

Хмельницького університету управління

та права імені Леоніда Юзькова

Науковий керівник: Подолянчук О. В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри мовознавства

Хмельницького університету управління

та права імені Леоніда Юзькова

ЕТИКА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ ЮРИСТА

Етика ділового спілкування юриста є сукупністю правил та принципів, що визначають поведінку юриста під час спілкування з клієнтами, колегами, представниками влади та іншими учасниками правових відносин. Дотримання етичних норм є невід'ємною складовою професійної діяльності юриста та гарантує довіру до нього та до правової системи в цілому.

Щоденно юристи вступають у контакт і взаємодіють з численними людьми з різних верств населення. Важливим елементом є тактовність. Вони повинні дотримуватися етикету і проявляти такт, оскільки це вважається ключовою складовою культури юриста. Юридичні форми ділового спілкування вимагають специфічних принципів, правил і норм. Важливо, щоб під строгим дотриманням етикету не приховувалася зневага. Професійна етика – це зовнішній вияв професійної культури, засіб розв'язання етичних проблем юриспруденції, наслідок реалізації внутрішнього імперативу службового обов'язку [1]. Юристи повинні розуміти відповідальність за свої дії, вчинки та рішення.

Дотримання Правил адвокатської етики – це не просто формальність, а основоположний принцип роботи адвоката, закріплений Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Ці правила узагальнюють багатовіковий досвід української адвокатури та міжнародні стандарти етичної поведінки. Чому

важливо дотримуватися етики? По-перше, це забезпечує високий рівень професіоналізму та відповідальності адвокатів. По-друге, це гарантує довіру клієнтів та повагу до адвокатської професії, а також сприяє справедливому та неупередженому розгляду справ [2].

Етика ділового спілкування є невід'ємною складовою успішної кар'єри юриста. Вона допомагає заслужити довіру та повагу клієнтів, колег та суддів, а також сприяє ефективній комунікації та досягненню бажаних результатів. Етична поведінка юриста робить його більш компетентним, адже він здатен чітко, лаконічно та ввічливо донести свою думку, переконати інших та налагодити контакт з клієнтом. Дотримання етичних норм також береже репутацію юриста, адже неетична поведінка може призвести до серйозних санкцій. Відповідальність за свої слова та дії – це те, що робить юриста професіоналом, а етика спілкування допомагає йому діяти в рамках закону та захищати права своїх клієнтів.

Суворе дотримання правил етикету є важливим компонентом для юриста адже воно свідчить про його професіоналізм, чесність та повагу до інших. Етикетні норми регулюють поведінку юриста у різних сферах його діяльності, роблячи його роботу більш чіткою, організованою та ефективною.

Список використаних джерел

1. Ухач В. З. Юридична деонтологія і професійна етика: навч. посіб. Тернопіль: «Вектор», 2015. 335 с.
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р.

Щербина Є.О.,

студентка 1 курсу

2 медичного факультету

Харківського національного медичного університету

Науковий керівник: Калініченко О.В.,

кандидатка філологічних наук, доцентка,

доцентка кафедри української мови, основ психології та педагогіки,

Харківського національного медичного університету

ПРОФЕСІЙНЕ МОВЛЕННЯ ЯК ОСНОВА УСПІШНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СУЧАСНОГО МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Професійне мовлення є фундаментом успішної комунікації в будь-якій сфері діяльності, зокрема в медицині. Воно включає в себе не лише здатність правильно виражати думки та ідеї, але й уміння слухати співрозмовника, пацієнта, урахувати його погляди, вислуховувати скарги та реагувати на них адекватно. Правильне вживання мови допомагає уникнути непорозумінь, конфліктів та сприяє підвищенню продуктивності співпраці з пацієнтами та в колективі. Особливо це стосується лікарів, які постійно контактують з людьми.

Комунікабельність медичних працівників виявляється в здатності до ефективного встановлення контактів та досягненні взаєморозуміння. Теорія комунікації є складною науковою галуззю, що вивчається науковцями з психології, мовознавства (Р. Бадер, Д. Мартенс, Б. Оскарссон, А. Шелтон та інші).

Ключові аспекти професійного мовлення медика такі: 1) чіткість; 2) урахування своєї аудиторії; 3) ввічливість; 4) емоційний інтелект.

Лікарю потрібно уникати подвійного значення слів та непотрібної складнощі у висловленнях. Чіткі та прості повідомлення забезпечують легку сприйнятливості інформації. Також важливо враховувати особливості аудиторії, використовуючи мовленнєві засоби, які найбільш зрозумілі для неї, бо якщо вживати з різних сфер більш «наукові» слова, то це буде не зрозуміло пацієнту та може спричинити непорозуміння, а також не ефективну співпрацю. Лікарю

потрібно «дохідливо» пояснити діагноз людині (пацієнту) без медичної освіти.

Правильне вживання ввічливих виразів та форми поведінки сприяє побудові позитивних відносин з колегами та пацієнтами в різних ситуаціях.

Розвиток навичок емоційного інтелекту допомагає керувати власними емоціями та розуміти емоційний стан співрозмовника (пацієнта), що сприяє покращенню якості комунікації та подальшої роботи з певною групою людей. Лікар має обов'язково володіти стабільною емоційною системою та певними аспектами психології, бо коли люди звертаються з певною проблемою, то вони стурбовані, можуть надумувати різні важкі захворювання, переживати, а щоб уникнути цього, лікар повинен не тільки направити на обстеження, а і заспокоїти пацієнта та надати йому певної підтримки.

Дуже часто керівники структурних підрозділів медичних закладів, підприємств, фірм, які працюють з різними проектами, організують заходи для своїх колег, зокрема лікарів, тренінги та курси, семінари щодо удосконалення мовної компетентності. Участь у спеціалізованих заходах з розвитку комунікативних навичок дозволяє отримати цінні поради та інструменти для покращення мовлення. Читання професійної медичної літератури та вивчення прикладів успішних лікарів – комунікаторів допомагає збагатити словниковий запас та вдосконалити стиль мовлення.

Також є багато порад, які дають фахівці-оратори, безперечно, це практика та самоаналіз. Регулярна практика спілкування та публічних виступів допомагає вдосконалити мовленнєві навички та набутти впевненості, а самоаналіз допомагає аналізувати власне мовлення, виявляти слабкі місця та працювати над їх удосконаленням. Медичним працівникам потрібно володіти такими навичками обов'язково, бо це додає впевненості в собі й пацієнтам у виборі лікаря.

Отже, професійне мовлення є важливим елементом успішної комунікації в будь-якій сфері діяльності, зокрема медичній. Його розвиток потребує систематичної практики, самоаналізу та постійного вдосконалення. Засвоєння ключових аспектів професійного мовлення та використання прийомів для покращення комунікативних навичок сприятиме успіху в професійній діяльності

та побудові ефективних міжособистісних відносин між лікарем та пацієнтом.

Список використаних джерел

1. Корнага С.І., Денефіль О.В., Мандзій З.П. Етика і деонтологія в навчальному процесі студента-медика. *Медична освіта*. 2013. № 4. С. 48-50.
2. Рибалов О.В., Литовченко І.Ю., Коломієць С.В., Прочанкіна В.Л. Деонтологія і професійна етика в діяльності лікаря-стоматолога. *Український стоматологічний альманах*. 2018. № 2. С. 37-40.
3. Семенов О. Формування професійної етики майбутньої медичної сестри у вимірах педагогічної дії: монографія. Черкаси: Чобаненко Ю.А. 2014. 304 с.

Yakup Yoldash,

3rd-year student,

Faculty of Law,

V.N. Karazin Kharkiv National University

Scientific advisor: Ivanova T. A.,

Assistant Professor,

Language and Professional Training Department,

Institute of International Education for Study and Research,

V.N. Karazin Kharkiv National University

ESSENTIAL COMPONENTS OF TURKISH CULTURAL IDENTITY

Cultural identity is a part of a person's identity, or their self-conception and self-perception, and is related to nationality, ethnicity, religion, social class, generation, locality, gender, or any kind of social group that has its own distinct culture. In this way, cultural identity is both characteristic of the individual but also of the culturally identical group of members sharing the same cultural identity or upbringing. Cultural identity is an unfixed process that is continually evolving within the discourses of social, cultural, and historical experiences. Some people undergo more cultural identity changes as opposed to others. Those who change less often have a clear cultural identity. This means that they have a dynamic yet stable integration of their

culture [1; 2].

There are three pieces that make up a person's cultural identity: cultural knowledge, category label, and social connections. Cultural knowledge refers to a person's connection to their identity through understanding their culture's core characteristics. Category label refers to a person's connection to their identity through indirect membership of said culture. Social connection refers to a person's connection to their identity through their social relationships. Cultural identity is developed through a series of steps. Firstly, a person comes to understand a culture through being immersed in those values, beliefs, and practices. Secondly, the person then identifies as a member of that culture dependent on their rank within that community. Thirdly, they develop relationships such as immediate family, close friends, coworkers, and neighbors [2].

The aim of this paper is to develop intercultural competence and gain an improved understanding of the cultural clash that can occur in international business as the visible and invisible elements of two cultures come together [3]. Without this understanding, doing business internationally could result in misunderstanding and lost time and money.

Each society has cultural norms that impact how the people of that society act in given situations, within certain relationships, or just generally. Let's specify what is unique about the Turkish culture and values.

Family ties are generally very strong in Turkey. This is generally an advantage as you always have someone to give you a hand when you fall. However sometimes it is not. I've got several single friends who still live with their family. All of them are over 30 years old. It's not because they cannot afford to live alone. All of them are decent earning white collar people with good education. The reason why they still live with their family is that they are too comfortable with their moms looking after them, and they just don't want to undertake the responsibilities of living alone or getting married. So life in Turkey is good when your mom and dad are still alive and you live with them. It doesn't matter how old you are, you are still their baby boy/girl.

Turkish people are perhaps the most child loving people I have ever come across. A child can do no wrong. If they do, it's not their fault, it's their parents'. They do not

expect children to sit quietly beside their parents. They are expected to play. They are expected to explore their surroundings. They are expected to make mistakes, and to learn from those mistakes. A Turk will not think twice about picking up a small child they just met, sitting them on their lap, and having a fun conversation with them. They will go out of their way to make the child feel comfortable, to make them laugh, to give them something that will make them happy, or keep them entertained. Children are considered the angels of this world, and they are treated with that level of respect and appreciation.

One of the most common traits of all Turkish people is hospitality. It does not matter if they are invited or not. Every Turk makes sure to always have tea, cookies, baklava, coffee, or other treats on hand at all times. Even a business person, sales person, or random stranger that stops by for whatever reason will be offered something to eat and/or drink. Relatedly, no Turk will ever eat or drink in front of another person without offering some to that person. It is considered barbaric to consume anything without sharing with others. It is really considered one of the most disgusting behaviors a person could display, and it is simply not done.

Friendship is assumed. When you are introduced to another person through a friend or relative, they are assumed to be your friend as well. It does not need to be earned. The person introducing you has vouched for them, and they immediately receive the benefit of any doubt.

Age is revered. A person older than you, and more experienced, must be shown respect. In fact, it goes beyond mere respect. They are assumed to be your superior. An older person is to be approached by the younger one in a rather formal fashion. You introduce yourself, give a description of who you are, and put your hand out. If they are significantly older, you kiss their hand and bring it to your forehead to show your respect for their age. Even an older sibling holds a level of authority and responsibility over the younger. They are expected to take the place of the parents in their absence. They may give orders, and those orders are expected to be followed.

Low income or poverty is not looked down upon. People who work hard for little money are respected for their hard work, and they are shown the same respect that a

wealthy, highly educated person might be shown. In fact there is an ancient Turkish custom of paying for multiple loaves of bread, and taking only one. The extras are bagged and hung on a rope by the baker. Any person in need may then come and claim the extras.

Turks are extremely emotional people. They can be quick to anger, but just as quick to cry, love, or run to another's aid. If a stranger is hurt in public, they do not stand around and wait for the proper authorities to arrive. They spring to action, and don't think twice about it. They have a great deal of empathy in general. As quick as they are to be friend, they can be just as quick to write you off for a variety of reasons. They definitely hold others to the same standards that they hold themselves to. That being said though, a thorough, heartfelt apology is rarely rejected.

To sum up, Turkish culture is a mix of European, Asian some Arabian and even some African. It's not homogeneous, the thickness of these elements and more sub-elements changes even in every neighbourhood. It should get modern but shouldn't get European. The world is a nice mosaic, let's not try to make it one color.

References

1. Usborne Esther, Sablonniere, Roxane. Understanding My Culture Means Understanding Myself: The Function of Cultural Identity Clarity for Personal Identity Clarity and Personal Psychological Well-Being. *Journal for the Theory of Social Behaviour*. 2014. 44 (4). P. 436-438. doi:10.1111/jtsb.12061 (date of access: 01.04.2024).
2. Wan Ching, Chew, Pony Yuen-Ga. Cultural knowledge, category label, and social connections: Components of cultural identity in the global, multicultural context. *Asian Journal of Social Psychology*. 2013. 16 (4). P. 247–259. doi:10.1111/ajsp.12029.
3. Stefanie Siebenhütter. The multilingual profile and its impact on identity: Approaching the difference between multilingualism and multilingual identity or linguistic identity. *Ampersand*. 2023. V. 10. URL: <https://doi.org/10.1016/j.amper.2023.100123> (date of access: 01.04.2024).

Ярема Д. М.,

студентка I курсу

факультету слідчої та детективної діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Малєєва Т. Є.,

викладачка кафедри іноземних мов

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРОФЕСІЙНЕ МОВЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ ЧЕРЕЗ СУДОВІ ДЕБАТИ ТА ПРОМОВИ

Професійне мовлення є ключовим інструментом в забезпеченні справедливості в суді через судові дебати та промови завдяки не лише доказам та аргументам, а й якості мовлення, вмінню ефективно та переконливо викладати свої позиції здійснюючи таким чином справедливе судочинство та захист прав та інтересів учасників судового процесу.

Судові дебати представляють принцип змагальності сторін і саме під час судових дебатів можна роз'яснити учасникам судового процесу фактичні обставини кримінального провадження, оцінити досліджені під час судового процесу докази та зробити правильні висновки для ухвалення справедливого рішення. Прокурор та адвокат можуть своїми діями повпливати на внутрішні переконання суду до видалення в нарадчу кімнату та оголошення свого рішення і подивитися з іншого боку на докази, які супротивна сторона вважає важливими у кримінальному провадженні [1].

Під час судових дебатів та промов прокурора та адвоката для досягнення поставлених цілей та переконання суду у правильності своїх позицій використовуються мовленнєві стратегії, риторичні прийоми та техніки. Мовленнєві стратегії, риторичні прийоми та техніки якими має володіти адвокат та прокурор: а) використання свідків для підтримки своєї сторони; б) ставлення риторичних запитань, які будуть містити у собі логічні висновки, щоб вплинути на думку суддів; в) порівняння або аналогії, які допоможуть пояснити свої

доводи; г) використання авторитетів посилаючись на експертів та джерела, що заслуговують на довіру; г) використання повторів ключових ідей для підсилення ефекту запам'ятовування; д) використання репутації аргументів супротивника та репутації самого супротивника, щоб зняти та спростувати аргументи протилежної сторони через нелогічний виклад або недоліки; тощо.

Хороший оратор має володіти власним стилем. Для формування власного професійного стилю оратору потрібно навчитися користуватися мовленнєвими та голосовими прийомами, опанувати жести, рухи та міміку та мати свій власний стиль не лише у мовленні, а й у одязі. Потрібно вміти справляти позитивне перше враження, адже це шлях до успіху у справі.

Окрім того, промова будь-якої зі сторін має бути грамотною, послідовною, аргументованою, об'єктивною, несуперечливою та без зайвих нав'язливих емоцій. Ніколи не потрібно вдаватися до незаконних дій, обману, наполягання на правильності необґрунтованих доказів та не ображати учасників судового процесу. Потрібно виявляти повагу до суду, учасників судового процесу, бути тактовним, вихованим, стриманим, адже усі попередні старання можуть призвести до великої помилки, якщо просто посеред судового засідання почати лягати на одну зі сторін або зривати судові засідання, навіть не з'являючись на них, як це було у справі № 930/2509/20 (потрібно дотримуватись адвокатської, судової та прокурорської етики) [3].

Під час судового засідання усі дії та процеси пов'язані між собою, тому науковці Серкевич І. Р. та Лісіціна Ю. О. виділяють 4 ланки, які характеризують будь-яку соціальну систему управління: оратор – мова – аудиторія суду – фідбек [2]. Завдяки цим чотирьом ланкам можна провести роботу над взаємозв'язками для здійснення успішного забезпечення справедливості через судові дебати та промови, оскільки виключення однієї з ланок призведе до дисонансу та погано налагоджених зв'язків між сторонами судового процесу. Без акцентування своєї уваги на аудиторію суду, оратор може не отримати бажаного фідбеку, а мова, у свою чергу, може вплинути на аудиторію суду, як позитивно, так і негативно, в залежності від використання. Щоб отримувати бажаний

результат, слід дотримуватися саме такої структури.

Якщо дотримуватися усіх вищезазначених порад, то четверта ключова ланка із соціальної системи управління науковців Серкевич І. Р. та Лісіціної Ю. О. допоможе отримати хороший фідбек від суддів, які винесуть позитивне рішення на вашу користь. Професійне мовлення стане першопочатковим інструментом для забезпечення справедливості через судові дебати та промови, як «soft skills», але не слід забувати про інші корисні чинники та навички («hard skills»), які допоможуть хорошому юристу на шляху до професійного зростання.

Список використаних джерел

1. Бобечко Н. Р. Судові дебати у кримінальному провадженні: суть, завдання, значення, зміст. *Право і суспільство*. № 4. 2022.
URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2022/4_2022/55.pdf
2. Серкевич І. Р., Лісіціна Ю. О. Судові промови та дебати: психологічний аспект. XXI International Scientific and Practical Conference «Actual priorities of modern science, education and practice». 31 May – 03 June, 2022. Paris, France. p. 873.
3. Ухвала суду № 102890969 (від 25.01.2022). Немирівський районний суд Вінницької області. URL: <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/102890969/>